

การเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการดูน และการใช้
สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงโรงเรียนบ้านมะค่า(คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์)
อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุวลักษณ์ สิ้นทรัพย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2543
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการ์ตูน และการใช้
สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์)
อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ของ

สุวลักษณ์ สิ้นทรัพย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2543

สุวลักษณ์ สีนทรัพย์. (2542). การเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการดู และการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ้านมะค่า(คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง, อาจารย์ทัศนาก ท่องภักดี.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการดู และการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ้านมะค่า(คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2542 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมาจำนวน 28 คน ซึ่งสุ่มออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีจำนวนกลุ่มละ 9 คน และกลุ่มทดลองที่ 3 มีจำนวน 10 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้ตัวแบบการดู และกลุ่มทดลองที่ 3 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง แบบแผนการทดลองของการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบ Multigroup pretest - posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบค่า t และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้ตัวแบบการดู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู

4.2 นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการใช้
สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมการเล่นโยนเสกติดไม้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF ASSERTIVE TRAINING, CARTOON
MODELING TECHNIQUE AND SIMULATION ON DRUG AVOIDING
BEHAVIOR OF RISK PRATHOM SUKSA V STUDENTS OF BANMAKHA
SCHOOL [KHONGRIT BUASUWUN ANUSORN] IN AMPHOE
NONSUNG , CHANGWAT NAKORN RATCHASIMA

AN ABSTRACT
BY
SUVALUCK SINSUP

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2000

Suvaluck sinsup. (2000). *A comparison of the effects of Assertive Traing, Cartoon Modeling technique and Simulation on drug Avioding behavior of risk prathom suksa V students of Banmakha school (khongritbuasuwwunanusorn) in Amphoe Nonsung, Changwat Nakornratchasima*. Master Thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Kamolrat Greethong, Mrs. Tassana Thongpugdee.

The purposes of this experimental research were to a compare the effects of assertive training, cartoon modeling technique and simulation on drug avoiding behavior of risk Prathom Suksa v students of Banmakha school (Khongritbuasuwwunanusorn) in amphoe Nonsung, Changwat Nakornratchasima in academic year 1999. The sample were the prathom suksa V risk students whose drug avoiding behavior scores were lower than the percentile rank of 50., then they were divided into three experimental groups. The experimental group I and II consisted of 9 students and the experimental group III consisted of 10 students. The experimental group I was exposed to assertive training, the experimental II was exposed to cartoon modeling technique and the experimental III was exposed to simulation. The experimental design was multigroup pretest – posttest design. The instrument was drug avoiding behavior questionnaire. The data was analyzed by t-test and one way analysis of variance and Scheffe's method.

The results were as follows :

1. The drug avoiding behavior of risk students who exposed to assertive training were significantly increased than before the experiment at .01 level.
2. The drug avoiding behavior of risk of the student who were exposed to cartoon modeling technique were significantly increased than before the experiment at .01 level.
3. The drug avoiding behavior of risk than student who were exposed to simulation on drug avoiding behavior were significantly increased than before the experiment at .01 level.
4. There were significantly difference of drug avoiding behavior of risk students among the students who were exposed to assertive training, student who were exposed to cartoon modeling technique and simulation on drug avoiding behavior at .01 level the following results were:
 - 4.1 The drug avoiding behavior of risk students who exposed to simulation was significantly increased than those who exposed to cartoon modeling technique at .01 level.

4.2 There was no significant difference of the drug avoiding behavior of risk students between the students who were exposed to assertive training and those who were exposed to cartoon modeling technique

4.3 There was no significant difference of the drug avoiding behavior of risk students between the students who were exposed to simulation and those who were exposed to assertive training .

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการ์ตูน และการใช้
สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์)
อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ของ
นางสาวสุวลักษณ์ สันทรัพย์

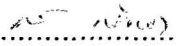
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

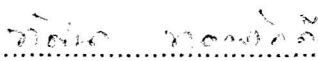
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 13 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

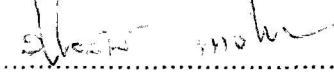
คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาทองภักดี)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ทัศนากุศล ทองภักดี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง กรรมการสอบปากเปล่าที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแนวคิดพร้อมทั้งให้ความกรุณาช่วย แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ด้วยความเมตตา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ไพโรจน์ เมาใจ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ในความกรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้ความกรุณาต่อผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ จิตวิทยาการศึกษา รุ่น 10 รุ่นพี่และรุ่นน้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ในการทำวิจัยครั้งนี้ และให้กำลังใจช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีโดยตลอด

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองม้า อาจารย์นพดล ศรีจันทร์นนท์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองนา อาจารย์สมวงษ์ น้อยกลาง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อาจารย์ตระกูล บัวเป่ามา และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อไสว และคุณแม่ใบลิภา สิ้นทรัพย์ที่ให้กำลังใจลูกเสมอมา

สุวลักษณ์ สิ้นทรัพย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก.....	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน.....	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง.....	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลีกเลียงยาเสพติด.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลีกเลียงยาเสพติด.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลีกเลียงยาเสพติด.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	34
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	36
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	36
ประชากร.....	36
กลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39

สารบัญ(ต่อ)

บทที่

แบบแผนการทดลอง.....	39
การดำเนินการทดลอง.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	46
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	46
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	46
ประชากร.....	46
กลุ่มตัวอย่าง.....	46
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	48
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	52
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	63
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	227

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงแบบแผนการทดลองแบบ MULTIGROUP PRETEST - POSTTES DESIGN.....	39
2	แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียนกลุ่ม ทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก.....	43
3	แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียนกลุ่ม ทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน.....	43
4	แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง.....	44
5	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ระ หว่างนัก เรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นัก เรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน นักเรียนกลุ่ม ทดลองที่ 3 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง.....	44
6	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด เป็นรายคู่ในแต่ละกลุ่มด้วยวิธีการของ Scheffe'.....	45
7	แสดงคำตอบและคะแนนของแบบสอบถามพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด.....	68
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด.....	220
9	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก.....	221
10	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน.....	222
11	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง.....	223
12	แสดงวันและเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1.....	224
13	แสดงวันและเวลาในกลุ่มทดลองที่ 2.....	225
14	แสดงวันและเวลาในกลุ่มทดลองที่ 3.....	226

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เยาวชนเป็นกลุ่มประชากรกลุ่มหนึ่งที่จะต้องพัฒนาให้มีคุณภาพเพราะเป็นผู้กำหนดอนาคตของประเทศชาติ การพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพนั้นจะต้องพัฒนาทุกด้านนั่นคือ ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ปัญหาของเยาวชนในปัจจุบันที่เป็นเรื่องใหญ่และถูกเอ่ยถึงบ่อยคือปัญหาเรื่องยาเสพติด (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 51) ปัญหาการติดยาเสพติดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนทั่วโลก ในประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน การติดยาเสพติดทำลายตัวผู้เสพในแง่ความคิด สุขภาพ เศรษฐกิจ ศักดิ์ศรีและชื่อเสียงในสังคม และเป็นผลร้ายต่อครอบครัวและประเทศชาติ (รุจิร ภูสาระ . 2526 : 19)

จากการสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institutes) ปี2536 พบว่ามีจำนวนผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทยทั้งสิ้น 1,257,590คน คิดเป็นร้อยละ 2.17 ของประชากรทั้งหมดและในจำนวนผู้ติดยาเสพติดมีจำนวน 71,666 คน คิดเป็นร้อยละ 5.66 เป็นเยาวชนในสถานศึกษาและชนิดของยาเสพติดที่ใช้มากที่สุดมี 5 ชนิด เรียงตามลำดับ ได้แก่ สารระเหย กัญชา ยาบ้า เฮโรอีน และฝิ่น (ปรีชา วิทโคโต และคณะ.2541; อ้างอิงจากสำนักกิจการพิเศษ 2539 : 2 วารสารวิชาการ) ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจสภาพและพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั่วประเทศเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 5,363 คน ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541:1) พบว่านักเรียนเสพยาเสพติดชนิดบุหรี่จำนวน 165 คน เหล้าจำนวน 493 คน สารระเหยจำนวน 124 คน ยาบ้าจำนวน 3 คน กัญชาจำนวน 1 คน การติดยาเสพติดจะทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำลง ขาดการมีวินัย ขาดแรงจูงใจ ขาดความรับผิดชอบในตนเอง และมีความประพฤติไม่เหมาะสมและที่สำคัญยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวทำให้ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว ญาติพี่น้อง ทำให้ครอบครัวขาดความสุขและเป็นภาระต่อครอบครัว นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อสังคม ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม จี้ปล้น วิ่งราว เพื่อให้ได้เงินมาเพื่อซื้อยาเสพติดและยังก่อให้เกิดอุบัติเหตุยานยนต์ต่าง ๆ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น สุดท้ายยังส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ ทำให้รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันปราบปราม บำบัดผู้ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมากและยังเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การใช้ยาเสพติดของนักเรียนได้แก่ด้านครอบครัวคือ ขาดความอบอุ่นในครอบครัวและการศึกษาของบิดา มารดา ด้านตัวนักเรียนคือด้านการเงินของครอบครัว การได้รับความรักและความอบอุ่น การปฏิบัติตามแบบพวกรวมเกินไป การเผชิญปัญหาความขัดแย้ง การแก้ปัญหาความขัดแย้ง และกิจกรรมที่ชอบทำระหว่างหยุดพักหลังเลิกเรียนและในวันหยุด ด้านสภาพแวดล้อมคือการถูกชักชวนให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ความใกล้ชิดกับคนที่ใช้ยาเสพติด บุคคลที่ไว้วางใจมากที่สุดและปรึกษาเมื่อมีปัญหา (ปรีชา วิทโคโตและคณะ. 2541 : 65)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับยาเสพติดไว้ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้นักเรียนทราบถึงลักษณะของยาเสพติดชนิด

ต่าง ๆ และชี้ให้เห็นโทษและภัยอันตรายจากยาเสพติดนั้น ๆ จนเกิดความกลัวเสียแต่แรกก็ได้ชื่อว่า เป็นการป้องกันเสียแต่ต้นเหตุเพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากติดตามมาในภายหลังและจะเป็นวิถีทางที่เหมาะสมกว่าวิธีการคอยติดตามแก้ไข (สมชาย มัชฌิมาทศน์. 2526 :2 ; อ้างอิงจากกระทรวง ศึกษาธิการ. 2520) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอน การป้องกันยาเสพติด ระหว่างปีงบประมาณ 2537 - 2541 มีผลการดำเนินงานได้แก่การจัดทำ นวัตกรรมสื่อและเอกสารพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางการพัฒนานักเรียน ให้ตระหนักว่ายาเสพติดมีโทษต้องหลีกเลี่ยง และให้สามารถปฏิเสธการใช้ยาเสพติดได้อย่างชาญฉลาดสามารถช่วยเหลือสังคมในการต่อต้านยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 1) ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบพิษภัยของยาเสพติดรวมทั้งรู้จักวิธีป้องกันตัวเองให้พ้นจากยาเสพติดโดยเฉพาะ เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพราะเป็นวัยที่มีความพร้อมที่จะยอมรับความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง มีความคิดอ่านและมีความคิดเห็นที่ดี เป็นวัยที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ง่าย เป็นวัยที่ดีที่สุดที่จะปลูกฝังการเรียนรู้ นิสัยใจคอที่ดี (อัมพร โอตระกูล. 2519 : 88 - 89)

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูสอนอยู่ที่โรงเรียนบ้านมะค่า(คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้นโดยการ สัมภาษณ์ครูประจำชั้นและครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 8 คน พบว่านักเรียนมี พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ 1) สภาพแวดล้อมในชุมชนไม่ดี เช่น เด็กนักเรียนอาศัยอยู่กับญาติ มีญาติที่ติดและจำหน่ายยาเสพติด 2) หนีโรงเรียน 3) ก้าวร้าว 4) ทิ้งขยะไม่เป็นที่ 5) คุยกับเพื่อนในห้องเรียนขณะที่ครูสอน 6) พูดไม่สุภาพ และผู้วิจัยได้นำ แบบสอบถามปลายเปิดสอบถามนักเรียนว่าเคยถูกชักชวนให้ใช้ยาเสพติดหรือไม่ จากแบบสอบถาม ได้พบว่านักเรียนเคยถูกชักชวนให้ใช้และให้นำยาเสพติดไปส่งและจำหน่ายให้ผู้อื่น และนักเรียนบางคนไม่กล้าที่จะปฏิเสธ จากพฤติกรรมดังกล่าวจึงได้นำแบบสอบถามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิดไปสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 140 คน พบว่า นักเรียนรู้จักยาเสพติดในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การตีผึ้งโดยใช้คว้นบุหรืฟันใส่ผึ้ง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 65 คิดอยากลองเสพยาเสพติด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 42 เพราะได้เห็น จากสื่อ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนักเรียนที่เคยดื่มเหล้าเพราะเด็กเห็นบุคคลในครอบครัวดื่ม และถูกชักชวนให้ดื่มจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 37 จากผลการสำรวจปัญหาดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดเป็นอย่างมาก ซึ่งทำให้ผู้วิจัยต้องการช่วยเหลือให้นักเรียนรู้จักหลีกเลี่ยงการถูกชักชวนจากผู้ใกล้ชิดในการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

วิธีการพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้บทบาทสมมติ การใช้ตัวแบบ การใช้สถานการณ์จำลอง การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจจะใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการดู และการใช้สถานการณ์จำลอง ทั้งนี้เพราะ หลุย จาปาเทศ (2533 :126) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่าเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ที่เหมาะสมของบุคคลทั้งด้านภาษา

ถ้อยคำ และภาษาท่าทางตามสิทธิที่ตนมี โดยไม่ก้าวท้าวสิทธิของผู้อื่น และเป็นที่ยอมรับของสังคม นั้น ดังผลงานวิจัยของ อารีย์ ลิลา (2535 : 16) ที่ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอ ลานสัก จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน ผลการ ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้น กว่าก่อนได้รับการฝึก นอกจากนี้การใช้ตัวแบบการ์ตูน เป็นวิธีการที่ให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่าง พฤติกรรมแล้วให้นักเรียนคิดพิจารณาอย่างมีเหตุผลก่อนที่จะเลียนแบบ เพื่อไม่ต้องลองผิดลองถูก ใน การที่จะให้บุคคลเลียนแบบจากแม่แบบนั้นแบนดูรา (Bandura.1977 : 22 - 29) ได้จำแนกแม่ แบบออกเป็น 2 ชนิด คือแม่แบบที่เป็นจริง (Live model) และแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic model) ซึ่งแม่แบบเหล่านี้จะทำหน้าที่เป็นสิ่งเร้า เราให้ผู้เรียนแบบเกิดความสนใจที่จะเลียนแบบและ มีแรงจูงใจที่จะยอมรับลักษณะต่างๆของแม่แบบได้ ถ้าหากครูได้คัดเลือกและนำไปใช้ร่วมกับวิธีสอน ได้อย่างเหมาะสมแล้ว หนังสือการ์ตูนเป็นแม่แบบชนิดหนึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสอนที่ทรง ประสิทธิภาพได้วิธีหนึ่ง (Wittich and Schuller.1962 : 164) ดังผลงานวิจัยของศิริอร รัตนอุดม (2527 : 64) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การ์ตูนเรื่องประกอบ การสอน ผลการศึกษาพบว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ส่วนความ สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันและการใช้ สถานการณ์จำลองก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งซึ่งซูลท์ (Schult. 1972 : 4) กล่าวว่าเป็นการสอนที่สมมติ สถานการณ์ต่างๆ ให้คล้ายกับสภาพที่เป็นจริงโดยให้ผู้เรียนหรือผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ฝึกปฏิบัติ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ดีกว่าวิธีการ สอนแบบบรรยาย ดังผลงานวิจัยของ วชิรพร จับเกตุ (2535 : 36 - 40) ที่ได้ศึกษาผลของ สถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทรมพรรย อนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองมีความเสียสละ เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบให้ข้อสังเกต

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบ การ์ตูน และใช้สถานการณ์จำลอง ที่มีต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการ ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการ ใช้ตัวแบบการ์ตูน
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการ ใช้สถานการณ์จำลอง

4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการชื่น และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ ครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ นักวิชาการศึกษานิเทศ ที่มีความรู้และความชำนาญได้นำการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการชื่น และการใช้สถานการณ์จำลองไปพัฒนาพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2542 ที่มีพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2542 ที่มีพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมาจำนวน 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 9 คน กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 9 คน และกลุ่มทดลองที่ 3 จำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดซึ่งแบ่งเป็น 3 วิธี คือ

1.1 การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

1.2 การใช้ตัวแบบการชื่น

1.3 การใช้สถานการณ์จำลอง

2. ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการหลักเลียงยาเสพติด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก หมายถึง วิธีการฝึกให้นักเรียนแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสมและตรงไปตรงมาโดยการกล่าวคำปฏิเสธที่จะกระทำตามคำสั่งหรือคำขอร้องที่ไร้เหตุผลของ

ผู้ที่ชักชวนให้ติดยาเสพติด และการแสดงสิทธิอันพึงได้ของตนเองโดยที่ไม่เป็นการล่วงละเมิดหรือก้าว
 ฝายสิทธิของผู้อื่น โดยใช้ขั้นตอน 4 ขั้น คือ DESC ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 อธิบาย (Describe) เป็นการกระทำของนักเรียนที่อธิบายพฤติกรรมผู้
 ชักชวนว่าเป็นอย่างไร โดยบอกอย่างตรงไปตรงมาปราศจากการกล่าวหาหรือกล่าวโทษ

ขั้นตอนที่ 2 แสดงความรู้สึก (Express) เป็นการบอกถึงความรู้สึกของนักเรียนที่มี
 ต่อพฤติกรรมชักชวนของบุคคลนั้น อย่างตรงไปตรงมาโดยปราศจากการพูดที่เกินจริง

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) เป็นการบอกถึงความต้องการ
 ของนักเรียนที่ต้องการให้บุคคลที่มาชักชวนให้ติดยาเสพติดเปลี่ยนพฤติกรรม และนักเรียนจะ
 เปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นตอนที่ 4 บอกผลที่ได้รับ (Consequence) เป็นการบอกถึงผลที่ได้จากการ
 เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชักชวนนั้นในทางบวกและทางลบ

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

2. การใช้ตัวแบบการดูน หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยงยา
 เสพติด โดยการใช้หนังสือที่เข้าใจง่าย ก่อให้เกิดความสนุกสนานเป็นตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเกิดการ
 เรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยงการถูกชักชวนให้ขาย หรือทดลองเสพยาเสพติด และหลีกเลี่ยงโดยการใช้เวลา
 ว่างให้เป็นประโยชน์ ได้แก่ อ่านหนังสือ เล่นกีฬา และเล่นดนตรี ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่เรื่องที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูนซึ่งในเรื่องจะมีทั้ง
 ตัวแบบที่ดีและตัวแบบที่ไม่ดี ตัวแบบที่ดีจะปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ตัวแบบที่ไม่ดีจะคล้อยตามเมื่อถูก
 ชักชวนให้เสพยาและจำหน่ายยาเสพติด หลังจากอ่านหนังสือการ์ตูนจบแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปราย
 ว่าตัวแบบใดดีและตัวแบบใดไม่ดี แล้วให้นักเรียนเลียนแบบตัวแบบที่ดี ถ้านักเรียนเลียนแบบได้ดี ผู้
 วิจัยให้การเสริมแรง ถ้ายังทำไม่ได้ผู้วิจัยให้กำลังใจและให้ดูเพื่อนที่ทำได้

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเลียนแบบแล้วผู้วิจัยสรุป
 เพิ่มเติมและให้นักเรียนนำไปฝึกปฏิบัติต่อทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยง
 การถูกชักชวนให้ขายหรือทดลองเสพยาเสพติด และหลีกเลี่ยงโดยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 ได้แก่ อ่านหนังสือ เล่นกีฬา และเล่นดนตรี โดยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ผู้วิจัยเล่าให้นักเรียนฟังให้เข้าใจเกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลอง
 โดยการอธิบายหลักการจัดสถานการณ์จำลองว่าเป็นการจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความจริงมาก
 ที่สุด แล้วจัดให้นักเรียนได้แสดงโดยสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันแสดง เพราะฉะนั้นทุกคนจะได้เป็นทั้งผู้
 แสดงและผู้สังเกต และเมื่อครบจำนวนครั้งของการทดลองทุกคนจะได้แสดง

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนจำนวนหนึ่งอาสาสมัครแสดงตามบทบาท
 ที่ได้รับและมีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งเป็นผู้สังเกต

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งการวิเคราะห์นักเรียนที่แสดงจะวิเคราะห์ตามบทบาทที่แสดง คนที่สังเกตวิเคราะห์ตามที่เห็น ทำให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมการเล่นโยนยาเสพติดเมื่อถูกชักชวน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป สิ่งที่ได้จากการใช้สถานการณ์จำลอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 3

4. ยาเสพติด หมายถึง สิ่งที่เราเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการรับประทานหรือสูดดม แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะที่สำคัญคือต้องการเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการอยากยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกาย และจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา ร่างกายโดยทั่วไปทรุดโทรม ยาเสพติดในที่นี้คือ ยาบ้า บุหรี่ สุรา และสารระเหย ได้แก่ กาว ทินเนอร์

5. พฤติกรรมการเล่นโยนยาเสพติด หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนในการเล่นโยนยาเสพติด ได้แก่

5.3 เล่นโยนโดยการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ให้ขาย หรือให้ทดลองเสพ

5.2 เล่นโยนโดยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้แก่ อ่านหนังสือ เล่นกีฬา และเล่นดนตรี

6. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียนกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดแล้ว และกลุ่มที่มีสมาชิกในครอบครัวเคยมีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติด ติดยาเสพติดและจำหน่ายยาเสพติด รวมทั้งอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีการเสพยาและจำหน่ายยาเสพติด

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

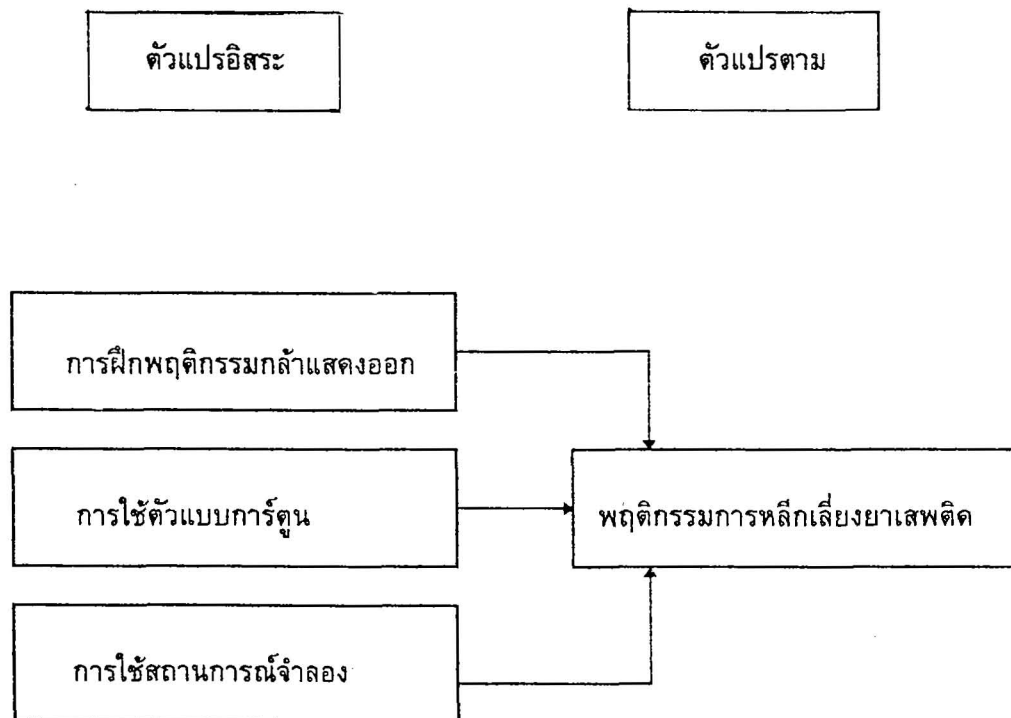
1. นักเรียนมีพฤติกรรมการเล่นโยนยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

2. นักเรียนมีพฤติกรรมการเล่นโยนยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน

3. นักเรียนมีพฤติกรรมการเล่นโยนยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

4. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมการเล่นโยนยาเสพติดแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
 - 5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

พฤติกรรมกล้าแสดงออกได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

โวลเป (Wolpe. 1973 : 81) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่าเป็น การแสดงถึงสิทธิความรู้สึกของบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม รวมไปถึงการปฏิเสธการขอร้องที่ไร้ เหตุผล การแสดงความรัก การยกย่องชมเชย การแสดงออกถึงความรู้สึกของบุคคล

บาวเวอร์ และบาวเวอร์ (Bower and Bower. 1976 : 4) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกต่าง ๆ เป็นการเลือกที่จะทำ อย่างไร เป็นการแสดงสิทธิของตนตามความเหมาะสม เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองเป็น การสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วย เป็นการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และเป็นการขอร้องให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อต้านของเขา

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Copland. 1977 : 460) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมกล้าแสดงออกว่า เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตน

เองได้ และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนทั้งมีผลทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเอง และความเคารพนับถือตนเองและผู้อื่น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าพฤติกรรมกล้าแสดงออก หมายถึง การแสดงความรู้สึกที่แท้จริงออกมาทั้งในทางบวก เช่น ความรักใคร่ ความยินดี และทางลบ เช่น โกรธ ไม่พอใจ ได้อย่างตรงไปตรงมา ด้วยความจริงใจ สามารถบอกปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลสมควร และสามารถที่จะแสดงรักษาสติของตนเองโดยมิได้ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

1.1.5 องค์ประกอบของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

พรรณราย ทรัพย์ประภา. (2522 : 10) กล่าวว่าในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตา (Eye contact) เมื่อสนทนากับผู้ใด ผู้พูดสามารถที่จะมองประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความรู้สึกจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่
2. การวางตัว (Body posture) เรื่องราวที่กำลังพูดจะมีน้ำหนักมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้พูดเว้นระยะห่างจากตัวผู้ฟัง หรือการยืน การนั่ง การโน้มตัวเข้าหาผู้ฟัง หรือการวางตัวให้ตรง เป็นไปอย่างเหมาะสม
3. การแสดงท่าทาง (Gestures) เรื่องราวที่จะพูดจะมีความหนักแน่นมากขึ้น ถ้าหากว่ามีการแสดงท่าทางที่เหมาะสม การแสดงท่าทางกระตือรือร้นเกินไปจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกรำคาญขึ้นได้
4. การแสดงออกทางสีหน้า (Facial Expression) ผู้ที่จะแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกได้ดี จะต้องสามารถแสดงสีหน้าได้ตรงกับเรื่องราวที่กำลังพูด เช่น จะแสดงให้ผู้อื่นรับรู้ว่าคุณเองกำลังโกรธ แต่สีหน้าที่แสดงออกกลายเป็นยิ้มแย้มหรือหัวเราะนั้นว่าการแสดงออกทางสีหน้าไม่ตรงกับเรื่องที่กำลังพูด
5. น้ำเสียง การสะท้อนและระดับเสียง (Voice tone; Inflection, Volume) การพูดเสียงเรียบ ๆ กระซิบเบา ๆ จะเป็นการยากในการที่จะชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อ เห็นจริงจึงในทำนองเดียวกันเสียงตะโกนก็จะเป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการใช้ระดับเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ที่เหมาะสมในการสนทนาจะเป็นการชักจูงใจผู้อื่นให้เชื่อได้โดยไม่ต้องใช้การขู่บังคับ
6. โอกาสในการพูด (Timing) การแสดงออกได้โดยทันทีเหมือนกับว่าเป็นไปตามธรรมชาตินับว่าเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการแสดงออก แต่บางครั้งการลังเลใจจะส่งผลกระทบที่จะได้จากการแสดงออก แต่อย่างไรก็ตามการที่จะแสดงออกมาจะต้องเลือกโอกาสที่เหมาะสมด้วย เช่น ในกรณีที่เกิดขัดแย้งกัน การพูดกับนายจ้างในห้องทำงานส่วนตัวย่อมดีกว่าการพูดต่อหน้ากลุ่มคนงาน
7. สิ่งที่จะพูด (Content) บุคคลมักจะมีกำลังใจอยู่นานเพราะไม่รู้ว่าจะพูดอะไรซึ่งนับว่าจำเป็นต้องมีการฝึกพูดในบางสิ่งบางอย่างเพื่อจะให้ผู้ฟังได้รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้นได้

2005/20

(1/1/11)

1.1.16 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก (พรรณราย ทรัพย์ะประภา. 2522 : 12) ในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก (Assertive Training) นั้นมีได้หลายเทคนิคซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำ (Coaching) การแสดงตัวอย่าง (Modeling) การแสดงบทบาทสมมติ (Role-playing) การซ้อมบทบาทของพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) การให้สิ่งเสริมแรงในทางบวก (Positive reinforcement) และการทำการบ้านตามที่ได้รับมอบหมาย (Assigning Homework) ในงานวิจัยงานนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ

เทคนิคการให้คำแนะนำ (Coaching)

ผู้ที่เข้ารับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมักจะเป็นผู้ที่ มีความวิตกกังวลอยู่ในใจ จึงทำให้เกิดความกลัวและไม่กล้าแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมออกมา ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มจะเป็นผู้แนะนำให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ทราบว่เพราะเหตุใดบุคคลจึงไม่กล้าแสดงพฤติกรรมออกมา และชี้ให้เห็นว่าการเกิดความกลัว และวิตกกังวลนั้นมีผลดี ผลเสียอย่างไร สมควรที่จะแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้นให้ดีขึ้น โดยอาจจะเริ่มตั้งแต่ให้ผู้เข้ารับการฝึกได้เขียนปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วผู้นำกลุ่มจะนำปัญหามาเรียงตามลำดับความวิตกกังวลจากน้อยไปหามาก หรือจากปัญหาที่ง่าย ๆ ขึ้นไปหายากของแต่ละคน หลังจากนั้นผู้นำกลุ่มจะเลือกปัญหาที่ง่าย ๆ ขึ้นมาก่อนมาให้ทดลองฝึก เพราะนักจิตวิทยา เช่น บัทเทอร์ (Butter) มีความเชื่อว่า ถ้าเริ่มต้นด้วยการฝึกกับปัญหาที่ง่าย ๆ แล้วผู้เข้ารับการฝึกจะมีความรู้สึกว่ายากทำให้เกิดความท้อแท้ใจ ไม่มั่นใจในตนเองว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ แต่ถ้าหากว่าเริ่มต้นด้วยปัญหาง่าย ๆ เมื่อผู้เข้ารับการฝึกสามารถนำไปใช้ได้และประสบความสำเร็จจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และจะสามารถก้าวต่อไปถึงปัญหาย่อย ๆ มากขึ้นได้ดังเช่นการปีนบันไดก็ต้องเริ่มตั้งแต่ ก้าวที่ 1, 2..... จนถึงก้าวสุดท้าย ดังเช่นการฝึกเริ่มตั้งแต่ “บอกปฏิเสธเด็กอายุ 5 ขวบ” “ปฏิเสธคำเชิญไปรับประทานอาหารค่ำ” “ปฏิเสธผู้ปกครอง”..... “ปฏิเสธสามี” นอกจากนั้นเมื่อเลือกปัญหามาแล้ว ผู้นำกลุ่มจะแนะนำต่อไปว่า ในแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้นควรจะมีการสื่อสารอย่างไร ทั้งด้านภาษาและท่าทางเพื่อให้อีกฝ่ายได้รับรู้ว่าเรารู้สึกอย่างไร ซึ่งเรื่อง การสื่อสารกันด้วยคำพูดนั้น บาวเออร์และ บาวเออร์ (Bower and Bower) ได้เสนอแนะไว้ว่าควรจะมีการเขียนเป็นบทคำพูดไว้ก่อนหรือเรียกว่า “Script” ทั้งนี้เพราะการเขียน “Script” ทำให้ผู้พูดซึ่งอยู่ในสถานการณ์เคยถูกเอารัดเอาเปรียบหรือเรียกว่าสถานการณ์ “put-down” ได้วางแผนมาล่วงหน้าว่าจะพูดอย่างไรจึงจะทำให้บุคคลที่เคยเอารัดเอาเปรียบหรือที่เรียกว่า “Downer” ได้รู้ความต้องการที่แท้จริงของผู้พูดไม่เอาเปรียบผู้พูดหรือละเมิดสิทธิของผู้พูดอีกต่อไป การเตรียมบทพูดมาก่อนจะทำให้ผู้พูดสามารถที่จะบรรลุเป้าหมายที่แท้จริงได้ด้วยการพูดด้วยความมั่นใจในตนเอง ไม่ต้องกลัวผิด และอย่างน้อยที่สุดการเตรียมบทพูดมาก่อนทำให้ผู้พูดไม่ต้องคิดขึ้นมาในทันที เพราะบางคนคิดไม่ทัน และก่อนที่จะถึงสถานการณ์จริง ๆ ผู้พูดก็จะได้ฝึกการพูด การใช้วลีและท่าทางได้อย่างเหมาะสมมาก่อน

ในการเขียน Script นั้นประกอบด้วย 4 ขั้นตอนด้วยกันคือ “Describe” “Express” “Specify” และ “Consequence” หรือเรียกย่อ ๆ ว่า DESC

Describe เป็นการพูดถึงพฤติกรรมที่ไม่ชอบของอีกฝ่ายหนึ่ง (Downer) อย่างตรงไปตรงมา และอย่างจริงใจ โดยไม่เอาอารมณ์ของตนเองเข้ามาตัดสิน ใช้ภาษาที่ง่าย ชัดเจน

อธิบายถึงเวลา สถานที่และความถี่ของพฤติกรรมนั้นอย่างเฉพาะเจาะจงลงไป หลีกเลี่ยงที่จะพูดคลุม ๆ ไปทั้งหมด

Express เป็นการบอกความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่แท้จริงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบโดยการใช้คำพูดว่า “ฉันมีความรู้สึกว่า...” และเมื่อจะพูดแสดงความรู้สึกนั้น ให้อยู่ในลักษณะที่ไม่แสดงอาการโกรธหรือกระแทกกระทั้น ให้หลีกเลี่ยงที่จะพูดในลักษณะที่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้สึกต้องลงไป หรือเป็นการพูดโจมตีอีกฝ่ายหนึ่ง

Specify เป็นการพูดออกมาอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมที่ต้องการให้อีกฝ่ายหนึ่งเปลี่ยนแปลงโดยที่อีกฝ่ายหนึ่ง สามารถกระทำตามคำขอได้โดยปราศจากความรู้สึกว่าเจ็บใจหรือได้สูญเสียอะไรอย่างใหญ่หลวงไป แต่ในการขอร้องให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นจะต้องไม่มากเกินไป และมีเหตุผลเพียงพอ เช่น อาจจะพูดว่า “คุณจะถูกอนุญาตเล่นกีตาร์ในวันนี้ก่อนได้ไหมคะ เพราะดิฉันกำลังดูหนังสือสอบพรุ่งนี้ค่ะ” แทนที่จะพูดว่า “หยุดเล่นเสียทีสิ รู้จักเกรงใจคนอื่นเขาบ้างได้ไหม”

Consequences เป็นการบอกให้อีกฝ่ายทราบว่า การเปลี่ยนพฤติกรรมของเขาจะมีผลอะไรเกิดขึ้นตามมา หรือเป็นการให้รางวัลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งรางวัลนี้ไม่จำเป็นจะต้องเป็นวัตถุสิ่งของแต่อาจจะเป็นความรัก คำชมเชย หรือเรียกว่า “social rewards” มักจะใช้คำพูดว่า... “ฉันรู้สึกสบายใจขึ้น” ดังเช่นบอกว่า “ฉันรู้สึกสบายใจขึ้น ถ้าหากว่าคุณเลิก ดื่มสุรา” ตามปกติการให้รางวัลนี้จะมีลักษณะที่เป็นผลทั้งในทางบวก (positive consequence) และในทางลบ (negative consequence) แต่โดยมากมักจะนิยมใช้การให้รางวัลในทางบวกมากกว่าทางลบ ส่วนทางลบนั้นถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ แล้วจะไม่ใช้กันเพราะจะไม่ช่วยให้อีกฝ่ายหนึ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาเลย

ตัวอย่างเช่น อมราจะไปดูภาพยนตร์แต่มารดาไม่ยอมให้ไป ทำให้อมราอึดอัดและไม่สบายใจมากซึ่งสามารถเขียนเป็นบทได้ดังนี้

- | | |
|-------------|--|
| DESCRIBE | : คุณแม่ห้ามไม่ให้หนูไปดูหนังโดยที่คุณแม่บอกว่าหนูไม่ควรจะไปดูนั้นเป็นเหตุผลของคุณแม่ค่ะ |
| EXPRESS | : แต่คุณแม่ทำอย่างนี้มันดูเหมือนกับว่าหนูเป็นเด็ก ๆ ตอนนี่หนูเป็นผู้ใหญ่แล้วนะคะ หนูคิดว่าหนูตัดสินใจเองได้ค่ะ |
| SPECIFY | : คุณแม่เลิกห้ามไม่ให้หนูไปดูหนังหรือไปเที่ยวไหนเถอะนะคะ |
| CONSEQUENCE | : (Positive) ถ้าหากว่าคุณแม่เลิกห้ามหนูนะคะ หนูคงรู้สึกสบายใจขึ้นและหนูก็คงจะไม่ไปไหนหรอกค่ะ ตอนเย็น ๆ หนูก็จะอยู่กับคุณแม่ ช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน
(Negative) ถ้าคุณแม่ยังห้ามหนูอีกต่อไป หนูจะเดินออกไปจากห้องนี้และจะไม่พูดกับคุณแม่ถึงเรื่องนี้อีกเลย |

และถึงแม้จะมี Script แต่ก็ยังมีเทคนิคอื่นอีกที่จะต้องคำนึงถึงด้วย ซึ่งได้แก่การใช้ภาษาและท่าทาง ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกและใช้ทักษะนี้คือ

1. ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผู้อื่นได้ผลดี (Interaction Development)
 2. ช่วยให้เรียนรู้เสริมสร้างความเชื่อมั่น ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ของตัวเอง การจัดความรู้สึกล้วไม่กล้าให้หมดไป
 3. ช่วยฝึกทักษะการกล้าพูดกล้าแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการให้อีกฝ่ายได้รับรู้ และสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
 4. การได้พูดในสิทธิตัวเอง ทำให้ลดความกดดัน ลดความกลัว ลดความเครียด ทำให้สบายใจ หายอึดอัด โส่งใจ
 5. เป็นการสื่อสารที่ดีใช้ในสังคมทั่วไปในทุกวิชาชีพ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริหาร ผู้นำ การทำงานเป็นกลุ่ม ในกลุ่มผู้ตาม ผู้ด้อยโอกาส
- จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การฝึกทักษะการกล้าแสดงออก กล้าพูดทักษะนี้เหมาะสำหรับบุคคลที่ไม่กล้าแสดงออก เป็นคนเงิบขมขื่นไม่รู้จักเพราะความกลัว กังวล บุคคลที่สามารถจะฝึกทักษะนี้ได้ คือผู้ที่มีความต้องการฝึก เห็นความสำคัญ มีความตั้งใจ มีความอดทน พยายามที่จะพัฒนาตัวเอง

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เนื่องจากการวิจัยเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก (DESC) ยังมีน้อยมากผู้วิจัยจึงขอเสนอเท่าที่ค้นคว้าได้ดังนี้

เทท (วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี. 2523 : 59 - 60 ; อ้างอิงจาก Tai. 1977 *Dissertation Abstracts*) ได้ทดลองฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสตรีวัยรุ่น โดยจำแนกบุคลิกภาพเป็นสามด้าน คือการยอมรับตนเอง บทบาททางเพศและความคาดหวังของสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 18 คน ได้สรุปผลการวิจัยว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะทางสังคม ด้านการแสดงตน บทบาททางเพศ และการยอมรับตนเอง

1.2.3 งานวิจัยในประเทศ

อารีย์ ลิลา (2535 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอสามโก้ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ไพพรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมพุดที่ไม่เหมาะสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีพฤติกรรมพุดที่เหมาะสมขึ้น

วราวุธ ทวีลาภ (2539 : 78) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก และการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงขึ้น

จากเอกสารทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นเครื่องมือที่สามารถพัฒนาพฤติกรรมที่ต้องการให้ดีขึ้นได้ในด้านสังคม การแสดงตน การยอมรับตนเอง

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน

2.1.2. ความหมายของการ์ตูน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบโดยตรงยังไม่มีผู้ใดกล่าวไว้ มีแต่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ์ตูนดังนี้

การ์ตูน (Cartoon) มาจากภาษาอิตาเลียนว่า คาโทเน (Cartone) และจากภาษาลาตินว่า Carta มีความหมายว่า กระดาษ (Paper) ตามความหมายที่เข้าใจกัน คือ การเขียนภาพลงบนกระดาษหนาหนัก ซึ่งในสมัยแรกเป็นเพียงการออกแบบเฟื่องงานเขียนภาพประดับกระจก และลายกระเบื้องเคลือบสี (Mosaic) (Williams. 1972 : 728)

คินเดอร์ (Kinder. 1959 : 339) ได้ให้ความหมายของการ์ตูนคือ ภาพที่ผู้ดูสามารถจะตีความหมายได้จากสัญลักษณ์ที่มีอยู่ และส่วนใหญ่จะเป็นภาพที่เกินจริงเพื่อสื่อความหมายหรือเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ทันสมัย ตัวบุคคล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันที

เมเยอร์ (Mayer. 1965 : 339) ได้ให้ความหมายของการ์ตูนไว้ว่า การ์ตูน หมายถึง ภาพวาดบนกระดาษแข็งบนกำแพงผ้าม่าน กระดาษ หน้าต่างโบสถ์ บนหินอ่อน และงานศิลปะอื่น ๆ ที่ต้องใช้ความประณีต และความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังเป็นภาพวาดที่ก่อให้เกิดอารมณ์ขัน หรือเสียดสี เป็นภาพวาดง่าย ๆ ที่ให้ความบันเทิง วิจัยการเมืองหรือสังคม

The world Book Encyclopedia (1989 : 263) ได้ให้ความหมายของการ์ตูนไว้ว่าเป็นการวาดภาพเพื่อแสดงความคิดด้วยภาพหลายเส้นง่าย ๆ ส่วนมากจะวาดให้เกินความจริงและอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นไปไม่ได้ เพื่อต้องการให้เกิดความขบขัน

ศักดิ์ชัย เกียรติณาคินทร์ (2533 : 3 - 4) ได้สรุปความหมายของการ์ตูน ไว้ว่า การ์ตูน คือภาพวาดลักษณะง่าย ๆ บิดเบี้ยวโยเยในลักษณะไม่เหมือนภาพในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งมีรูปลักษณะที่เลียนแบบธรรมชาติ เรขาคณิต หรือรูปร่างอิสระ ที่ลดทอนรายละเอียดที่ไม่จำเป็นออกโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสื่อความหมายแทนตัวหนังสือ เป็นผู้แสดงแทนในการพูดหรือแสดงออกต่าง ๆ ที่เป็นภาพประกอบตกแต่งมุ่งให้เกิดความสวยงาม น่าขัน ล้อเลียน เสียดสี ในทางการเมืองสังคม และใช้เป็นสื่อในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ประกอบการเล่าเรื่องในทางบันเทิงคดี

ภูวณล สุวรรณดี (2538 : 50) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การ์ตูน คือ ภาพวาดง่าย ๆ ที่มีลักษณะบูด ๆ เบี้ยว ๆ ไม่เหมือนจริง หรือเกินความจริงหรือน้อยกว่าความจริง มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

แสดงออกให้เกิดความตลกขบขัน ล้อเลียน เสียดสี หรือเหน็บแนมบุคคลหรือเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการ์ตูน คือ ภาพวาดง่าย ๆ เป็นงานศิลปะที่ต้องใช้ความประณีต ความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีรายละเอียดมาก เป็นภาพพูด ๆ เบี้ยว ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงออกถึงความเปลือยเปลื้อง ขบขัน ล้อเลียน เสียดสีทางการเมืองใช้เป็นสื่อในการโฆษณา และประกอบการเล่าเรื่องในทางบันเทิงคดี ดังนั้นการใช้ตัวแบบการ์ตูนก็คือการใช้ตัวแบบที่เป็นภาพวาดง่าย ๆ เพื่อแสดงความเปลือยเปลื้องและใช้ประกอบการเล่าเรื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามเนื้อเรื่องที่เล่า

2.1.2. ประเภทของการ์ตูน

ภูวดล สุวรรณดี (2538 : 50) ได้แบ่งประเภทของการ์ตูนไว้ 5 ประเภทดังนี้

1. การ์ตูนการเมือง (Political Cartoons) เป็นการ์ตูนการเมืองที่มุ่งเน้น เสียดสี ประชดประชันบุคคลหรือเหตุการณ์ทางการเมือง เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นใหม่ ๆ ลักษณะของการ์ตูนชนิดนี้อาจมีคำบรรยายหรือไม่ก็ได้ หรืออาจมีช่องเดียวหรือหลายช่องก็ได้

2. การ์ตูนขำขัน (Gag Cartoons) การ์ตูนที่เน้นความขบขันเป็นหลัก อาจเสนอภาพในช่องเดียวหรือหลายช่อง จะมีคำบรรยายหรือไม่ก็ได้ ปกติมุขตลกของการ์ตูนชนิดนี้จะหยิบมาจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ปัจจุบันการ์ตูนชนิดนี้กำลังได้รับความนิยมมากในสังคมไทย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือการ์ตูน “ชายหัวเราะ”

10. การ์ตูนเรื่องยาว (Comics or Serial Cartoon) การ์ตูนที่นำเสนอเป็นเรื่องราวที่มีความต่อเนื่องกันจนจบ มีคำบรรยายหรือบทสนทนาภายในภาพ การ์ตูนชนิดนี้ปรากฏอยู่ในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ เรียกว่า Comics Strips แต่ถ้านำมาพิมพ์รวมเล่มเรียกว่า Comics Books เช่น การ์ตูนเล่มของญี่ปุ่นและฝรั่ง

การ์ตูนไทยที่นำเอาวรรณคดี นิยายพื้นบ้าน เรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ มาพิมพ์ขาย รวมทั้งการ์ตูนเล่มละบาท ก็จัดอยู่ในการ์ตูนประเภทนี้เช่นกัน ซึ่งจุลศักดิ์ อมรเวช หรือ จุก เบี้ยวสกุล นักเขียนการ์ตูนชื่อดังในอดีต ได้รวมเรียกการ์ตูนไทยเหล่านี้ว่า “นิยายภาพ”

4. การ์ตูนประกอบเรื่อง (Illustrated Cartoons)

เป็นการ์ตูนที่ใช้ประกอบกับข้อเขียนอื่น ๆ ประกอบโฆษณาเพื่อขยายความหรือเป็นการ์ตูนประกอบการศึกษา การ์ตูนชนิดนี้มักเป็นตัวการ์ตูนโดด ๆ ไม่มีเรื่องราวในตัวเอง

5. การ์ตูนมีชีวิต (Animated Cartoons)

เป็นการ์ตูนที่มนุษย์ใช้ชีวิตให้มีการเคลื่อนไหวได้ มีการลำดับภาพและเรื่องราวอย่างต่อเนื่องคล้ายกับภาพยนตร์เพียงแต่ตัวละครเป็นการ์ตูน ปัจจุบันหนังการ์ตูนแพร่หลายออกไปอีกหลายสื่อ ทั้งหนังการ์ตูนทีวี หนังการ์ตูนโฆษณา วิดีโอการ์ตูน หรือใช้แสดงประกอบกับนักแสดงที่เป็นคนในภาพยนตร์ ตัวอย่างหนังการ์ตูนที่ฉายในเมืองไทย เช่น สดสาคร โดเรมอน ไลอ้อนคิง เซลเลอร์มูน เป็นต้น

พรจันทร์ จันทวิมล และคนอื่น ๆ (2534 : 80 - 81) ได้แบ่งประเภทของการ์ตูนตามประโยชน์ในการใช้งานได้ 7 ประเภทคือ

1. ภาพล้อสังคม (Gag Cartoon) มักเป็นภาพในเชิงล้อ (Caricature) โดยนักเขียนการ์ตูนภาพล้อโดยเฉพาะ นิยมศัพท์เฉพาะในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร

2. ภาพล้อการเมือง (Political and Editorial Cartoon) เป็นภาพล้อผู้บริหารประเทศ เน้นทางด้านการเมืองและการปกครอง โดยมีจุดมุ่งหมายกระตุ้นผู้อ่านให้เห็นในเชิงตรงกันข้าม หรือขบขัน เสียดสี เป็นต้น

3. การ์ตูนโฆษณา (Commercial Cartoon) หมายถึง การ์ตูนที่ใช้ในงานโฆษณาชวนเชื่อในสินค้าของตน ลักษณะการ์ตูนอาจเป็น 2 มิติ หรือหุ่นการ์ตูน 3 มิติ

4. การ์ตูนประชาสัมพันธ์ (Public Relations Cartoon) เป็นการ์ตูนในลักษณะเกี่ยวกับการ์ตูนโฆษณา แต่วิธีการที่วัตถุประสงค์ว่า การ์ตูนประชาสัมพันธ์เป็นการ์ตูนที่ใช้ประดับตกแต่ง เพื่อกระตุ้นในการบอกข่าวแจ้งข่าว ให้ผู้อื่นได้ทราบโดยมิได้มุ่งหวังผลทางด้านการค้าเหมือนการ์ตูนโฆษณา

5. การ์ตูนล้อเลียน (Caricature Cartoon) เป็นการ์ตูนที่เขียนในเชิงล้อเลียนบุคคลให้ดูตลก ขบขัน โดยวาดบุคลิกลักษณะเกินความเป็นจริง

6. ภาพยนตร์การ์ตูน (Animated Cartoon) หมายถึง การทำภาพวาดการ์ตูนให้ออกมาเป็นภาพยนตร์ โดยการวาดการ์ตูนลงบนแผ่นใส แล้วถ่ายเป็นภาพยนตร์ให้มีลักษณะการเคลื่อนไหวเหมือนมีชีวิตจริง

7. การ์ตูนเรื่องยาว (Comic Strip Cartoon) เป็นการ์ตูนที่ใช้ดำเนินเรื่องราวหรือประกอบนิยาย นิทานต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ มักมีความยาวเป็นตอน ๆ ไม่สามารถจบลงภายในช่องเดียวเหมือนการ์ตูนภาพล้อ

จากประเภทต่าง ๆ ของการ์ตูนที่กล่าวมาในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้การ์ตูนประกอบเรื่อง

2.1.3 จุดมุ่งหมายของการใช้การ์ตูน

วิททิชและสกูลเลอร์ (Wittich and Schuller 1962 :138 - 139) ได้เสนอแนะจุดมุ่งหมายของการใช้การ์ตูนไว้ดังนี้

1. ใช้เพื่อจูงใจเพราะโดยธรรมชาติของการ์ตูนที่ดี ย่อมจะเร้าใจผู้ดูอยู่แล้วจึงเหมาะที่จะใช้เป็นเครื่องจูงใจได้เป็นอย่างดีในบทเรียน

2. ใช้เพื่อประกอบการอธิบาย การเขียนภาพการ์ตูนง่าย ๆ ประกอบการอธิบายจะช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น แต่ครูต้องระวังอย่าให้นักเรียนเพ่งเล็ง ในเรื่องขบขันไปเสียหมด และควรพยายามมิให้นักเรียนมุ่งสนใจไปยังรายละเอียดที่ไม่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการ์ตูน ครูที่ใช้การ์ตูนประกอบการอธิบายจะได้ประโยชน์จากการ์ตูน 2 ประการ คือ ใช้ประกอบการอธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนและเป็นการลำดับขั้นการสอนได้เป็นอย่างดี

3. ใช้เพื่อส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียน การให้นักเรียนเขียนภาพการ์ตูนขึ้นเอง เป็นกลวิธีที่เหมาะสมอย่างยิ่งเพราะมีทั้งอารมณ์ขัน เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็ก และเป็นการถูกต้องตามหลักจิตวิทยา นอกจากจะใช้สำหรับอธิบาย ใช้เป็นภาพโฆษณา หรือประกอบกิจกรรมของนักเรียน แล้วยังนับได้ว่าเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียนได้มากที่สุดทีเดียว

2.1.4 รูปแบบหนังสือการ์ตูนสำหรับเด็ก

ไกรรงค์ หมิ่นเดช (2535 : 44 - 45) กล่าวว่า หนังสือการ์ตูนสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่ผลิตขึ้นมาเพื่อให้เด็กและเยาวชนอ่านโดยมีเนื้อหาที่ให้ทั้งความรู้ ความบันเทิง และสอดแทรกคุณธรรมอย่างเหมาะสมตามวัย จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมตามพัฒนาการตามวัยของเด็กวัยต่าง ๆ ด้วย เช่น อายุระหว่าง 9 - 12 ปี เด็กอ่านหนังสือได้คล่อง อ่านประโยคยาว ๆ เข้าใจคำบรรยายสัญลักษณ์ของคำที่แสดงเสียง เข้าใจโครงเรื่องที่เริ่มซับซ้อน เข้าใจการสื่อ ความหมายของภาพและตัวหนังสือ และเข้าใจเนื้อเรื่อง ดังนั้นในการสร้าง หรือผลิตหนังสือการ์ตูนสำหรับเด็กจึงจำเป็นต้องผลิต ให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาของเด็ก ดังนี้

1. เนื้อหาไม่ซับซ้อนจนเกินไป คำนึงถึงความเหมาะสมถูกต้อง เชื่อถือได้ ปริมาณมากน้อยตามระดับชั้นและวัย เน้นการปูพื้นฐานในการเรียนขั้นต่อไป สอดคล้องกับวิชา ระดับความสนใจ

2. ความยากง่าย วิธีการเขียนง่ายต่อความเข้าใจศัพท์ เหมาะกับระดับชั้นและวัย ความยากง่ายในการสอนให้เกิดมโนทัศน์ มีการสรุปให้เข้าใจเรื่องง่ายขึ้น การจัดลำดับเนื้อหา เป็นไปตามขั้นตอนของความยากง่ายต่อเนื่องกัน มีการรวบรวมอธิบายศัพท์ใหม่เพื่อเสริมทักษะทาง ภาษา

3. หลักวิชา การเรียบเรียงเนื้อหาในหลักปรัชญา จิตวิทยา และความสมจริงของเนื้อหา

4. การวัดผลประเมินผล พิจารณาถึงความเพียงพอ แบบฝึกหัด ชนิดของคำถาม และการวัดความเข้าใจ แบบฝึกทบทวนเพื่อเสริมทักษะและสร้างมโนทัศน์ กิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจอื่น ๆ

5. วิธีการเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา วิชา กับชีวิตประจำวัน การสร้างแนวทางในการเพิ่มเติมการเรียนการสอนมีข้อความเพิ่มเติมในเชิงทบทวน

6. ลักษณะรูปเล่มและเทคนิคต่าง ๆ เช่น ขนาดของหนังสือ จำนวนหน้า ปก และการเย็บเล่ม มีความคงทนสะดวกในการเปิดหีบ และดึงดูดสายตา ภาพประกอบสมจริง ถูกต้องตามความหมาย จำนวนและขนาดภาพพอเหมาะมีความเคลื่อนไหวให้ชีวิตชีวา ได้รับความสนใจ อาจนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิต เช่น หนังสือ 3 มิติ (Pop-up) หรือประเภทมีเสียงประกอบ มีรูปเล่มแปลกใหม่ตามความคิดสร้างสรรค์ของผู้ผลิต

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่ารูปแบบหนังสือการ์ตูนสำหรับเด็กนั้นจะต้องเหมาะสมกับวัย ให้ความสนุกเพลิดเพลิน ให้ความรู้ และสอดแทรกคุณธรรม

2.1.5 ขั้นตอนการสร้างหนังสือภาพการ์ตูน

ทวีศักดิ์ ไชยมาโย (2535 : 23) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างหนังสือภาพการ์ตูนเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางแก่ครู ที่ต้องการสร้างหนังสือภาพการ์ตูนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาจากหลักสูตร ตลอดจน
แนวการสอน และคู่มือวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน หรือจุดที่ต้องการพัฒนาของเนื้อหาวิชาตาม
หลักสูตรที่ท่านสอนอยู่ว่าส่วนใดเด็กยังเป็นปัญหาในการเรียนการสอนอยู่

2.1.6 การเสนอแม่แบบหรือตัวแบบในลักษณะภาพการ์ตูน

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 51) แบ่งแม่แบบไว้ 2 ชนิดคือ ตัวแบบที่มีชีวิต (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ซึ่งแสดงออกมาหลายรูปแบบ เช่น ทางคำพูด การเขียนรูปภาพ หรือหลาย ๆ รูปแบบของสัญลักษณ์รวมกันเป็นแม่แบบชนิดหนึ่ง การเสนอในลักษณะของรูปภาพ อาจเป็นภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ สไลด์ หรือโสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งเลิศ อานันตะนะ. (2528 : 78-79) กล่าวว่าโสตทัศนวัสดุมีคุณค่าดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เช่นการอ่าน การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ ทักษะการแก้ปัญหา

2. ทำให้เด็กมีโน้มนภาพแรกเริ่มอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และก่อให้เกิดความคิดรวบยอดที่มีอิทธิพลต่อเจตคติของผู้เรียนด้วย

3. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพอใจและช่วยให้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการ์ตูน

งานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า พบว่ามีทั้งให้ผลแตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ผู้วิจัยต้องตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง คือให้ผลแตกต่างกันดังนี้

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

พิตท์แมน (Pittman.1959 : 39 - 42) ได้ศึกษาอิทธิพลของตัวแบบหนังสือการ์ตูนที่มีต่อเด็ก ผลปรากฏว่า ตัวแบบหนังสือการ์ตูนมีอิทธิพลต่อเด็กโดยสามารถเปลี่ยนบุคลิกภาพของเด็กได้อย่างมาก นักเรียนที่อ่านซ้ำหรือเด็กที่ไม่อยากเรียน ตลอดจนนักเรียนเกรงยอมได้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือการ์ตูน

เกเซลล์ (Gesell.1977 : 399) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านหนังสือการ์ตูนของเด็กอายุ 5 - 6 ปี พบว่า เด็กอายุ 5 - 6 ปี ชอบรูปภาพการ์ตูน มีความพยายามที่จะอ่านภาพการ์ตูนและต้องการให้คนอื่นอ่านให้ฟัง เด็กอายุ 7 - 8 ปี มีความสนใจและความต้องการสูงสุดที่จะอ่านหนังสือการ์ตูน เพราะเริ่มอ่านได้มากแล้ว จะชอบซื้อหนังสือการ์ตูนมากขึ้น เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ส่วนเด็กอายุ 9 - 16 ปี ยังสนใจในการอ่านหนังสือการ์ตูนมากเช่นกัน

2.2.3 งานวิจัยในประเทศ

วิมล อยู่ไว (2527 : 58 - 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการอ่านหนังสือการ์ตูนโดราเอมอนต่อทัศนคติเชิงจริยธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีที่ใช้หนังสือการ์ตูน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มที่มีการแนะนำและกลุ่มที่ไม่มีการแนะนำ มีทัศนคติเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อรัญญา เจริญกุล (2539 : 72) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบการกระตุ้นและการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงอานาจ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เด็กอายุ 9 - 16 ปี ซึ่งมีอายุใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ยังมีความสนใจในหนังสือการ์ตูนเป็นอย่างมากและการใช้ตัวแบบที่เป็นหนังสือการ์ตูนสามารถพัฒนาตัวแปรต่าง ๆ ได้ เช่น บุคลิกภาพ ทักษะคิดเชิงจริยธรรมและความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

3.1.1 ความหมายของสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กได้ฝึกภาคปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้คือ

เบค และ มอนโร (Beck and Monroe. 1969 : 45 - 49) กล่าวว่า ความหมายดั้งเดิมของสถานการณ์จำลอง คือความหลอกลวง หรือการแสดงผิด แต่ปัจจุบันสถานการณ์จำลองหมายถึง กระบวนการที่อยู่ในรูปแบบคล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อตรวจสอบภาวะหรือเพื่อการสอน

ครุฑแซงค์ (Cruichank. 1972 : 20 - 23) กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง คือผลิตผลที่เกิดขึ้นเมื่อมีสถานการณ์ หรือผลของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วสถานการณ์จำลองนี้จะรวมไปถึงภาพทิวทัศน์และการเล่นละครด้วย

สำหรับในประเทศไทย นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้คือ

ทิศนา ขัมมณี (2522 : 202) ได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองสถานการณ์ หรือ การสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์ หรือ สร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงแล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลอง แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดง เพราะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับมากเกินไป

สำเริง เวชสุนทร (2523 : 18 - 19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง คือ การจำลองสถานการณ์ หรือสภาพการณ์นั้น โดยจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือคล้ายคลึงกับกับสิ่งที่เป็นจริงในสังคมมากที่สุด การปฏิบัติการเหล่านี้ผู้เรียนจะได้กระทำเหมือนว่าเขาอยู่ในสภาพการณ์นั้นจริง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการฝึกที่ไม่ทำให้ผู้เรียนหรือผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในสภาพที่เป็นอันตราย หรือได้รับความ

เสียหายใด ๆ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิธีในการแก้ปัญหา และเลือกหลักการหรือทฤษฎีมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้

บุญทัน อยู่ชมบุญ (2533 : 154) ได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ว่า สถานการณ์จำลอง คือ การจัดเลียนแบบสถานการณ์จำลองจริงให้มากที่สุด ให้ผู้เรียนได้กระทำเพื่อฝึกการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เขากำลังเผชิญอยู่นั้น ราวกับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขาเองโดยตรง และตัวนักเรียนยังมีโอกาสทราบความคิดเห็นของเขานั้นเป็นอย่างไรถูกต้อง แตกต่าง หรือเหมือนกับเพื่อนอย่างไร จากการอภิปรายร่วมกับเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน

จากความหมายของสถานการณ์จำลองดังกล่าวพอสรุปได้ว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองเหตุการณ์หรือการเลียนแบบสภาพการณ์ จัดสภาพแวดล้อมทำให้สภาพใกล้เคียงกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงมากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติ แสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อเหตุการณ์ อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง นำมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

3.1.2 ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 2) กล่าวถึงความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้พบ และรู้จักวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิด และนำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักวิพากษ์วิจารณ์และอดทนต่อการพุดวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเอง คำนึงสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอน จากการที่ครูสอนแต่เพียงผู้เดียวมาเป็นการที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเกอร์ (Twelger. 1969 : 64) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่า ในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เพื่อการสอนควรพิจารณาถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

1. จะสอนเนื้อหาอะไร
2. จะสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนด้วย
3. ทำอย่างไรระบบที่ออกมาจะมีความสมบูรณ์ ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา

สุทิน บุญชูวงษ์ (2530 : 84 - 87) ได้ให้ขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลองไว้ ดังนี้

1. ขั้นสำรวจและวิเคราะห์

ก่อนการสร้างสถานการณ์จำลอง ต้องศึกษาและสำรวจจุดประสงค์ว่าต้องการให้ผู้เรียนรู้เรื่องใดบ้าง ศึกษาสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อได้พิจารณาและศึกษาเป็นอย่างดีแล้วนำมาวิเคราะห์ว่าสถานการณ์จำลองนั้นจะมีผลต่อการเรียนรู้อะไร และให้ผลเสียอะไรสถานการณ์ที่นำมาวิเคราะห์นั้นใกล้เคียงกับความจริงแค่ไหน เพื่อให้สถานการณ์นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

2. ขั้นการกำหนดจุดประสงค์

ในการกำหนดจุดประสงค์นั้นมุ่งให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงอะไร เมื่อนักเรียนเรียนรู้จากสถานการณ์แล้ว นักเรียนจะเป็นอย่างไร การสร้างสถานการณ์จำลองก็จะต้องสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์

3. ขั้นการเลือกสถานการณ์

สถานการณ์ที่เป็นจริงและสามารถจำลองมาใช้ในชั้นเรียน ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น พิจารณาเลือกและสามารถนำสถานการณ์ที่เป็นจริงมาดัดแปลงให้เหมาะกับการใช้ในชั้นเรียน โดยสถานการณ์จำลองนั้นได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ตัดสินใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้และทักษะที่ต้องการ ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

4. ขั้นการกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง

การกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง ประกอบด้วยสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

- 4.1 การกำหนดจุดประสงค์ของสถานการณ์จำลอง
- 4.2 กำหนดบทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคน
- 4.3 เตรียมข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็น เนื้อหา
- 4.4 กำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เห็นเหมือนจริงในสังคม
- 4.5 ลำดับขั้นของเหตุการณ์ เวลา และปัญหาจากสถานการณ์
- 4.6 จบสถานการณ์ สรุป อภิปราย

5. ขั้นการสร้างและออกแบบสื่อการเรียนและสร้างกฎเกณฑ์

การสร้างและออกแบบสื่อการเรียน เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการประกอบกิจกรรม เช่น บัตรคำ รูปภาพ บัตรคำสั่ง สื่อการเรียนที่จะสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดในกิจกรรมควรวางเงื่อนไขแต่ละขั้นตอนของการแสดงว่า ต้องกำหนดการเล่นตามลำดับเหตุการณ์นั้น ๆ อย่างไร

6. ขั้นการทดลองใช้

เมื่อสร้างสถานการณ์เสร็จแล้ว ควรนำสถานการณ์จำลองนั้นไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องด้านวิธีการ ภาษา ตลอดจนการใช้สื่อและเงื่อนไขต่าง ๆ ว่าควรแก้ไขและปรับปรุงในแง่ใดบ้าง เพื่อให้ได้สถานการณ์จำลองที่สมบูรณ์ เหมาะที่จะนำไปใช้กับนักเรียนแต่ละวัยได้อย่างเหมาะสม

3.1.4 ขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง

สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 76 - 77) กล่าวถึง ขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง ในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่เริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน การเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์ที่นำมาใช้ บอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้รู้ แนะนำรูปแบบของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น ประสบการณ์ ข้อมูล ความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่ม กฎเกณฑ์ กติกาต่าง ๆ บทบาทของนักเรียนบางคน เป็นต้น

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ในขั้นนี้นักเรียนจะปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทที่ได้รับ

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ครูควรนำให้นักเรียนได้วิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์และกติกา การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน

4. ขั้นสรุป เน้นให้ผู้เรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิต การประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลอง ให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

3.1.5 ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง

ครูดแซงค์ (Cruichank. 1972 : 20) กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากใช้สถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งแสดงออกภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. จากการปฏิบัติของผู้เรียน ในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่าเขาได้นำหลักการ หรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้ได้มากน้อยแค่ไหน อย่างไร

3. เป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยที่ประสบการณ์นั้นไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่ศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น

4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบเฉพาะความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

5. ผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์ ได้ฝึกในสิ่งที่ถ้าเป็นสภาพแท้จริงแล้วจะเสี่ยงภัยอันตรายมาก แต่เมื่อสถานการณ์นั้นถูกจำลองมา ผู้เรียนจะสามารถฝึกและมีประสบการณ์ได้โดยไม่มีอันตรายใด ๆ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

3.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

การวิทย์ (Garvey .1966 :18) ได้รายงานผลการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สถานการณ์จำลองร้อยละ 90 เห็นว่าวิธีการสอนนี้ช่วยให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานและไม่เบื่อหน่าย

แกลเลอร์ (Galler. 1978 : 219-235) ศึกษาวิธีการสอนแบบปกติและการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังความเชื่อฟังของนักเรียน ทดลองกับนักเรียนจำนวน 91 คน ในการแสดงใช้วิดีโอเทปเข้าช่วย ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยการแสดงจากสถานการณ์จำลองมีความเชื่อฟังเพิ่มมากขึ้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1979 : 181) ได้ศึกษาการใช้วิธีการสอนแบบปกติและการสอนโดยสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังความเชื่อฟังของนักเรียนในการสอนเรื่อง “การปิดกวดบ้าน” กับนักเรียนระดับประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยวิธีการใช้สถานการณ์จำลองมีผลต่อการสอนเรื่อง “การปิดกวดบ้าน” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.3 งานวิจัยในประเทศไทย

ธารรงค์ น่วมศิริ (2527 : 53) ได้ทดลองใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจริยอนุสรณ์ 1 สังกัดกลุ่มโรงเรียนน้ำหมันสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2526 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์เป็นสถานการณ์จำลองมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงขึ้นแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทวิส พันธุ์สุข (2533 : 40) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าแดง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความสนใจอาชีพอิสระมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ กลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรพร จัปเกตุ (2535 : 36-40) ได้ศึกษาผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทรมพรรยอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความเสียสละมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยจากต่างประเทศและในประเทศสามารถสรุปได้ว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นมีความเชื่อฟัง สนใจในอาชีพอิสระและเสียสละเพิ่มมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาดีขึ้น

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด

เนื่องจากการทำวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติดที่ผ่านมาไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 35) กล่าวว่า เป็นพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอใช้พฤติกรรมกรรมการป้องกันยาเสพติดแทน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 แนวคิดและวัตถุประสงค์ในการป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติด

แนวคิดวิธีการและวัตถุประสงค์ในการป้องกันยาเสพติด ได้มีนักวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้

โนวิส (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 11; อ้างอิงจาก Nowlis : 1981 *Public Health Report*) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้นำมาเป็นแนวทางในการป้องกันยาเสพติดดังนี้

1. วิธีการป้องกันยาเสพติดโดยการใช้หลักกฎหมายและศีลธรรม ซึ่งต้องอาศัยการลงโทษและการขู่ว่าจะลงโทษผู้เสพหรือผู้มีไว้ในครอบครอง วิธีนี้ถือว่าจะช่วยให้เกิดความกลัวไม่กล้าทำโดยการออกกฎหมาย ตราบทลงโทษและบังคับใช้กฎหมายนั้น

2. วิธีการอาศัยหลักการแพทย์และอนามัย เป็นการสกัดกั้นมิให้ผู้ติดยาเสพติดทำการแพร่ระบาดไปถึงผู้อื่นได้ ค้นหาผู้ติดยาและบำบัดรักษา การให้การศึกษาเกี่ยวกับการใช้ยาในทางที่ผิดเป็นสิ่งสำคัญ เน้นเรื่องรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์ปราศจากโรคภัย

3. วิธีการอาศัยหลักจิตวิทยาสังคม วิธีนี้เน้นพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามสภาพสังคมและวัฒนธรรม การให้ข้อมูลความรู้เรื่องยาเสพติด หากไม่นำไปใช้หรือข้อมูลไม่สอดคล้องกับความเชื่อและวิถีชีวิตส่วนตนก็จะมีผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเลย อีกประการหนึ่งการตัดสินใจใช้ยาเสพติดหรือไม่นั้น ข้อมูลความรู้ต้องเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาเรื่องค่านิยม การตัดสินใจและการแก้ปัญหา การป้องกันตามแนวคิดนี้ให้ความสนใจกับความต้องกาปัญหาทางสังคมและปัญหาส่วนตัวที่จะเป็นสาเหตุทำให้มีการใช้ยาเสพติด

4. วิธีการป้องกันที่อาศัยหลักสังคม วัฒนธรรม วิธีนี้ถือว่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ จึงเห็นว่าสมควรจะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการโดยธรรมชาติของมนุษย์

กระทรวงศึกษาธิการ (2525:9) ได้เสนอแนวคิดในการกำหนดแนวทางป้องกันยาเสพติด พอสรุปได้ว่า การป้องกันยาเสพติดนั้นควรเริ่มต้นที่คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ จิตภาพและกายภาพ ดังนี้

1. สร้างจิตภาพของเด็กให้เข้มแข็ง
2. สร้างความสำเร็จในชีวิต
3. สร้างความเคารพต่อตนเองและผู้อื่น
4. สร้างความสำนึกในจุดประสงค์
5. สร้างทักษะในการแก้ปัญหา

4.1.2 การป้องกันการติดยาเสพติด

อรรพรรณ พันธ์ (2525:105) กล่าวถึงวิธีป้องกันไว้ดังต่อไปนี้

1. ป้องกันตนเอง ไม่ใช้ยาโดยมิได้รับคำแนะนำจากแพทย์และจงอย่าทดลองยาเสพติดทุกชนิดโดยเด็ดขาด

2. ป้องกันครอบครัว ควรสอดส่องดูแลเด็กและบุคคลในครอบครัวอย่าให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด คอยอบรมสั่งสอนให้รู้ถึงโทษภัยของยาเสพติด หากมีผู้ติดยาเสพติด ในครอบครัวจงจัดการให้เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลให้หายโดยเด็ดขาด

3. ป้องกันเพื่อนบ้าน โดยช่วยชี้แจงให้เพื่อนบ้านเข้าใจถึงโทษและภัยของยาเสพติดเพื่อมิให้ถูกหลอกลวง

4. ป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ เมื่อทราบว่าบ้านใดตำบลใดมียาเสพติดระบาด ขอให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ทราบ หรือศูนย์ปราบปรามยาเสพติด กรมตำรวจ (ศปส.ตร.) และที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

เนืออน กลิ่นรัฐ (2524:67-68) กล่าวว่าวิธีการป้องกันให้พ้นจากยาเสพติดมีหลักการปฏิบัติดังนี้

1. ถ้าถูกชักชวนให้ลองใช้ยาเสพติด ต้องสร้างกำลังใจให้เข้มแข็ง แก้ปัญหาต่าง ๆ โดยไม่ต้องไปลองใช้ยาเสพติด และ ไม่ทดลองเลยถ้ารู้ว่าเป็นยาเสพติด

2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง และแก้ปัญหาตามหลักเหตุผล ไม่เชื่อตามคำบอกของผู้อื่นตลอดเวลา มีความมั่นคงทางใจ สามารถปรับตัวและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

3. ให้ความรู้แก่นักเรียน ในเรื่องพิษภัยของยาเสพติด คือการแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ ฯลฯ ครูอาจารย์ที่ทำการสอน และตำราเรียน

4. บุคลิกลักษณะของผู้ติดยาเสพติด ที่นักเรียนใช้เป็นข้อสังเกต คือ มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย มีความประพฤติเป็นอันธพาล และชอบแยกตัวเอง สุขภาพทรุดโทรม ผอมซูบซีดสังเกตได้ชัดเจน

5. พ่อ แม่ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหา ยาเสพติดในปัจจุบัน และเยาวชนวัยรุ่น

4.1.3 แนวทางป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาไว้ดังนี้ (สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 35-42)

1. กำหนดให้บรรจุเนื้อหาสาระ เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติดไว้ในหลักสูตรทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นมา

2. จัดอบรมครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการสอน และสามารถทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ด้านป้องกันยาเสพติดได้

3. มีการจัดทำสื่อต่าง ๆ รวมทั้งหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องโทษพิษภัยและการป้องกันยาเสพติด

4. จัดทำแผนป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นแผนระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2540-2544) สอดรับกับแผนป้องกันยาเสพติดของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล โดยจัดทำแยกเป็น 3 ระดับการศึกษา ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ในแผนดังกล่าวได้กำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางดำเนินงาน ซึ่งได้แจกจ่ายให้หน่วยงานและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

5. ได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา ดังนี้

5.1 พัฒนาบุคลิกภาพและทักษะชีวิตด้วยการเร่งส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ และการกีฬา รวมทั้งกำหนดให้มีคณะครูจำนวนหนึ่ง ทำหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างใกล้ชิดจริงจังและต่อเนื่อง

5.2 จัดระบบข้อมูลและดำเนินการสำรวจสภาพปัญหาเสพติดในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวิธีการดำเนินงาน

5.3 พัฒนาสภาพของผู้ใช้ยาเสพติด โดยจัดตั้งสถานที่ หรือศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่ติดยาเสพติดโดยเริ่มต้นในลักษณะโครงการทดลองเมื่อได้ผลดีแล้วจึงค่อยขยายผล

จากเอกสารดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดมีแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ดังนี้

6. การป้องกันด้วยตนเอง ได้แก่ ไม่ทดลองใช้ยาเสพติด มีความเชื่อมั่นในตนเองแก้ปัญหาตามหลักเหตุผล

7. การป้องกันครอบครัว คือการให้บุคคลในครอบครัวดูแลสมาชิกให้มีความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด

8. การป้องกันโดยหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ การมีกฎหมายลงโทษผู้เสพยาหรือผู้มียาเสพติดในครอบครอง การใช้หลักการแพทย์รักษาผู้ติดยา และการบรรจุเนื้อหาเรื่องยาเสพติดไว้ในหลักสูตรทุกระดับชั้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด

4.2.3 งานวิจัยต่างประเทศ

สโตคีย์ (Stokely. 1978 : 6026-6027 A) ได้ร่วมกับโรงเรียนและชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย ทำการวิจัยเพื่อประเมินผลการป้องกันยาเสพติด โดยใช้การสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์เพื่อประเมินจากผลที่ได้รับและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ที่บรรลุความสำเร็จสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนและผลงานของครูแนะแนวประจำโรงเรียน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ยังต้องได้รับการพัฒนา ได้แก่ การประสานสัมพันธ์ของชุมชน

เบอร์ลิง และคณะ (Burling and others. 1989 : 354-360) ได้ทำการทดสอบการรักษาผู้ที่ติดยาและแอลกอฮอล์ที่มีระยะเวลารักษา 1 เดือน โดยได้ประเมินระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการใช้ยาและแอลกอฮอล์ ในคนไข้เพศชาย จำนวน 419 คน อายุเฉลี่ย 33

ปี ที่อยู่ในชุมชนบำบัด ภายหลังจากการได้รับการรักษาจะมีการสัมภาษณ์ตัวอย่างจำนวน 81 คน และตัวอย่างจะถูกติดตามผลการรักษา หลังจากจำหน่ายแล้วเป็นระยะเวลา 6 เดือน พบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายและแอลกอฮอล์ กับการกลับมาเสพซ้ำ เช่นเดียวกับการคาดการณ์ว่า ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายและแอลกอฮอล์สูงกว่าผู้ที่หันมาเสพซ้ำในระยะติดตามผล กลุ่มที่หายขาด (ไม่มีการเสพอีก) ในตอนเริ่มต้นจะมีระดับของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายและแอลกอฮอล์ต่ำกว่า กลุ่มที่หันมาเสพซ้ำเล็กน้อย แต่ในระหว่างการให้การรักษา ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายและแอลกอฮอล์ของพวกเขาจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าของผู้ที่หันมาเสพซ้ำ

4.2.3 งานวิจัยในประเทศ

อรอนงค์ หงษ์ชุมแพ (2538 : 59) ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับยาบ้าและการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบว่า การป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้า คือ หลีกเลี่ยงไปจากผู้ชักชวน และปฏิเสธการใช้ พยายามอยู่ห่าง ๆ ผู้ชักชวน เอากิจกรรมสนุก ๆ ทำเช่น เล่นกีฬา

วิสา พานิชอัตรา (2538 : 75) ได้ศึกษาการศึกษาเปรียบเทียบผลการให้การศึกษา ด้านการป้องกันการติดยาเสพติดคานวใหม่กับแนวเดิมในนักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า การที่นักเรียนมีความรู้ที่ถูกต้องว่าการไม่ทดลองใช้ยาและสิ่งเสพติด ถือเป็นวิธีการป้องกันการติดยาเสพติดที่ดีที่สุด

พิริยา วรรณะภูติ (2540 : 94) ได้ศึกษาการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจการป้องกันโรค เพื่อป้องกันพฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า หลังจากการทดลองความตั้งใจในการมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าในกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้น

วิเชียร จันทะโชติ (2540 : 236-237) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเรื่องการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักศึกษาอุตสาหกรรมศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรการป้องกันยาเสพติดโดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการสำรวจความรู้พื้นฐาน ขั้นการพัฒนาหลักสูตรและขั้นการประเมินผลหลักสูตรและปรับปรุงแก้ไข ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาอุตสาหกรรมมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด และเรื่องของฤทธิ์ของยาเสพติดแต่ละตัวอยู่ในขั้นต่ำ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ยังสับสนไม่แน่ใจ เช่น บุหรี่ เหล้า กาชา ยาบ้าและสารระเหย ในด้านเจตคตินักศึกษามีความคิดเห็นว่ายาเสพติดเป็นสิ่งไม่ดี เมื่อเสพเข้าไปแล้วจะสร้างปัญหาให้กับตนเองและสังคม และมีความคิดเห็นอีกว่า ยาบ้าเป็นยาเสพติดที่มีอันตรายต่อสุขภาพมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคม และการคบเพื่อนที่ไม่ดีจะมีโอกาสใช้ยาเสพติดมาก ในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดพบว่า นักศึกษาเคยใช้ยาเสพติดบ้าง คือ บุหรี่ และเหล้ามากที่สุด และนักศึกษามีความต้องการมากเกี่ยวกับในด้านการเข้ารับการอบรมป้องกันยาเสพติด

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศสามารถสรุปได้ว่า การป้องกันบุคคลเพื่อมิให้ไปใช้ยาเสพติดนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องจากปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวเนื่องกับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ตัวบุคคล ตัวยา และสิ่ง

แวดล้อมซึ่งมีความสัมพันธ์กัน การแก้ไขจึงต้องดำเนินการแก้ไขที่สาเหตุทั้ง 3 ประการนี้ ในด้านตัวบุคคลต้องดำเนินการป้องกันโดยการสร้างภูมิคุ้มกัน และให้การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ในด้านตัวยาต้องใช้วิธีการควบคุมโดยการปราบปรามเพื่อลดปริมาณยาเสพติด ในด้านสิ่งแวดล้อมต้องดำเนินการป้องกันพัฒนาสิ่งแวดล้อม ระเบียบ กฎเกณฑ์ และสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

5.1.1 ความหมายยาเสพติด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 (ราชกิจจานุเบกษา. 2528 : 32-33) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดไว้ว่า ยาเสพติดให้โทษหมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่นต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการอยากยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย

อรเพ็ญ นาควัชร (2529 : 64) ให้ความหมายไว้ว่า ยาเสพติด หมายถึงสารเคมี ยา หรือวัตถุใด ๆ ก็ตาม เมื่อร่างกายได้รับเข้าไปแล้วโดยวิธีหนึ่งวิธีใด เช่น กิน สูบ ฉีด ดม จะทำให้เกิดอาการต่อร่างกาย คือ จะต้องได้รับอยู่เป็นประจำ จะต้องเพิ่มขนาดของสารนั้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดจะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพของผู้นั้นและทำให้เกิดการเสพติด ซึ่งเกิดการเสพติดทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของสารชนิดนั้น ๆ สารแต่ละชนิดมีฤทธิ์ทำให้เกิดการเสพติดมากน้อยไม่เหมือนกัน แต่โดยทั่ว ๆ ไป มักเรียกกันว่า “ยาเสพติด” เพราะมียาหลายชนิด ถ้าผู้ใช้ไม่ถูกวิธี หรือใช้ในทางที่ผิดก็กลายเป็นยาเสพติดได้

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ยาเสพติด หมายถึงสารเคมี ยาหรือวัตถุใด ๆ เมื่อเสพเข้าไปในร่างกายโดยวิธีหนึ่งวิธีใดแล้ว จะต้องได้รับอยู่เป็นประจำและต้องเพิ่มขนาดของยาขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าใช้เป็นเวลานานจะทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย

5.1.2 ประเภทยาเสพติดให้โทษ

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 (ราชกิจจานุเบกษา. 2528:33) แบ่งประเภทของยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ

ประเภทแรก คือ ยาเสพติดให้โทษร้ายแรง เช่น เฮโรอีน ยาบ้า

ประเภทที่สอง คือ ยาเสพติดประเภททั่วไป เช่น มอร์ฟิน โคเคอิน ผิ่น และสารระเหย

ประเภทที่สาม คือ ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภทที่สอง คือ ยาเสพติดประเภททั่วไป ผสมอยู่ด้วย เช่น ยาแก้ไอ ผสมโคเคอิน

ประเภทที่สี่ คือ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทหนึ่งหรือประเภทสอง เช่น อาร์เซตริกแอตไฮโดรด์ อาเซตริกคลอไรด์

ประเภทที่ห้า คือ ยาเสพติดที่มีได้อยู่ในประเภทหนึ่งถึงประเภทสี่ เช่น กัญชา พืช กระท่อม บุหรี่ สุรา

ในกรณีนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาประเภทของยาเสพติด 4 ชนิดด้วยกันคือ ยาบ้า สารระเหย บุหรี่ และสุรา

5.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

5.1.3.1 ความหมายของยาบ้า

วรลักษณ์ ชีโรภักษ์ (2537 : 33) กล่าวว่ายาบ้าหมายถึง ยาเสพติดที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท หรือเรียกอีกชื่อว่ายาขยัน ทำให้ตื่นตัว ไม่ง่วงเหงาหาวนอน กระตุ้นการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้เคลื่อนไหวมากขึ้น รู้สึกมีเรี่ยวแรงดี มีพลัง กระฉับกระเฉง ทำให้การกระทำที่เกิดขึ้นคล้ายเครื่องจักรที่ไร้จิตใจ ไร้อารมณ์ และบ่อนทำลายร่างกายที่เล็กที่ละน้อย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2538 : 3-4)กล่าวว่ายาบ้าคือ ยาประเภทกระตุ้นประสาทส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่เก็บความจำ ความคิด ควบคุมการทำงานของอวัยวะส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับความเคลื่อนไหว การทรงตัว เป็นต้น ทางแพทย์ได้คิดค้นขึ้นมาเพื่อใช้ในการบำบัดรักษาโรคจิตซึมเศร้า โรค่วงหลัก (นาร์โคเลปซี) ปัจจุบันเลิกใช้แล้วเพราะทำให้เกิดการเสพติด และมีผลข้างเคียงสูง เช่น ความดันโลหิตสูง หลอดเลือดตีบเล็กลง และมีอาการทางจิตชนิดหวาดระแวง เกิดภาพหลอน อาจทำร้ายผู้อื่นและตัวเองเกิดอันตรายถึงชีวิตได้

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข (2539 : 1-9)ให้ความหมายว่ายาบ้า หมายถึง ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลางและระบบประสาทส่วนปลายทำให้ตื่นตัว กระปรี้กระเปร่า เหนื่อยช้า ได้แก่ ยาในกลุ่มแอมเฟตามีน ฟิโมลีน ฟิพราดอล เมทิลเฟนิเตด ในอดีตแพทย์ใช้รักษาโรคอาการซึมเศร้า ผู้ป่วยโรค่วงหลัก ยาลดความอ้วน ปัจจุบันไม่นิยมใช้เพราะให้ผลข้างเคียง ทำให้หลอดเลือดตีบเล็กลง มือสั่น ใจสั่น อาจก่อให้เกิดการติดยาและเกิดอาการทางประสาทได้ ประกอบกับการค้นพบยาใหม่ที่ได้ผลในการรักษาที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่า

จากความหมายที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ยาบ้า หมายถึงยาเสพติดประเภทที่ 1 ที่มีฤทธิ์กระตุ้นการทำงานของระบบประสาททำให้กระปรี้กระเปร่า ตื่นตัว เหนื่อยช้า เมื่อติดแล้วจะส่งผลข้างเคียงมาก ทำให้หลอดเลือดตีบเล็กลง มือสั่น ใจสั่น หวาดระแวง เกิดภาพหลอนและอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้

5.1.3.2 ลักษณะของยาบ้า

ยาบ้า (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ. 2534 : 51) มีลักษณะเป็นผงผลึกสีขาวไม่มีกลิ่น มีรสขมนิด ๆ ผงยาบ้า 1 กรัมละลายได้ในน้ำ 9 ซีซี (มิลลิลิตร) และในแอลกอฮอล์ 500 ซีซี (มิลลิลิตร) ผงยาบ้าไม่ละลายในอีเธอร์สารละลายของยาบ้ามีฤทธิ์เป็นกรดเมื่อทดสอบด้วยกระดาษลิตมัส

ในสภาวะบริสุทธิ์ยาบ้าเป็นของเหลว ไม่มีสี ระบายง่าย กลิ่นแรง ส่วนใหญ่แล้ว ยาประเภทยาบ้ามีลักษณะความแตกต่างกันแล้วแต่ขนาดเล็กหรือใหญ่ บางลักษณะอาจเป็นเม็ดผิวเกลี้ยง หรือมีรอยบากบิออกได้เป็น 2 ซีก หรือ 4 ซีก รูปสัณฐานอาจเป็นรูปกลม รูปหัวใจ หรือ สี่เหลี่ยมก็ได้ บางชนิดเคลือบน้ำตาลและยาบ้ายังทำเป็นรูปแคปซูล ทึบและทำหลากสี แต่ส่วนใหญ่พบมีสีขาว เม็ดสีขาวมีรูปหัวม้าตรงกลาง (วิลาสินี วิจารณ์บุตร. 2534 : 112) เขียนว่า 44, เม็ดสีเหลืองเขียน M99

5.1.3.3ฤทธิ์ของยาบ้า

ยาบ้า จัดเป็นยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลางของมนุษย์ มีผลในการเพิ่มการตื่นตัวของสมอง ซึ่งการออกฤทธิ์นั้นขึ้นอยู่กับขนาดของยา ยาบ้าสามารถกระตุ้นระบบการหายใจและระบบการไหลเวียนของเลือดได้ โดยปกติจะกระตุ้นให้มีความรู้สึกแจ่มใส จิตใจสบาย มีความตื่นตัวอยู่เสมอและมีแรงทำงานได้มากกว่าปกติ ไม่่วงนอน แต่ถ้าใช้ขนาดสูง ๆ จะทำให้เกิดอาการชัก คลุ้มคลั่ง หมดสติและ อาจตายได้ (สารภี ศิลาและคณะ. 2534 : 10 -11) ที่เป็นเช่นนี้เพราะคุณสมบัติของสารในยาบ้าที่มีต่อระบบประสาทส่วนกลาง

วรลักษณ์ ธีราโมกษ์. (2537 : 34-35) กล่าวว่ายาบ้ามีผลทำให้สารสื่อประสาทที่สำคัญในสมองผิดปกติซึ่งสารสื่อประสาทในสมองที่สำคัญมี 2 ตัว คือ โดพามีน (Dopamine) และ นอร์แอดรีนาลีน (Noradrenaline) การออกฤทธิ์ของยาบ้าต่อสารสื่อประสาททั้ง 2 ตัวมีดังนี้

โดพามีน นั้นจะเกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยทางจิต ของโรคทางจิตเวช (Phychiatric Disorder) คือ โรคจิต (Psychosis) นั่นคือ หากโดพามีน ทำงานมากเกินไป หรือ มีระดับของโดพามีนมากเกินไปจะทำให้เกิดอาการประสาทหลอน หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เอะอะ อาละวาด เป็นต้น

ส่วนนอร์แอดรีนาลีน จะทำให้รู้สึกตึกตัก มีกำลังวังชาเหมือนคนตกใจเวลาไฟไหม้แล้วอัมตู่ยืนหรือ วิ่งหนีไฟได้ เพราะร่างกายมีการหลั่งนอร์แอดรีนาลีนออกมามากเกินไป แต่เมื่อมีมาก ๆ ก็จะทำให้เกิดการเหนื่อยล้าอ่อนเพลียได้ง่ายมาก

5.1.3.4 โทษจากการเสพยาบ้า

ผลของการเสพยาบ้า (สำนักงาน ป.ป.ส. 2537 : 13-14) ก่อให้เกิดโทษต่อผู้เสพ 2 ประการคือ

1. โทษเฉียบพลัน ที่เกิดขึ้นทันทีทันใดซึ่งอาจจะมีอาการทางสมองปรากฏให้เห็นได้แก่ เวียนศีรษะ นอนไม่หลับ ตกใจง่าย ช่างพูด ประสาทตึงเครียด โกรธง่าย อ่อนเพลีย เป็นไข้ จิตใจสับสน บางครั้งมีอาการมึนสับสน กระวนกระวาย เพ้อคลั่ง ประสาทหลอน ถ้าเป็นผู้ป่วยโรคจิต อาจมีความรู้สึกอยากฆ่าตัวตาย หรือ ฆ่าผู้อื่น ส่วนอาการที่เกี่ยวกับการไหลเวียนของโลหิตที่ปรากฏให้เห็นได้แก่ ปวดศีรษะ หนาวสั่น หน้าซีด หรือหน้าแดง หัวใจเต้นแรงและจังหวะการเต้นผิดปกติ

2. โทษจากการใช้เป็นระยะเวลานาน การเสพยาบ้าติดต่อกันเป็นระยะเวลานานต่อเนื่องจะทำให้สมองและร่างกายถูกกระตุ้นอยู่เสมอ ไม่ได้รับการพักผ่อนร่างกายจะต้องถูกฝึกให้ทำ

งานหนักอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดก็จะทำให้สุขภาพทรุดโทรมลงทั้งร่างกายและจิตใจ ทำให้เกิดอาการต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับการเกิดโทษเฉียบพลัน และทำให้ร่างกายเกิดโรคติดเชื่อได้ง่าย

5.1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสารระเหย

5.1.4.1 ความหมายของสารระเหย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (2537 : 2) ให้ความหมายของสารระเหยว่า คือ สารที่ได้จากขบวนการผลิตน้ำมันปิโตรเลียม เป็นสารประกอบอินทรีย์เคมีที่มีลักษณะเป็นไอ ระเหยได้ในอากาศ เมื่อสูดดมเข้าไปจะทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย สารระเหยที่เป็นปัญหาสังคมมากที่สุด ได้แก่ ทินเนอร์ แลคเกอร์ กาวยางน้ำ ซึ่งสารระเหยเหล่านี้มีส่วนประกอบส่วนใหญ่ คือ โทลูอีน อาซีโตน เบนซีน และแอลกอฮอล์

กรมการแพทย์ (2538 : 1) ให้ความหมายของสารระเหยว่า เป็นสารประกอบอินทรีย์เคมีพวกไฮโดรคาร์บอน ที่ได้มาจากขบวนการผลิตน้ำมันปิโตรเลียม มีลักษณะเป็นไอ ระเหยได้ในอากาศ มีกลิ่นหอม ชวนดม เมื่อสูดเข้าไปจะทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายโดยเฉพาะสมองซึ่งไม่มีทางรักษาให้หายเป็นปกติได้เลย ใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม โดยใช้เป็นส่วนผสมของน้ำมันไฟแช็ค สีทาบ้าน น้ำยาทำความสะอาด กาวติดเครื่องบินเด็กเล่นหรือน้ำยาพ่นฝอย ซึ่งบรรจุในภาชนะที่ใช้สำหรับฉีด เช่น ยาระวังกลิ่นตัวสเปรย์ฉีดผม เป็นต้น

จากคำจำกัดความดังกล่าวพอสรุปได้ว่า สารระเหย หมายถึง สารประกอบอินทรีย์เคมีจำพวกไฮโดรคาร์บอน ได้จากขบวนการผลิตน้ำมันปิโตรเลียม มีลักษณะเป็นไอ ระเหยได้ง่ายเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่ง ใช้เป็นส่วนผสมหรือตัวทำละลายในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในทางอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือน เมื่อสูดดมจะทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายโดยเฉพาะสมอง ซึ่งไม่มีทางรักษาให้หายเป็นปกติ ได้แก่ แลคเกอร์ สีพ่น กาวยางน้ำ น้ำยาล้างเล็บ ยาระวังกลิ่นตัว สีทาบ้าน สเปรย์ฉีดผม น้ำยาทำความสะอาด กาวติดเครื่องบินเด็กเล่น เป็นต้น

5.1.4.2 ประเภทของสารระเหย

สารระเหยแบ่งได้ 3 ลักษณะดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2527 : 60) คือ

1. สารระเหย เป็นสารประกอบอินทรีย์เคมีได้จากน้ำมันปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ เป็นสารที่ระเหยได้ง่ายแม้ในอุณหภูมิห้องจึงนิยมใช้กันมากในอุตสาหกรรมการผลิต
2. สารทำละลาย ใช้เป็นส่วนผสมทั้งในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในทางอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือน เช่น เฮกเซน (Hexane) มีอยู่ในพลาสติกซีเมนต์
3. น้ำยาพ่นฝอย ซึ่งบรรจุในภาชนะที่ใช้สำหรับฉีด มีส่วนผสมของ ไฮโดรคาร์บอน (Hydrocarbon) และ ฮาโลคาร์บอน (Halocarbon) พบมากในรูปของสีเคลือบภาชนะที่ใช้ในครัว ยาระวังกลิ่นตัว สเปรย์ฉีดผม ยาฆ่าแมลง สีกระป๋องสำหรับพ่น เป็นต้น

5.1.4.3 โทษและพิษภัยของสารระเหย

การสูดดมสารระเหยก่อให้เกิดโทษและพิษภัยต่อผู้สูดดมหลายประการพิษภัยของสารระเหยที่มีต่อร่างกาย แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. พิษระยะเฉียบพลัน อาการมักจะเกิดขึ้นทันทีหลังสูดดมสารระเหยคือในระยะแรกจะทำให้มีความรู้สึกเป็นสุข ร่าเริง ศรีษะเบา ตื่นเต้น ต่อมาจะมีอาการระคายเคืองต่อเยื่อภายในปากและจมูก ทำให้น้ำลายไหลออกมา ตามีความไวต่อแสงมากขึ้น มีเสียงในหู กล้ามเนื้อทำงานไม่ประสานกัน ในตอนแรกจะมีผลกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางทำให้อ่อนไม่หลับ ต่อมาจะมีฤทธิ์กดทำให้วังงซึม หมดสติ ถ้าสูดดม ในขนาดสูงจะไปกดศูนย์หายใจทำให้ตายได้

2. พิษระยะเรื้อรัง เป็นผลมาจากการสูดดมติดต่อกันเป็นเวลานานจนทำให้อวัยวะในร่างกายเสื่อมสมรรถภาพ ได้แก่

2.1 อาการทางระบบประสาท มีผลต่อระบบประสาทส่วนกลาง (Central Nervous System = CNS) ทำให้เกิดอาการวิงเวียน เดินโซเซ ลูกตากว้าง พุดลำบาก มือสั่น ตัวสั่น หลงลืม เชื่องซึม ความคิดความอ่านช้าลง สับสน นิสัยและอารมณ์เปลี่ยนแปลง

2.2 อาการทางระบบหายใจและหลอดเลือด ได้แก่ จังหวะการเต้นของหัวใจผิดปกติ เกิดเม็ดเลือดแดงต่ำ เลือดออกง่าย อ่อนเพลีย บางรายเกิดมะเร็งในเม็ดเลือดขาว

2.3 อาการทางระบบทางเดินหายใจ เกิดการระคายเคืองตั้งแต่ปลายจมูกถึงหลอดลม ทำให้เกิดการอักเสบของหลอดลม ปอด ถุงลม เกิดน้ำคั่งในปอด มีเลือดออกในถุงลม

2.4 อาการทางระบบทางเดินอาหาร ได้แก่ ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน เมื่ออาหาร น้ำหนักลด บางรายพบเลือดออกในกระเพาะอาหาร

2.5 ตับและไต พบว่ามีการทำลายของเนื้อตับเป็นหย่อม ๆ ตับโตขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงของไขมันที่ตับและไต (Necrosis or degeneration of the liver and adrenals) ไตอักเสบ บางรายปัสสาวะเป็นเลือด

2.6 อาการทางระบบกล้ามเนื้อ ทำให้กล้ามเนื้อฝ่อลีบลงอ่อนเพลีย ไม่มีแรงจนถึงเป็นอัมพาต

2.7 อาการทางระบบสืบพันธุ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโครโมโซม ซึ่งมีหน้าที่ถ่ายทอดพันธุกรรม ลักษณะของเซลล์ภายในท่อสร้างตัวอสุจิผิดปกติไป

2.8 อื่น ๆ เช่น ถ้าถูกผิวหนังทำให้ผิวหนังแห้ง เป็นผื่นคัน ถ้าถูกตาจะทำให้ตาบอดได้ (อารีรัตน์ พันธุ์ทอง. 2535 : 17-18)

สำหรับพิษภัยของสารระเหยต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกายซึ่งทำให้เกิดความพิการนี้ยังไม่มียาหรือวิธีใดสามารถรักษาให้หายกลับคืนเป็นปกติได้นอกจากรักษาตามอาการเท่านั้น

5.1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่

5.1.5.1 ความหมายของบุหรี่

พจนานุกรม สำนวน (2529 : 26) ได้กล่าวว่า บุหรี่มาจากไวยาสูบที่มีชื่อทางพฤษศาสตร์ว่า นิโคติน เป็นแอลคาลอยที่เป็นน้ำมันเหลวใส ไม่มีสี เมื่อตั้งทิ้งไว้ในอากาศจะเปลี่ยนเป็นสี

น้ำตาลและสีจะเข้มข้นเรื่อย ๆ ในใบยาสูบจะมีนิโคตินอยู่ประมาณร้อยละ 0.5 ถึง 0.8 นอกจากนิโคตินแล้ว สารเคมีที่มีอยู่ในบุหรี่ที่เชื่อกันว่าทำให้เกิดโรคมะเร็งได้แก่ โพลโรเนียม 210 (Polonium-210) และทาร์ (Tar) ซึ่งเป็นสารที่เหลือจากการเผาไหม้ของบุหรี่และในบุหรี่แต่ละยี่ห้อจะมีปริมาณนิโคตินและสารทาร์ในบุหรี่แตกต่างกัน

5.1.5.2 ส่วนประกอบและสารพิษในบุหรี่

สิริศักดิ์ ภูมิพัฒน์. (2531 : 46-5) ได้กล่าวว่าบุหรี่เป็นสิ่งที่ผลิตขึ้นจากใบยาสูบที่มีชื่อทางพฤกษศาสตร์ว่า นิโคติเนียโทแบคคุม *Nicotinia tobaccum* โดยการนำมามอบหรือบ่ม แล้วหั่นเป็นฝอยเส้นยาว ๆ ห่อหุ้มด้วยกระดาษเป็นมวน การสูบบุหรี่เป็นการสูดควันบุหรี่ผ่านเข้าไปในทางเดินหายใจและปอด อันตรายที่เกิดจากการสูบบุหรี่นั้นเนื่องมาจากส่วนประกอบที่เป็นสารเคมีในควันบุหรี่ ซึ่งเกิดจากการเผาไหม้ของใบยากระดาษที่ใช้น้ำมันและสารปรุงแต่งรสชาติบุหรี่โดยออกมาในรูปแบบของควันด้วยกัน 2 ชนิดคือ

1. ควันสายหลัก (Mainstream Smoke) คือควันบุหรี่ที่ผู้สูบบุหรี่ดูดเข้าไปและในที่สุดจะพ่นควันนี้ออกสู่บรรยากาศรอบ ๆ ตัวผู้สูบบุหรี่

2. ควันหลงหรือควันสายข้างเคียง (Sidestream Smoke) คือควันบุหรี่ยกปล่อยมาจากปลายมวนบุหรี่ในขณะที่ผู้สูบบุหรี่ถืออยู่หรือวางอยู่บนที่เขี่ยบุหรี่ บางครั้งควันบุหรี่ยกปล่อยนี้เรียกว่าควันมือสอง (Secondhand Smoke) การสูดเอาควันจากสภาพแวดล้อมนี้เข้าไปเรียกว่า การสูบบุหรี่ทางอ้อมโดยไม่ได้ตั้งใจ (Passive Smoking หรือ Involuntary Smoking) เนื่องจากในควันบุหรี่ยกปล่อยมีสารพิษ สารที่ทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายที่สำคัญได้แก่

2.1 นิโคติน (Nicotine) เป็นสารที่มีลักษณะคล้ายน้ำมัน ไม่มีสีและเป็นสารเสพติดมีผลร้ายแรงที่ทำให้คนติดบุหรี่ ออกฤทธิ์ได้ทั้งเป็นตัวกระตุ้น กด และกล่อมประสาทส่วนกลาง และร้อยละ 95 ของนิโคตินที่เข้าสู่ร่างกายบางส่วนจะไปจับอยู่ที่ปอด

2.2 ทาร์ เป็นสารคล้ายน้ำมันดิน ประกอบด้วยสารหลายชนิดเกาะกันเป็นสีน้ำตาล เป็นสารก่อมะเร็ง เช่น มะเร็งปอด กล้องเสียง หลอดลม หลอดอาหาร ไต กระเพาะอาหาร กระเพาะปัสสาวะ ฯลฯ

2.3 คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon Monoxide) เป็นก๊าซที่มีความเข้มข้นเป็นสารประกอบร้อยละ 1-5 ของควันบุหรี่ เกิดจากการเผาไหม้ของใบยาเกิดก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ซึมเข้าไปในกระแสเลือดผสมกับฮีโมโกลบิน (Hemoglobin) กลายเป็นภาวะคาร์บอกซีฮีโมโกลบิน (Carboxy-Haemoglobin) ซึ่งไปขัดขวางการลำเลียงออกซิเจนมากเม็ดเลือดแดงทำให้ไม่สามารถนำก๊าซออกซิเจนไปเลี้ยงเนื้อเยื่อของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย เป็นเหตุให้ผู้สูบบุหรี่ได้รับออกซิเจนน้อยลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10-15 หัวใจจึงต้องเต้นเร็วและทำงานมากขึ้น เพื่อสูบฉีดเลือดไปเลี้ยงร่างกายให้พอ ทำให้มีอาการมึนงง เหนื่อยง่าย การตัดสินใจช้าซึ่งเป็นสาเหตุของโรคหัวใจ คลื่นไส้กล้ามเนื้อแขนขาไม่มีแรง

5.1.5.3 โรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่

ธีระ ลี้มศิลา. (2523 : 33) ได้กล่าวว่าการสูบบุหรี่ นั้นมีผลต่อสุขภาพของผู้สูบเองและคนข้างเคียง นอกจากนี้บุหรี่ยังทำให้ร่างกายอ่อนแอความต้านทานโรคต่ำ และทำให้เกิดผลเสียต่อระบบการทำงานของร่างกายเป็นเหตุให้เกิดโรคต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. โรคมะเร็ง พบมะเร็งปอดมากที่สุด
2. โรคของระบบทางเดินหายใจ ที่พบบ่อยได้แก่โรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง

ถุงลมโป่งพอง

3. โรคหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่โรคหัวใจวายกระทันหัน หรืออัมพาตได้
4. โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร ทำให้ระบบการย่อยอาหารผิดปกติเกิด

อาการท้องผูกอาหารไม่ย่อย และปวดท้องเกิดมะเร็งหลอดอาหาร และมะเร็งของลำไส้ใหญ่

5. โรคระบบขับถ่ายปัสสาวะ อาจทำให้เกิดโรคมะเร็งของไตและกระเพาะ

ปัสสาวะได้

6. ผลต่อระบบสืบพันธุ์ เพศหญิงที่สูบบุหรี่จะต้องใช้เวลานานขึ้นในการที่จะเริ่มตั้งครรภ์และเข้าสู่วัยหมดประจำเดือนเร็วกว่าหญิงที่ไม่สูบบุหรี่ประมาณ 2 ปี ในผู้ชายพบว่าการตีบแคบของหลอดเลือดแดงที่ไปเลี้ยงอวัยวะเพศบางส่วน ทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลง

5.1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสุรา

อรเพ็ญ นาควัชร (2529 : 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่าสุราจัดได้ว่าเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดโทษต่อสุขภาพของผู้ดื่ม และมีผลกระทบต่อครอบครัว เศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่งยิ่งสุรา หรือเรียกกันง่าย ๆ ว่า “เหล้า” ในทางวิทยาศาสตร์หมายถึง เครื่องดื่มชนิดหนึ่งซึ่งมี “เอทิลแอลกอฮอล์” (Ethyl Alcohol) ผสมอยู่ซึ่งจะเรียกว่า แอลกอฮอล์ ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่มีอยู่ในสุราแต่ละชนิดจะแตกต่างกันเราจะเห็นได้จากจำนวน (Degree) ของสุราชนิดนั้น ๆ ยิ่งดีกรีสูงแสดงว่าปริมาณแอลกอฮอล์ในสุราสูง ขบวนการเกิดแอลกอฮอล์มาจากธรรมชาติโดยที่พบว่าผลไม้สุกงอมที่เกิดอาการหมัก (Fermentation) โดยจุลชีพ บางอย่างทำให้เกิดสารจำพวกแอลกอฮอล์ เมื่อกินผลไม้ นั้นจะเกิดอาการเมาขึ้นได้ คนเราจึงพยายามศึกษาถึงขบวนการเหล้านี้จนกระทั่งสามารถที่จะผลิตแอลกอฮอล์โดยอาศัยสารเริ่มต้นหลายชนิด เช่น ข้าว ข้าวโพด และผลไม้ชนิดต่าง ๆ นำสารเหล้านี้มาหมักด้วยเชื้อจุลินทรีย์จำพวกยีสต์ ยีสต์จะทำหน้าที่เปลี่ยนน้ำตาลที่มีอยู่ในสารเริ่มต้นให้กลายเป็นแอลกอฮอล์ได้

5.1.6.1 การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อดื่มสุรา

จากการทดลองเพื่อหาปริมาณแอลกอฮอล์ที่สามารถทำให้ผู้ดื่มมีอาการมึนเมาในลักษณะต่าง ๆ หรืออาจถึงแก่ความตายได้นั้น ผลปรากฏดังนี้

ปริมาณแอลกอฮอล์อาการของผู้ดื่มสุรา

(กรัม / โลหิต 1000 ลบ.ซม.)

0.5 - 1 กรัม	ครี้มอกครี้มใจและว่องไวแต่ยังไม่ถึงกับเมา
1 กรัมขึ้นไป	เริ่มมีอาการมึน สติปัญญาเสื่อม นึกคิดหรือทำอะไรช้าลง
1 - 1.5 กรัม	เริ่มมีอาการเมาและควบคุมตัวเองได้น้อยลง
1.7 - 2 กรัม	เมามาก และควบคุมตัวเองได้ยากหรือไม่ได้เลย
2 - 4 กรัม	เมามากจนถึงกับหลับหรือสลบหมดสติ
4 - 6 กรัม	ผู้ดื่มจะหมดสติและเสียชีวิตได้

5.1.6.2 โรคที่เกิดจากการดื่มสุรา การดื่มสุราสามารถทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้ดังนี้ โรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ โรคตับอ่อนอักเสบ โรคตับแข็ง โรคอัมพาต โรคเบาหวาน โรคระบบประสาท โรคหัวใจ

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด**5.2.3 งานวิจัยในต่างประเทศ**

วิตดอน (Whiddon, 1975 : 3426-3427 A) ศึกษาเปรียบเทียบความรู้เรื่องยาเสพติด เจตคติที่มีต่อยาเสพติดและการใช้ยาเสพติด ระหว่างนักเรียนเกรด 12 ของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กในรัฐมอนทานา ยาเสพติดที่ศึกษาประกอบด้วย 7 ประเภท ได้แก่ แอลกอฮอล์ แอมเฟตามีน บาร์บิทูเรท เฮโรอีน แอล เอส ดี กัญชา และบุหรี่ ผลการศึกษาพบว่า การมีความรู้ไม่ได้เป็นหลักประกันว่านักเรียนจะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด การมีความรู้ไม่ได้ช่วยระงับการใช้ยาเสพติด

เคอร์รี่ และคนอื่น ๆ (Durry and others, 1991 : 318 - 240) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก ในโปรแกรมเลิกสูบบุหรี่ด้วยตนเอง จากการสุ่มตัวอย่าง 1,217 คน พบว่า กลุ่มที่ใช้แรงจูงใจภายนอก คือการให้เงินรางวัล จะสนใจข้อมูลข่าวสาร และข้อปฏิบัติในการเลิกสูบบุหรี่น้อยกว่ากลุ่มใช้แรงจูงใจภายใน คือ การบังคับใจตนเองซึ่งเป็นแรงขับให้สนใจข้อมูล ข่าวสาร และวิธีการปฏิบัติในการเลิกสูบบุหรี่ขึ้นด้วย ในระยะติดตามผล 3-12 เดือน พบว่ากลุ่มที่ใช้แรงจูงใจภายในสามารถบังคับตนเองได้ดีกว่า และมีอัตราการเลิกสูบบุหรี่เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าของกลุ่มที่ใช้แรงจูงใจภายนอก

5.2.3 งานวิจัยในประเทศ

สนธิ สมัครงการ และคนอื่น ๆ (2530 : 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย พบว่า สาเหตุ และเหตุจูงใจในการเสพติดที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ คือ ความอ่อนแอ อ่อนไหว ทางด้านจิตใจ และอารมณ์ของผู้ติดยา ประกอบกับสภาพแวดล้อมทางสังคมโดยเฉพาะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ราบรื่น เหตุจูงใจ

สำคัญที่ทำให้มีการเริ่มเสพยา ได้แก่ ความอยากลอง (เพศชาย) เพื่อนชักชวน และความกลัวในปัญหาของการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว (เพศหญิง)

กำไลรัตน์ เย็นสุขจิตร (2534 : 68) ได้ศึกษาถึงประสิทธิผลของโครงการค่ายเยาวชน และการเสริมแรงเพื่อการงดสูบบุหรี่ในนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 48 คน พบว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยการอยู่ค่ายพักแรมการเสริมแรงโดยอิทธิพลกลุ่มเพื่อน และการร่วมกันจัดนิทรรศการมีผลทำให้นักเรียนงดสูบบุหรี่ได้ร้อยละ 57.2

อารีรัตน์ พันธุ์ทอง (2535 : 62) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับการให้แรงสนับสนุนทางสังคมในการบำบัดรักษาผู้เสพติดสารระเหย โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยการประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูมและรูปแบบการให้แรงสนับสนุนทางสังคมของเฮาส์มาเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรม ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยเสพติดสารระเหยที่เข้ารับการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยในระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2535 จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในด้านความรู้เกี่ยวกับสารระเหยและโทษพิษภัยของสารระเหย

กำจร มนูญปิฎ (สำนักงาน ป.ป.ส. 2536 : 61-62 ; อ้างอิงจาก กำจร มนูญปิฎ. ม.ป.ป.) ได้ศึกษาการตรวจสอบยากระตุ้นและยาเสพติดที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ พบว่า คนขับรถบรรทุกที่ใช้ยาบ้าร้อยละ 70.00 มีความถี่ในการใช้ทุกครั้งที่ใช้รถโดยการไต่ครั้งแรกได้รับคำแนะนำจากเพื่อนแล้วมาทดลองใช้เอง สาเหตุที่ใช้เกือบทั้งหมดตอบว่าถ้าไม่ใช้จะขับรถไม่ได้ ส่วนสภาพทั่วไปหลังการใช้ยาร้อยละ 72.00 ตอบว่าไม่มีอาการผิดปกติมีเพียงร้อยละ 28.00 ที่มีอาการผิดปกติ โดยอาการผิดปกติ ได้แก่ เหนื่อยไม่แรง หัวใจเต้นเร็ว ตกใจง่าย อ่อนเพลีย เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะไม่อยากอาหารและท้องผูก ด้านเจตคติของคนขับรถบรรทุกที่ใช้ยาบ้าร้อยละ 88.90 คิดว่าถ้าไม่กินจะทำให้เกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากเกิดความง่วงนอน ร้อยละ 81.60 คิดว่าการใช้ยาบ้า เป็นการช่วยเพิ่มพูนรายได้เพราะทำให้ทำงานได้มากขึ้น ส่วนการรับรู้โทษของยาบ้าร้อยละ 70.00 ทราบถึงโทษของมัน แต่เมื่อถามว่าจะเลิกการใช้ยาบ้าหรือไม่ ร้อยละ 91.00 ตอบว่าสามารถเลิกได้แต่ต้องเลิกขับรถ

จากเอกสารงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศสามารถสรุปได้ว่า การใช้ยาเสพติดเกิดจากปัจจัยใหญ่ ๆ คือ 1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางสังคม การถูกเพื่อนชักชวนสภาพครอบครัว 2. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความอยากลอง ความอยากรู้อยากเห็น และความกลัวในปัญหาของการดำเนินชีวิต และจากผลการวิจัยพบว่าการใช้แรงจูงใจภายในเพื่อการรักษาผู้ติดยาเสพติดนั้นได้ผลดีกว่าการใช้แรงจูงใจภายนอก ดังนั้นจึงควรสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้ติดยาเสพติด โดยการชี้ให้เห็นโทษของยาเสพติด การสอนให้รู้จักหลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองจากยาเสพติด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2542 ที่มีพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2542 ที่มีพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 56 คน ทำแบบสอบถามพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติด แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. นำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงมายังคะแนนต่ำ แล้วคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมาได้จำนวน 28 คน ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการทดลองปรากฏว่านักเรียนให้ความร่วมมือทุกคน แล้วผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 9 คน ซึ่งได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 9 คน ซึ่งได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตน และกลุ่มทดลองที่ 3 จำนวน 10 คน ซึ่งได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติด
2. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
3. โปรแกรมการใช้ตัวแบบการรู้ตน
4. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติด ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้
 - 1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติด
 - 1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมอาการหกลี้นยาเสพติดจำนวน 40 ข้อให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 ผู้วิจัยหาค่าจำแนกเป็นรายข้อโดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองม้า จำนวน 51 คน และโรงเรียนบ้านหนองนา จำนวน 49 คน รวมจำนวน 100 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดมาต่ำสุด แล้วหาค่าจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t -test และคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.28 - 6.60 ได้จำนวน 20 ข้อ ไว้ใช้ในการวิจัย

1.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่ใช้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 1.4 มาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8350

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่เป็นสถานการณ์ และมีตัวเลือก 3 ข้อ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ขอให้นักเรียนอ่าน และพิจารณาว่า ข้อความใดตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด แล้วตอบคำถามโดยขีดเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ต้องการ

0. เมื่อลุงของเด็กชายปรีเวช เป็นหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งที่จำหน่ายยาบ้า และบังคับให้เด็กชายปรีเวชช่วยจำหน่ายไปจำหน่าย โดยบอกว่าถ้าไม่ช่วยจำหน่ายยาบ้าครอบครัวก็จะมีเงินใช้และเด็กชายปรีเวชจะมีเงินไปใช้จ่ายที่โรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายปรีเวชนักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ช่วยจำหน่ายเพราะต้องการช่วยเหลือครอบครัว
- ข. บอกว่าไม่กล้าจำหน่ายเพราะกลัวถูกจับ
- ค. บอกว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เป็นอันตรายของผู้เสพ และไม่ช่วยจำหน่าย คิดว่าน่าจะหาเงินด้วยวิธีอื่น

เกณฑ์การให้คะแนน

มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดมากให้	3	คะแนน
มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดปานกลางให้	2	คะแนน
มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดน้อยให้	1	คะแนน

2. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

2.2 สร้างโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและนิยามศัพท์เฉพาะ

2.3 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา และวิธีดำเนินการ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.4 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเอามาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของวัตถุประสงค์วิธีดำเนินการและเวลาที่ใช้ ในการทดลอง

2.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในงานวิจัยต่อไป

สำหรับ โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้เวลาทำการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้งรวม 12 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที คือวันจันทร์ เวลา 14.30 - 15.20 น.หรือ 15.20 - 16.30 น.(สลับกับกลุ่มทดลองที่3 คือสัปดาห์ที่ 1,3, และ5) และวันพุธ เวลา 14.30 - 15.20 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก) เริ่มตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

3.โปรแกรมการใช้ตัวแบบการดู

3.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวแบบการดู

3.2 สร้างโปรแกรมการใช้ตัวแบบการดู ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและ นิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 นำโปรแกรมการใช้ตัวแบบการดูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คนได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและวิธีดำเนินการให้สอดคล้องกับ นิยามศัพท์เฉพาะ

3.4 นำโปรแกรมการใช้ตัวแบบการดู มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และเวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในงานวิจัยต่อไป

สำหรับโปรแกรมการใช้ตัวแบบการดู ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้เวลาทำการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้งรวม 12 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที คือวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 14.30 - 15.20 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก) เริ่มตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

4. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

4.1 ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

4.2 สร้างโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองให้สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและนิยามศัพท์เฉพาะ

4.3 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา และวิธีดำเนินการให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4.4 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของวัตถุประสงค วิธีดำเนินการ และเวลาที่ใช้ในการทดลอง

4.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการงานวิจัยต่อไป

สำหรับโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลองที่ 3 ใช้เวลาทำการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที คือ วันศุกร์เวลา 14.30-15.20 น และวันจันทร์เวลา 14.30 - 15.20 น.หรือ 15.20 - 16.30 น. สลับกับกลุ่มทดลองที่ 1 คือสัปดาห์ที่ 2,4, และ6 (ดังรายละเอียดใน ภาคผนวก) เริ่มตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบ Multigroup Pretest - Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์ : 384 - 385) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Multigroup Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R) E ₁	T ₁ E ₁	X ₁	T ₂ E ₁
(R) E ₂	T ₁ E ₂	X ₂	T ₂ E ₂
(R) E ₃	T ₁ E ₃	X ₃	T ₂ E ₃

ความหมายของสัญลักษณ์

R	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
E ₁	แทน	กลุ่มทดลองที่ 1
E ₂	แทน	กลุ่มทดลองที่ 2
E ₃	แทน	กลุ่มทดลองที่ 3
X ₁	แทน	การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
X ₂	แทน	การใช้ตัวแบบการ์ตูน
X ₃	แทน	การใช้สถานการณ์จำลอง
T ₁ E ₁ , T ₁ E ₂ , T ₁ E ₃	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มทดลองที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ
T ₂ E ₁ T ₂ E ₂ T ₂ E ₃	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลองที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

การดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบ Multigroup Pretest - Posttest Design โดยแบ่งระยะการทดลองดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่มทำแบบทดสอบถามพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติด และเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง ผู้วิจัยทำการทดลอง ด้วยตนเอง ดังมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อเพิ่มพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนตามโปรแกรมที่กำหนด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ในวันจันทร์ เวลา 14.30 - 15.20 น. หรือ 15.20 - 16.30 น. (สลับกับกลุ่มทดลองที่ 3 คือสัปดาห์ที่ 1,3, และ5) และวันพุธ เวลา14.30-15.20น. เริ่มวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้การใช้ตัวแบบการ์ตูน เพื่อเพิ่มพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนตามโปรแกรมที่กำหนด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้งจำนวน 12 ครั้ง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา14.30-15.20น.

2.3 กลุ่มทดลองที่ 3 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเพิ่มพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติด ของนักเรียนตามโปรแกรมที่กำหนด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้งจำนวน 12 ครั้ง ในวันศุกร์ เวลา14.30-15.20 น. และวันจันทร์เวลา 14.30 - 15.20 น. หรือ 15.20 - 16.30 น. (สลับกับกลุ่มทดลองที่ 1 คือสัปดาห์ที่ 2,4, และ6)

ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม ทำแบบสอบถามพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติด โดยใช้แบบสอบถามเดียวกับที่ให้นักเรียนทำก่อนการทดลองและเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลัง ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
4. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t - test
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ทดสอบสมมติฐานข้อ 1-3 โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test Dependent Sample)
 - 3.2 ทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าหากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด
ΣD	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติดก่อนและหลังการทดลอง
ΣD^2	แทน	ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างของพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติดก่อนและหลังการทดลอง
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of freedom
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการใช้พฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้ตัวแบบการตุน
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติด ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการใช้พฤติกรรมกล้าแสดงออก ดังแสดงในตารางที่ 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการใช้พฤติกรรมกล้าแสดงออก

กลุ่มทดลองที่ 1	N	$\bar{X}$	SD	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	9	25.33	8.95	87	979	6.98**
หลังการทดลอง	9	35.00	6.34			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือพฤติกรรมกล้าแสดงออกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมหลีกเลียงยาเสพติดเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน

กลุ่มทดลองที่ 2	N	$\bar{X}$	SD	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	9	31.00	6.36	71	719	2.43**
หลังการทดลอง	9	38.88	7.86			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือตัวแบบการ์ตูนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมหลีกเลียงยาเสพติดเพิ่มขึ้นได้ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3 ก่อนและหลัง
ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลองที่ 3	N	$\bar{X}$	SD	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	10	23.7	6.23	159	2853	8.36**
หลังการทดลอง	10	39.6	7.84			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

4. วิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 วิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

แหล่งความแปรปรวน	N	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	28	2	340.4	310.90	8.08*
ภายในกลุ่ม	28	25	621.8	38.48	
รวมทั้งหมด		27	962.20		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด

คิดเพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการชื่น การให้สถานการณจำลอง ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เพิ่มขึ้นแตกต่างกันได้ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้

เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3 มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเป็นรายคู่ ในแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง	$\bar{X}_2 = 6.78$	$\bar{X}_1 = 9.67$	$\bar{X}_3 = 15.90$
$\bar{X}_2 = 6.78$	-	1.87	8.10*
$\bar{X}_1 = 9.67$		-	6.23
$\bar{X}_3 = 15.90$			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการใช้ตัวแบบการชื่น และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3 ที่ได้รับการให้สถานการณจำลอง มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3 มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองคู่อื่น ๆ คือนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้น หลังได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้น หลังได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน
3. นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้น หลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
4. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการ์ตูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2542 ที่มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2542 ที่มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมาจำนวน 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 9 คน กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 9 คน และกลุ่มทดลองที่ 3 จำนวน 10 คน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ก่อนการทดลอง ทำการทดสอบครั้งแรก (Pretest) โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มตอบแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อเพิ่มพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที คือวันจันทร์ และวันพุธ เวลา 14.30 - 15.20 น. หรือ 15.20 - 16.30 น. (สลับกับกลุ่มทดลองที่ 3 คือสัปดาห์ที่ 1,3, และ5) เริ่มวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน เพื่อเพิ่มพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที คือวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 14.30 - 15.20 น. เริ่มวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

2.3 กลุ่มทดลองที่ 3 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อเพิ่มการฝึกพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที คือวันศุกร์ เวลา 14.30 - 15.20 น. และวันจันทร์ เวลา 14.30 - 15.20 น. (สลับกับกลุ่มทดลองที่ 1 คือสัปดาห์ที่ 2, 4, และ6) เริ่มวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

3. หลังสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม ทำการทดสอบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด (Posttest) ด้วยแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติด เช่นเดียวกับก่อนทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก โดยใช้ t -test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample)

2.เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน โดยใช้ t -test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample)

3.เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้ t -test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample)

4.วิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการหลักเลียงยาเสพติดของนักเรียนที่ได้รับการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการ์ตูน นักเรียนที่ได้รับและการใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1.นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้น หลังได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้น หลังได้รับการใช้ตัวแบบการดูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้น หลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู

4.2 นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการดู มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1.นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้แสดงว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดทั้งนี้เป็นเพราะว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกโดยเทคนิคการให้คำแนะนำที่ดี การเขียนบทคำพูดไว้ล่วงหน้าทำให้นักเรียนสามารถพูดได้ด้วยความมั่นใจ รวมทั้งเป็นการพูดที่ใช้ภาษาที่ง่าย ชัดเจนสามารถพูดให้เข้าใจตรงประเด็นและแสดงถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดได้ชัดเจนที่สุดดังที่กับบาวเวอร์และบาวเวอร์ (Bower and Bower. 1976 :4) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นการแสดงความรู้สึกต่าง ๆ เป็นการเลือกที่จะทำอะไร เป็นการแสดงสิทธิของตนเองตามความเหมาะสม เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วยทำให้ผู้ฟังรับรู้ถึงความต้องการและความรู้สึกของผู้พูด จึงกล่าวได้ว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารีย์ ลิลา (2535 :61) ที่ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดี

ขึ้นมาก่อนได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นได้

2.นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้ตัวแบบการทูนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้แสดงว่าตัวแบบการทูนสามารถพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดได้ ทั้งนี้เพราะว่าการทูนประกอบเรื่องสามารถเร้าใจนักเรียนให้เกิดความสนใจในเนื้อหาของการทูนเป็นอย่างดี ดังผลงานวิจัยของ ณัฏกานต์ คมคาย (2539 : 62) ได้กล่าวไว้ว่าหนังสือการทูนเป็นสื่อที่มีอิทธิพลกับเด็กมาก ทั้งนี้เพราะการทูนสามารถสื่อความหมายให้เด็กเข้าใจได้ง่าย เข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความสนใจชวนติดตาม นอกจากนี้ยังให้อารมณ์ขันแก่ผู้อ่านอีกด้วย ทำให้เด็กได้รับความเพลิดเพลินและพึงพอใจเป็นสื่อที่นิยมนำมาประกอบการเรียนการสอน และจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอ่านหนังสือได้คล่อง อ่านประโยคยาว ๆ เข้าใจ การสอดแทรกพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดทำให้เกิดความสนุกสนานและได้ความรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วย และการทูนยังได้ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ซึ่งนักเรียนไม่เคยทำพฤติกรรมนั้น ๆ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมัคร ผลจำรูญ (2522 : 76 – 80) ที่พบว่านักเรียนในทุกระดับชั้น ชอบภาพล้อของจริงหรือภาพการทูนมากกว่าภาพเลียนของจริงหรือภาพเหมือน และภาพการทูนนี้ส่งผลต่อความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาอีกด้วย และจากผลงานวิจัยของอรัญญา เจริญกุล (2539 – 72) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบการทูนและการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงอำนาจ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

3.นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ แสดงว่าสถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดได้ ทั้งนี้เพราะว่าสถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงแล้วให้นักเรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งวิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดง (ทศนา แวมมณี. 2522 : 202) และยังทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิธีในการแก้ปัญหา โดยนักเรียนจะรู้จักคิดและนำเหตุผลมาเปรียบเทียบกันเพื่อการแก้ปัญหาที่ถูกต้องและดีที่สุด และที่สำคัญในขณะที่ฝึกสถานการณ์จำลองนักเรียนจะรู้สึกตื่นเต้นสนุกสนาน เพราะจากสถานการณ์ที่จำลองขึ้นมานักเรียนจะไม่ได้รับอันตรายใด ๆ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดได้ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวัชรพร จีบเกตุ (2535 : 36-40) ที่ได้ศึกษาผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสี่ยสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทร์มหารัยอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความเสี่ยสละเพิ่มขึ้น

4. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการทูน และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า มีเพียงคู่เดียวที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตน โดยอภิปรายดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตน มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตนทั้งนี้เพราะการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการจำลองจากสภาพที่เป็นจริงในสังคมมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ผิดกฎเกณฑ์และตัดสินใจด้วยตนเอง และให้นักเรียนทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์ถึงการแสดงออกของตนเองและคนอื่นดังที่ บุญทัน อยู่ชมบุญ (2533 : 54) ได้กล่าวไว้ว่าวิธีการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนได้กระทำหรือฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง จากสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริง จากการทดลองครั้งนี้พบว่านักเรียนบางคนสามารถที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ และมีความอดทนต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์ของเพื่อนได้ นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่ายที่จะร่วมกิจกรรมทำให้พฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตนเพราะนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตน จะไม่นำต้นตอแห่งการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เนื่องจากนักเรียนวัยนี้เคยอ่านหนังสือการ์ตูนเป็นปกติอยู่แล้ว และการเลียนแบบก็ไม่ตื่นเต้นเพราะเพียงทำตามตัวแบบเท่านั้น มิได้แสดงตามบทบาทที่ได้รับเช่นเดียวกับในสถานการณ์จำลอง

4.2 นักเรียนที่ใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้นคือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก สามารถแสดงออกได้อย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุดตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ คือนักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความต้องการหรือความไม่ชอบอย่างตรงไปตรงมา (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต.2539 : 149) และผู้วิจัยได้บอกนักเรียนเสมอว่าการกระทำพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้นไม่ใช่กระทำเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ แต่เป้าหมายที่สำคัญคือ การสื่อสารอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ซึ่งการกระทำเช่นนี้จะทำให้มีโอกาสบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ โดยไม่ก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่ได้รับการใช้ตัวแบบการรู้ตนนั้น เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากคนเรามีแนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบซึ่งกันและกันอยู่แล้วจึงทำให้นักเรียนไม่รู้สึกรู้ชาหรือต่อต้านและการรู้ตนก็เป็นตัวแบบที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจและคิดอยากทำตามแต่ แบบดورا (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต.2539 : 255 ; อ้างอิงจาก Bandura 1977 *Social Learning Theory*) กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าการที่คนเราจะเรียนรู้ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความตั้งใจ และความสามารถในการเก็บจำสิ่งที่สังเกตได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการใช้ตัวแบบการรู้ตน มีทั้งตัวแบบที่ดีและไม่ดีให้นักเรียนสังเกต และเมื่อนักเรียนเห็นผลดีของตัวแบบที่ดี บางคนอาจจะเห็นผลเสียของตัวแบบที่ไม่ดี จึงทำให้มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นจนไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4.3' นักเรียนที่ได้รับการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ทั้งนี้เพราะการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมีบทบาทเพื่อให้นักเรียนแสดงความรู้สึกของตนออกไป โดยประโยคฝึกพูดทั้ง 4 ประโยคนั้นเป็นลำดับต่อเนื่องกัน ทำให้จดจำได้ง่ายและประโยคทั้ง 4 ยังสามารถสลับลำดับของประโยคได้ตามความเหมาะสมตามลักษณะของผู้พูดแต่ละคน ทำให้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้นไม่ซับซ้อน ซึ่งสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2539 : 150) กล่าวว่า การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะนำผลที่น่าพึงพอใจมาให้ทั้งบุคคลที่กระทำและบุคคลที่ถูกกระทำ ส่วนสถานการณ์จำลองก็เน้นให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมต่อเหตุการณ์เพื่อให้เชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง และนักเรียนเกิดความตื่นเต้นสนุกสนานในการแสดงบทบาทที่ได้รับ ทำให้พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองไม่เพิ่มขึ้นกว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดมากที่สุด ดังนั้นควรมีการอบรมครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ให้มีความชำนาญในการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อนำไปใช้พัฒนาพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงต่อไป

1.2 เนื่องจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการ์ตูน และการใช้สถานการณ์จำลอง สามารถพัฒนาพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดได้ จึงควรนำวิธีทั้งสามดังกล่าวข้างต้นไปใช้พัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง โดยควรมีการอบรมให้ครูและผู้เกี่ยวข้องให้มีความชำนาญในวิธีทั้งสามดังกล่าว

1.3 ควรมีการเผยแพร่หลักการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการ์ตูน และการใช้สถานการณ์จำลอง แก่ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ครูแนะแนว เพื่อนำไปใช้สอดแทรกในการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม และเป็นการเน้นการป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียน จึงสามารถนำไปใช้เผยแพร่ได้กับนักเรียนทุกคน แม้ว่านักเรียนบางคนจะยังไม่ถูกชักชวนให้เสพหรือขายยาเสพติดก็ตาม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการ์ตูน และการใช้สถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดได้ ดังนั้นควรนำวิธีดังกล่าวไปลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นต้น

2.2 ควรมีการใช้เทคนิคอื่นเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียน เช่น กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น

2.3 ควรมีการทดลองนำวิธีการ 3 วิธีดังกล่าวคือการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวแบบการชื่น และการใช้สถานการณ์จำลองไปพัฒนาตัวแปรอื่น ๆ เช่นพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นต้น

2.4 ควรมีการติดตามผลระยะยาวภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง เช่นในระยะเวลา 3 เดือน 6 เดือน เป็นต้นเพื่อศึกษาความคงทนของพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัญญา บุญช่วย. (2535). ประสิทธิภาพของการควบคุมตนเองที่มีต่อการสูบบุหรี่ของคนงานชายใน
วชิรพยาบาล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- กำไลทิพย์ เย็นสุขจิต. (2534). ประสิทธิภาพของโครงการค่ายเยาวชน และการเสริมแรงเพื่อการงด
สูบบุหรี่ในนักเรียนชาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
วท.ม.(สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- กำไลทิพย์ ระน้อย. (2536). ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษา ในการงดสูบบุหรี่ของนักเรียนชาย
วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ไกรรงค์ หมั่นเดช. (2535,มิถุนายน). "เขียนหนังสืออย่างไรให้มีคุณภาพ," ศึกษาศาสตร.
8(19) : 44 - 45
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.สำนักงาน. (2541). การดำเนินงานโครงการ
โรงเรียนสีขาว.(เอกสารประกอบโครงการ) กรุงเทพฯ:ถ่ายเอกสาร
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. (2536). กรอบทิศทางการป้องกันและ
แก้ไขปัญหายาเสพติดในปีงบประมาณ 2538. ม.ป.ท. ถ่ายเอกสาร.
- _____. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ. ม.ป.ท., ม.ป.ป. ถ่ายเอกสาร.
- จันทวิธ พันธุ์สุข. (2533). ผลของการใช้สถานการณ์จำลองต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ กลิ่นศรีสุข. (2537). ผลการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางประกอกวิทยาคม. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑารัตน์ จุลรอด. (2536). ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมจาก
เพื่อนในการงดสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- ณัชกานต์ คมคาย. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการตูนกับสื่อภาพเหมือน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม (ประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จารณี เกตุอุไร. (2533). สุขศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ทวีศักดิ์ ไชยมาโย. (2535,มิถุนายน). "หนังสือภาพการ์ตูนกับการพัฒนาการเรียนการสอน," *ประชาศึกษา*. 49(9) : 19-25.
- ทิสนา แคมมณี และคนอื่น ๆ. (2522). *กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่มที่ 1*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บุรพาการพิมพ์.
- ธำรงค์ น่วมศิริ. (2527). การทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างสถานการณ์จำลองในการสอนจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ ลีมศิลา. (2533). *บุหรีและภาวะสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิออน กลิ่นรัตน์ และปรีชา กลิ่นรัตน์. (2523). รายงานการวิจัยเรื่องความเข้าใจในการป้องกันตนให้พ้นจากยาเสพติดให้โทษของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญทัน อยู่ชมบุญ (2533). *หลักการสอน*. คณะครุศาสตร์ : วิทยาลัยครูเชียงราย
- ปรีชา วิทลโต. (2541, มีนาคม). "ยาเสพติดในโรงเรียนประถมศึกษา " *วารสารวิชาการ*. 1(3) . 65
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น*. . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรจันทร์ จันทวิมล และคนอื่น ๆ. (2534). *การเขียนและจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ : ตะเกียง.
- พรพิมล หาญกล้า. (2537). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความกตัญญูกตเวทีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพฯ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณราย ทรัพย์ะประภา. (2522,5-9กรกฎาคม). "การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก," *เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ หน่วยพัฒนาคณาจารย์*. ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พัฒน์ สุจ้านรงค์. (2529). บุหรี่มีพิษชีวิตเป็นภัย. . กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พฤษชาติ เพชรสกลิต. (2535). การศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพฯ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรพรรณ ไชยสุวรรณ. (2537). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพฯ.. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ไพรวลัย ศรีเทพ. (2541). ประสิทธิภาพของโครงการเพื่อนที่ปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ภูวดล สุวรรณดี. (2538, กรกฎาคม). "การ์ตูนอารมณ์ขันที่ไม่มีวันตาย," ศิลปวัฒนธรรม. 16(6) : 49 - 58.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (2538). รายงานการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางการนำยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตมาใช้ในการป้องกันยาเสพติด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- ยุพิน กองธรรม. (2532). ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ริสา พาณิษัฏธา. (2538). การศึกษาเปรียบเทียบผลการให้การศึกษาด้านการป้องกันการติดยาเสพติดแนวทางใหม่กับแนวเดิมในนักเรียนระดับประถมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม (สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รุจิรี ภูสาระ. (2526, กุมภาพันธ์-มีนาคม). "ค่านิยมทางสังคมของเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติด," การวิจัยทางการศึกษา. 13(3) : 19-31.
- วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี. (2523). ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- วรรณ สารีอาชีวะ. (2541). ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วรลักษณ์ ชีร์โมกษ์. (2537, ตุลาคม). Amphetamine. ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์. 41(929) : 33-35
- วรยุทธ์ ทวีลาภ. (2539). ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้ามเนื้อแสดงออกและการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านคารวธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านยายจู้ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรพร จับเกตุ. (2535). ผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทรมพรรยอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร จันทะโชติ. (2540). การพัฒนาหลักสูตรการป้องกันยาเสพติดสำหรับนักอุตสาหกรรมสถาบันราชภัฏอุดรธานี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร วงษ์ชมภู. (2528). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนจริยศึกษาโดยใช้หนังสือการ์ตูนที่มีตัวเดินเรื่องที่นักเรียนรู้จักและไม่รู้จักเป็นแม่แบบ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิมล อยู่ไว. (2527). การศึกษาผลการอ่านหนังสือการ์ตูนเรื่องโจราเอมอนต่อทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาสินี วิจารณ์บุตร. (2534). การศึกษาทัศนะของบุคลากรทางการแพทย์ต่อปัญหาหาม้าและแนวทางแก้ไขป้องกัน ศึกษาเฉพาะกรณี โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดประทุมธานี. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (ประชากรและสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ชัย เกียรติจินาจันทร์ (2534). คู่มือฝึกเขียนการ์ตูนด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ (2535). การเขียนและจัดทำสื่อหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ตะเกียง.

- ศิริอร รัตนอุดม. (2527). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การดูเรื่องประกอบการอ่าน. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2521). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง 2533. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____ (2525). การศึกษาสภาพปัญหาของการใช้สารเสพติดของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : แผนกพิมพ์โรงพิมพ์สารพัดช่าง.
- สนธิ สมัครการ และคนอื่น ๆ. (2530). พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย. : กรุงเทพฯ : สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมัคร ผลจำรูญ. (2522). รูปแบบของการดูที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิต สุพรรณทัศน์. คู่มือครูพลานามัยรายวิชา พ 503-พ 504 สุขศึกษา ม.ศ.5. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สมชาย มัชฌิมทัศน์. (2526). ผลการเรียนรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดให้โทษในวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีเรียนจากสไลด์ที่มีภาพอย่างเดียวและสไลด์แบบต่าง ๆ. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2525). การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วยการเรียนรู้ทำมาหากิน ด้วยการสอนแบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2535,กันยายน.). ความล้มเหลวของการสอนประชาธิปไตยในโรงเรียน. วารสารก้าวไกล.3(5) : 48-49 ;
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2539). ทฤษฎีและการปฏิบัติพฤติกรรม. กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเริง เวชสุนทร. (2523 ,ธันวาคม). "กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิทยาลัยครู," ครูปริทัศน์. 5(5) : 18-22.

- สุชาติ หล่อนกลาง. (2536). การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูดและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติโดยใช้การคุ้นกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุทิน บุญชูวงษ์. (2530). หลักการสอนตรงตามหลักสูตร สภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2530. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- สุภา กิจจาทร. (2519). "การใช้สถานการณ์จำลอง", ในเอกสารประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบจุลภาค. หน้า 196-197 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- สุภา มาลากุล. (2526). เอกสารสัมมนาเรื่องการสูบบุหรี่และสุขภาพในประเทศไทย. . มปท.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2529). การวิเคราะห์แนวโน้มของกลุ่มผู้ติดยาเสพติดในกรุงเทพมหานคร. . กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลาง องค์การภาคเอกชนต่อต้านยาเสพติดสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.
- หทัย ชิตานนท์. (2534, มิถุนายน). "การได้รับควันบุหรี่โดยมิได้สูบบุหรี่," ข่าวสารงานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด. 2(3) : 1-3.
- หลุย จำปาเทศ. (2533). จิตวิทยาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรธรณ พันธ์. (2531). สารพันอันตรายจากบุหรี่และวิธีเลิก. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์.
- อรอนงค์ หงษ์ชุมแพ. (2538). ความรู้เกี่ยวกับยาฆ่าและกาป้องกันตนเองจากการเสพยาฆ่าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ วท.ม (สาธารณสุขศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อรัญญา เจริญกุล. (2539). การศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้ตัวแบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงอำนาจ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อัจนา เขาว์ประยูร. (2530). ประสิทธิภาพของการจัดโปรแกรมงดสูบบุหรี่และแรงสนับสนุนทางสังคม ต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของตำรวจตระเวนชายแดนค่ายดาราวัคมี จังหวัดเชียงใหม่. ปรินิพนธ์ วท.ม. (สาขา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี แจ่มเจริญ. (2522). "สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน," มิตรครู. 21(9) : 5-9 ปักษ์แรก.

- อัมพร โอตระกูล. (2521, มิถุนายน). "สุขภาพจิตผู้รับบริการศูนย์สุขภาพจิต," *สมาคมจิตวิทยา*. ฉบับที่ 2:144-155.
- อัศรินทร์ ปัญญาวิวัฒน์. (2537). ผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของผู้มีความประพฤติ สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อารีย์ ลิลา. (2535). ผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสกา จังหวัดอุทัยธานี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อารีรัตน์ พันธุ์ทอง. (2535). ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมใน การบำบัดรักษาผู้เสพติดสารระเหย โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดประทุมธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม.ปริญญา (สาขา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- Anderson, Roberta. (1977,July). "CHARGE...A Simulation Game Designed to teach Group Member Role Prospective Teacher...FOUND TO BE EFFECTIVE," *Resources in Education (ERIC)*. 12 (10) : 181;.
- Anonymous, (1989). *The world Book Encyclopedia* v.3. : 263
- Bandura Albert. (1977). *Social Learning Theory*. New Jersey : Prentice Hall.
- Beck, Isabel H. and Bruce Monroe. (1965,February). "Some Dimension of Simulation Student Cognitive Retention and Pupil Teach Effective Perception," *Dissertation Abstracts International*. 4713-A ;10 (8) : 45 - 49
- Berkowitz, L. Advances. (1964). *Experimental Social Psychology*. New York, Academic Press, Vol. 1.
- Bower, Sharon Anthony and Gordon H. Bower. (1976). *Asserting Yourself : A practical Guide for Positive Change*. Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Company.
- Burling , T.A. and others. (1989,October). "Self - Efficacy and Relapse among Inpatient Drug and Alcohol Abusers : A Predictor of Outcome," *Journal of Studies on Alcohol*. 50(4) : 354-360.
- Cruickshank, D. (1972,July). "Nature of Simulation and games : A Preliminary Inquiry," *Education Technology*. 21 (3) : 20 - 23

- Curry, M. and others. (1991, March) "Evaluation of Intrinsic and Extrinsic Motivation Interventions with a Self-Help Smoking Cessation Program," *Journal Consult Clinic Psychology*. 59 (2) : 318-240.
- Elder, P. (1989). *Prevention of Tobacco Use Among Adolescents in Public Schools in San Diego Country*. San Diego : Soz - Preventived.
- Garvey , Dale M. (1966,November) *A Preliminary Evalution of Simulation*. A Paper Presented at 46th Annual Meeting of the Nationnal Council for the Social Studies Cleveland, Ohio.
- Geller, Daniel M. (1978,November) "Involvement In Role - Playing Simulation : a Demonstration with Studies on Obedience," *Journal of Personality and Social Psychology*. 36 (6):219
- Gesell, Arnold lucins, (1946) *The Child From Five To Ten*; Harper and Brothers, New York, 475 p.
- Kaplan, C. D., J., A. Husch., and B., Bieleman . (1994). *The Prevention of Stimulant Misuse*. Netherland .
- Kinder, James S., (1950) *Audio - Visual Materials and Tecniques*, American Book Company, New York . 624 p.
- Mayer, Richard E. (1965). *Educational Psychology : a cognitive approach*. Boston : Little, Brown.
- Nowlis, H.H. (1981,January/February.). "Coordination of Prevention Programs for Children and Youth," *Public Health Report*. 96(1) : 34 - 37
- Paul, S.M., B. Hulihan - Giblin and P. Skolnick. (1982). "Potency of Phenlethlamines," *Science*. 40 (5) : 218.
- Pittman, David J. (1958) "Mass Media and Juvenile DeliQuency," *Juvenile DeliQuency*, Philosophical Library, Inc., New York. 300 p.
- Postma, Charles Henry. (1974,February). "Simulation in High School Social Studies : Students Cognitive Retention and Pupil Teacher Affective Perceptions," *Dissertation Abstracts International*. 34(8) : 4712 - 4713-A;.
- Schulty, Landall L. (1972). *Simulation in Social and Administrative Science*. New Jersey, :Prentice-Hall.

- Stokely, Barbara L. (1978, April). "An Evolution of a School Community Team for the Primar Prevention of Drug Abuse," *Dissertation Abstracts*. 38 (19): 6026-6027.
- Tait, Helem S. (1977, August) "The Effect of Assertive Training on Selected personality Dimentions of Woman," *Dissertation Abstracts* 38 (16) : 642 - A.
- Twelker, Paul A. (1969, October). "Designed Simulation System," *Education Technology*. 30 (3) : 64 - 70
- Whiddo, T.R. (1975, December). "A Comparative Study of Knowledge Attitude toward Drugs, and Use of Drug among Twelfth Grade Students in Class 1, 2 and 3 School in Western Montana," *Dissertation Abstracts International*. 34(6) : 3426-A .
- Wilk, Carole and Virginia Coplan. (1977, April.). " Assertive Training as Confidence Building Technique," *Personnel and Guidance Journal*. 55 ;
- Wittich, Walter A. and Chares, F. Schuller. (1962). *Audio-Visual Material, Their Nature and use*. New York : Parper and Brothers.
- Wolpe, Joseph. (1973). *The Practice of Behavior Therapy*. 2nd ed. New York : Pergamon Press.

ภาคผนวก

แบบสอบถามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ขอให้
นักเรียนอ่าน และพิจารณาว่า ข้อความใดตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด แล้ว
ตอบคำถามโดยขีดเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ต้องการ

เกณฑ์การให้คะแนน

มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดมาก	3	คะแนน
มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดปานกลาง	2	คะแนน
มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดน้อย	1	คะแนน

1. เมื่อลุงของเด็กชายปรีเวช เป็นหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งที่จำหน่ายยาบ้าและบังคับให้เด็กชายปรีเวชช่วยนำยาบ้าไปจำหน่ายโดยบอกว่าถ้าไม่ช่วยจำหน่ายยาบ้าครอบครัวก็จะมีไม่มีเงินใช้และเด็กชายปรีเวชจะไม่มีเงินไปใช้จ่ายที่โรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายปรีเวชนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ช่วยจำหน่าย เพราะต้องการช่วยเหลือครอบครัว
- ข. บอกว่าไม่กล้าจำหน่ายเพราะกลัวถูกจับ
- ค. บอกว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้เสพ และไม่ช่วยจำหน่าย คิดว่าน่าจะหาเงินด้วยวิธีอื่น

2. เมื่อเพื่อนมาชักชวนให้เด็กชายมงคลไปขายยาบ้า บอกว่าจะได้มีเงินใช้มากมาย แต่เด็กชายมงคล เคยได้ยินครูที่โรงเรียนสอนว่า ยาบ้าเป็นยาเสพติด ที่มีโทษทั้งผู้เสพ และผู้จำหน่าย ถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต แต่คนที่ชักชวนเป็นเพื่อนที่สนิทคุ้นเคยกัน ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กชายมงคล นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ปฏิเสธ โดยบอกว่าเดียวโดนพ่อแม่ตี และต้องช่วยทำงานบ้าน
- ข. ลองจำหน่ายด้วยความอยากรู้อยากลอง
- ค. แบ่งรับแบ่งสู้ โดยบอกว่าอาจจะลองจำหน่ายแต่ไม่แน่ใจนัก

3. เด็กชายปิยะพงษ์อาศัยอยู่กับป้า ซึ่งครอบครัวของป้าเด็กชายปิยะพงษ์เสพยาบ้าทุกคน และได้ชักชวนให้เด็กชายปิยะพงษ์เสพด้วยโดยบอกว่าถ้าไม่เสพยาบ้าด้วยกันก็เลิกเป็นพี่น้องกัน และห้ามอาศัยอยู่ในบ้านนี้ต่อไป ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายปิยะพงษ์นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ตัดสินใจเสพยาบ้า จะได้เหมือนกับพี่น้องคนอื่น ๆ
- ข. พยายามอธิบายให้คนในครอบครัวมองเห็นผลเสียของการเสพยาบ้า
- ค. ยืนยันไม่เสพยาบ้า และชักชวนให้คนในครอบครัวเลิกเสพเพื่อสุขภาพ และให้หางานอดิเรกทำเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

4. เมื่อมีเพื่อนบ้านที่อยู่ติดกัน ชักชวนให้เด็กชายจำลอง ไปทดลองเสพยาบ้า แต่เด็กชายจำลอง เคยได้ยินครูที่โรงเรียนสอนว่า ถ้าเสพยาบ้าแล้วจะทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจ สูญเสียทรัพย์สินเงินทองแต่คนที่ชักชวนเป็นเพื่อนบ้านกัน ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กชายจำลองนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ปฏิเสธโดยบอกว่าเดี่ยวโดนพ่อแม่ตีและจะไปอ่านหนังสือบ้านเพื่อน
- ข. แบ่งรับแบ่งสู้ โดยบอกว่าจะลองเสฟถ้ามีโอกาส
- ค. ลองเสฟเพราะขัดไม่ได้

5. เมื่อพ่อแม่ของสาวดีเป็นผู้ขายบุหรืมานานาชนิดและได้บอกให้สาวดีนำบุหรืไปขายให้เพื่อนด้วย ถ้าไม่ขายก็จะไม่ได้เงินค่าขนม สาวดีเคยได้ยินโฆษกในวิทยุประกาศว่าบุหรืเป็นสารเสพติดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และทรัพย์สินของผู้สูบและผู้ใกล้ชิด ถ้านักเรียนเป็นสาวดีนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ช่วยจำหน่ายเพราะต้องการช่วยเหลือครอบครัว
- ข. บอกพ่อแม่ว่าขอติดคุกก่อน
- ค. ปฏิเสธไม่จำหน่ายและบอกถึงผลเสียของการสูบบุหรืที่มีต่อร่างกาย

6. เด็กชายสมศักดิ์ เป็นเด็กฐานะยากจนไม่มีเงินจะเสียค่าบำรุงการศึกษา เด็กชายสมยศสมยศ ซึ่งเป็นเพื่อนในโรงเรียนได้ชักชวนให้เด็กชายสมศักดิ์จำหน่ายบุหรืให้กับเพื่อน ๆ โดยจะให้ค่าตอบแทนสูง เด็กชายสมศักดิ์รู้ว่ามีโทษต่อร่างกายแต่ถ้าไม่ทำก็จะมีเงินค่าบำรุงการศึกษาไปให้ทางโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายสมศักดิ์นักเรียนจะอย่างไร

- ก. รับจำหน่ายบุหรืจะได้มีเงินค่าบำรุงการศึกษา
- ข. ขอติดคุกก่อน เพราะรู้โทษของบุหรื
- ค. ปฏิเสธไม่จำหน่าย โดยอ้างว่าจะถูกครูทำโทษและไล่ออกจากโรงเรียน และชวนเพื่อนไปเล่นดนตรี ซึ่งอาจเป็นวิธีหารายได้อีกด้วย

7. ครอบครัวของอมรซึ่งประกอบด้วย พ่อ แม่ และพี่ชาย 1 คน ทุกคนสูบบุหรื พี่ชายของอมรชวนอมรให้สูบบุหรือยู่เสมอ โดยบอกว่าจะทำให้มีมาดเท่ขึ้นและทำให้เป็นคนทันสมัยถ้าไม่สูบก็น่าจะเป็นคนล้าสมัย ถ้านักเรียนเป็นอมรนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ทาทางหลีกเลี่ยง โดยเดินหนีทุกครั้งที่ถูกชักชวน
- ข. พยายามอธิบายให้คนในครอบครัวมองเห็นผลเสีย ของการสูบบุหรืและชักชวนให้เลิกสูบบุหรืโดยใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นดนตรี
- ค. ตัดสินใจสูบบุหรื จะได้เหมือนกันทั้งครอบครัว

8. วิวัฒน์ถูกสมชายพูดจาหมิ่นประมาทเพราะว่าวิวัฒน์เล่นฟุตบอลไม่ดีเท่าสมชาย สมชายบอกว่าจะสอนการเล่นฟุตบอลให้ถ้าวิวัฒน์จะยอมสูบบุหรืกับสมชาย ซึ่งวิวัฒน์อยากให้สมชายสอนการเล่นฟุตบอลให้เพราะสมชายเล่นฟุตบอลเก่งมากเป็นที่สนใจของสาว ๆ ในโรงเรียน แต่วิวัฒน์รู้ว่าการสูบบุหรืมีโทษต่อร่างกาย ถ้านักเรียนเป็นวิวัฒน์นักเรียนจะอย่างไร

- ก. รับบุหรืมา แต่เอาไปทิ้งที่หลัง
- ข. บอกเพื่อนว่าไม่ยอมสูบบุหรืและจะพยายามฝึกการเล่นฟุตบอลด้วยตนเอง
- ค. ทาทางหลีกเลี่ยง โดยเดินหนีไม่ยอมสูบบุหรื

9. นายชัยวัฒน์ ซึ่งเป็นผู้ปกครองของเด็กชายฉัตรชัย มีอาชีพทำนา เนื่องจากอาชีพทำนาทำรายได้ให้แก่ครอบครัวไม่ดี นายชัยวัฒน์จึงหันไปจำหน่ายสุราแทนเพราะรายได้ดีกว่า และชักชวนให้เด็กชายฉัตรชัยจำหน่ายสุราด้วยแต่เด็กชายฉัตรชัยก็รู้ว่าสุรายเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำลายสุขภาพ และเสียเงินทอง เพราะนายชัยวัฒน์ นอกจากจำหน่ายแล้ว ยังดื่มสุราหนักอีก แถมเมาแล้วอาละวาด และทุบตีลูกเมีย ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายฉัตรชัย นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ฝืนใจต้องจำหน่ายสุราเพราะเป็นการหารายได้เพิ่มของครอบครัว

ข. ขอผลัดผ่อนว่าถ้ามีเวลาจะช่วยจำหน่าย

ค. ปฏิเสธไม่จำหน่าย และอธิบายถึงผลเสียของการดื่มสุราที่จะเกิดขึ้นกับผู้ดื่ม และชวนนายชัยวัฒน์ทางานอดิเรกทำเป็นการเพิ่มรายได้ เช่นทำขนมขาย

10.เมื่อเด็กชายกำพล ถูกเพื่อนชักชวนให้เข้าร่วมจำหน่ายสุราในโรงเรียนโดยอาจารย์ไม่ทราบ แต่จะมีค่าตอบแทนมากมาย แต่เด็กชายกำพล ก็รู้ดีว่าสุราเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่ง ที่มีผลร้ายต่อร่างกาย และจิตใจ ที่สำคัญ ถ้าหากอาจารย์ฝ่ายปกครองทราบ ก็จะมีโทษหนักถึงขั้นไล่ออกจากโรงเรียน ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กชายกำพล นักเรียนจะอย่างไร

ก. รีบจำหน่ายสุรา จะได้มีเงินใช้มาก ๆ

ข. ปฏิเสธไม่จำหน่าย โดยให้เหตุผลว่า สุรามีอันตรายต่อสุขภาพของผู้ดื่ม และเสียเงินทอง และกลัวถูกไล่ออกจากโรงเรียน

ค. ขอคิดดูก่อน โดยอ้างว่าไม่ว่าง

11.เด็กชายอำพล มีพี่น้องทั้งหมด 5 คน เขาเป็นลูกคนสุดท้อง ครอบครัวของ เด็กชายอำพล ดื่มสุราทุกคน ยกเว้น เด็กชายอำพล พ่อ แม่ และทุกคนจะดื่มเหล้าทุกวันเมื่อเมาแล้วจะคุยกันเสียงดัง สุดท้ายจะลงเอยด้วยการทะเลาะวิวาท และทุบตีกันจนเลือดออก ทุกครั้งที่คนในบ้านดื่มสุรา เด็กชายอำพล จะเป็นคนไปซื้อสุราและมักจะให้เด็กชายอำพลดื่มด้วย เด็กชายอำพลรู้ว่าสุราไม่ดีทำลายสุขภาพ ถ้านักเรียนเป็น เด็กชายอำพล นักเรียนจะอย่างไร

ก. จำใจดื่มเพราะกลัวถูกตี

ข. บ่ายเบี่ยงที่จะดื่มทุกครั้งที่ถูกชักชวน

ค. ปฏิเสธที่จะดื่ม แล้วอ้างถึงข่าวที่เห็นในโทรทัศน์ให้พ่อ แม่ มองเห็นผลเสียของการดื่มสุรา และชักชวนให้งดดื่ม และทางานอดิเรกทำ เช่นทำขนมขาย

12.เมื่อเพื่อนมาชักชวนให้เด็กชายปองพลไปทดลองดื่มสุราร่วมกันแล้วจะให้ลอกการบ้าน ถ้าไม่ไปก็จะไม่ให้ลอกการบ้าน เด็กชายปองพลเป็นคนเรียนไม่เก่งทำการบ้านไม่ค่อยได้ แต่เด็กชายปองพลเคยได้ยินผู้ใหญ่ที่หมู่บ้านพูดว่าการดื่มสุราแล้วจะทำให้ร่างกายทรุดโทรม และสมองเสื่อมรวมทั้งเสียเงินทองด้วย ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายปองพลนักเรียนจะอย่างไร

ก. ลองดื่มเพราะเกรงใจเพื่อน

ข. ปฏิเสธ โดยบอกว่าจะทำการบ้านเองกลัวพ่อแม่ลงโทษ และไล่ออกจากบ้าน และชักชวนเพื่อนให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่นอ่านหนังสือ หรือเล่นกีฬา

ค. บ่ายเบี่ยงไม่ยอมดื่มสุราโดยพยายามบอกเพื่อนให้เห็นโทษของการดื่มสุรา

13.พ่อ แม่ของเด็กชายพันธุ์พงศ์ เป็นเป็นหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งที่ส่งหนังสือพิมพ์ของจังหวัดหนึ่งในภาคอีสาน แต่เบื้องหลังร้านเป็นเป็นหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งที่ส่งกาจจำหน่ายให้กับวัยรุ่น และพ่อ แม่ของพันธุ์พงศ์ก็บังคับพันธุ์พจน์ำกาจไปขายให้เพื่อน ๆ ที่โรงเรียน ถ้าไม่ทำจะไม่ซื้อของเล่นให้ แต่เด็กชายพันธุ์พงศ์ เคยได้ยินครูใหญ่เล่าว่า กาจเป็นสารเสพติดประเภทสารระเหย ถ้าหากดมแล้วจะมีอาการเชื่องซึม สมองเสื่อม ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กชายพันธุ์พงศ์ นักเรียนจะอย่างไร

ก. ช่วยจำหน่าย เพราะต้องการหารายได้ช่วยครอบครัว

ข. บ่ายเบี่ยงที่จะจำหน่ายโดยบอกว่าจะพยายามทำถ้ามีโอกาส

ค. ปฏิเสธ โดยบอกว่าเป็น สิ่งผิดกฎหมาย และเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

14. เด็กหญิงอรวีเป็นเด็กฐานะยากจน แม่กำลังป่วยไม่มีเงินจะพาแม่ไปรักษา จึงปรึกษาคณข้างบ้านซึ่งเขาชักชวนให้ไปจำหน่ายกาว แต่เด็กหญิงอรวีก็รู้ว่า การขายกาวเป็นสิ่งไม่ดีและอาจผิดกฎหมายด้วย แต่ถ้าไม่ขายกาวก็ไม่สามารถพาแม่ไปรักษาได้ ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กหญิงอรวีนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ลองจำหน่ายเพราะอยากได้เงินไปรักษาแม่
- ข. พยายามหลีกเลี่ยงโดยบอกว่าขอคิดดูก่อน
- ค. ปฏิเสธไม่จำหน่าย เพราะกลัวถูกจับและชี้ให้เห็นโทษของกาว

15. วันหนึ่งหลังจากเด็กชายอำพล กลับจากโรงเรียนมาช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน บังเอิญเห็นคนมาชักชวนให้พ่อทดลองดมกาว เพื่อทำให้เกิดความสบายหายเหนื่อยจากการทำงาน มองเห็นโลกสดใสมีชีวิตชีวา พ่อหลงเชื่อลองดมกาวจนเลิกไม่ได้ ทำให้พ่อเสียงาน ทำงานต่อไปไม่ได้ และพ่อก็ชักชวนให้เด็กชายอำพลดมกาวด้วย ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กชายอำพลนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ลองดมกาวตามพ่อ
- ข. ปฏิเสธไม่ดมกาว และอธิบายให้พ่อฟังถึงผลเสียของการดมกาว ที่จะเกิดขึ้น และชักชวนพ่อไปเล่นกีฬาแทน
- ค. บอกพ่อว่าถ้ามีโอกาสดมกาวดู

16. เด็กชายบรรจบมีปัญหาในครอบครัว พ่อ แม่ มักจะทะเลาะกันเป็นประจำ จึงไปบอกกับปรีชา ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทปรีชาได้ชวนไปทดลองดมกาวเพื่อคลายความกลัดกลุ้ม แต่ เด็กชาย.บรรจบ เคยได้ยินผู้ใหญ่เล่าว่า ถ้าดมกาวแล้วจะทำให้เกิดผลเสียแก่ร่างกายและจิตใจ แต่ก็รู้สึกกลุ่มใจมากไม่กล้าที่จะบอกพ่อแม่ ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กชายบรรจบ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ปฏิเสธโดยบอกว่าเดี่ยวพ่อแม่จะตี
- ข. แบ่งรับแบ่งสู้โดยบอกว่าจะลองดมดูภายหลัง
- ค. ลองดมกาวด้วยความเต็มใจ

17. เมื่อผู้ปกครองของ เด็กชายทองแดง เป็นเป็นหน่วยย่อยหน่วยหนึ่งที่จำหน่ายสินค้าของชุมชนหนึ่งและได้บังคับให้เด็กชายทองแดงนำสินค้าไปช่วยจำหน่ายด้วย ถ้าไม่ช่วยจำหน่ายจะห้ามไปเล่นกีตาร์กับเพื่อนซึ่งเด็กชายทองแดงชอบเล่นกีตาร์มากและรู้ว่าสินค้าเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่ง ซึ่งมีโทษต่อร่างกาย และจิตใจ ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กชายทองแดงนักเรียนจะอย่างไร

- ก. ช่วยผู้ปกครองจำหน่าย เพราะช่วยหารายได้เพิ่มให้ผู้ปกครอง
- ข. ชักชวนผู้ปกครองให้ขายของอย่างอื่นแทน เช่นเครื่องดนตรี หรือหนังสือก็ได้
- ค. ปฏิเสธโดยบอกว่า ถ้าผู้ปกครองถูกตำรวจจับ ตัวเองจะรู้สึกเสียใจมาก

18. ครอบครัวของเด็กชายทศพลมีรายได้น้อย ในช่วงปิดเทอมทศพลจึงอยากช่วยพ่อแม่หารายได้โดยการไปรับจ้างแบกของในตลาด วันหนึ่งมีเพื่อนบ้านที่สนิทมาชวนให้จำหน่ายสินค้า โดยไม่ต้องไปรับจ้างแบกของแต่มีรายได้ดี แต่ทศพลก็เคยเห็นวัยรุ่นดมกาวแล้วมีอาการไอและเชื่องซึม แถมถูกตำรวจจับด้วย ทำให้ทศพลเกิดความลังเล ถ้าหากนักเรียนเป็นทศพล นักเรียนจะอย่างไร

- ก. รับปากว่าจะลองจำหน่าย เพราะอยากมีเงินใช้มาก
- ข. พยายามอธิบายให้เพื่อนบ้านที่สนิทที่มาชวนมองเห็นผลเสีย โดยอ้างว่ากลัวถูกตำรวจจับ

ค. ปฏิเสธไม่จำหน่าย บอกว่างานที่ทำก็ไม่หนักอะไร และกลัวผลเสียของหินเนอร์ที่มีต่อสุขภาพ

19. เด็กหญิงสายพิณมักจะโดน พ่อ แม่ ว่ากล่าวเรื่องการเรียนอยู่เสมอและเธอมักไปเล่าให้เด็กหญิงสมศรีฟัง เด็กหญิงสมศรีจึงชวนเด็กหญิงสายพิณให้ทดลองดมหินเนอร์ โดยบอกว่าดมแล้วจะสบายไม่เครียด แต่เด็กหญิงสายพิณก็เคยได้รู้มาว่าการดมหินเนอร์เกิดผลเสียแก่ร่างกายและจิตใจ ถ้าหากนักเรียนเป็นเด็กหญิงสายพิณนักเรียนจะอย่างไร

ก. ปฏิเสธและบอกถึงผลเสียกับร่างกายพร้อมกับชักชวนให้เด็กหญิงสมศรีไปเล่นบิงปองด้วยกัน

ข. ทดลองดม เพื่อคลายเครียด

ค. แบ่งรับแบ่งสู้ โดยบอกว่าจะลองดมแต่กลัวพ่อแม่รู้ขอเป็นวันอื่น

20. สมศรีรู้สึกภูมิใจมากที่พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ตน สมศรีจึงมักไปหาแจ่มจันทร์ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทแล้วเล่าถึงปัญหาของตน แจ่มจันทร์จึงชวนสมศรีทดลองดมหินเนอร์เพราะจะทำให้จิตใจสบาย ไม่มีทุกข์แต่สมศรีก็รู้มาว่าถ้าดมหินเนอร์แล้วจะทำให้ร่างกายทรุดโทรมสมองเสื่อม ทำงานไม่ได้ แต่ถ้าไม่ดมก็กลัวว่าสมศรีจะไม่เป็นเพื่อนกับตน ถ้าหากนักเรียนเป็นสมศรีนักเรียนจะอย่างไร

ก. ปฏิเสธ โดยบอกว่าเดียวพ่อแม่ตี และไล่ออกจากบ้าน

ข. แบ่งรับแบ่งสู้ แล้วบอกว่าจะลองดูภายหลัง

ค. ลองดมเพราะต้องการความสบายใจ

ตาราง 7 เฉลยคำตอบและคะแนนของพฤติกรรมกรหลักเลี้ยงยาเสพติด

ข้อที่	เฉลย			ข้อที่	เฉลย		
	ก	ข	ค		ก	ข	ค
1	1	2	3	11	1	2	3
2	3	1	2	12	1	3	2
3	1	2	3	13	1	2	3
4	3	2	1	14	1	2	3
5	1	2	3	15	1	3	2
6	1	2	3	16	3	2	1
7	2	3	1	17	1	2	3
8	1	3	2	18	1	2	3
9	1	2	3	19	3	1	2
10	1	3	2	20	3	2	1

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนรู้จักกันภายในกลุ่มมากขึ้น เป็นการสร้าง บรรยากาศ ความคุ้นเคย และความ เป็นกันเองของนักเรียน และผู้วิจัย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการ ฝึกพฤติกรรมกล้า แสดงออกของนักเรียน ตลอดจนเข้าใจตาราง กำหนดวันเวลา และ สถานที่ใช้ในการเข้าร่วม การทดลอง 3. เพื่อเป็นการเตรียมนัก เรียนให้พร้อมที่จะใช้การ ฝึกพฤติกรรมกล้า แสดงออก	การใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อสร้าง ความคุ้นเคยให้เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนทุก คน และผู้วิจัยดังนี้ 1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักเรียน แนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม เพื่อ สร้าง ความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน โดยให้ นักเรียนเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนคน ละแผ่น เพื่อเขียนชื่อ นามสกุล ของตนเองบนหัวกระดาษ แล้วให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียน เขียนข้อดี และ ข้อเสียของเพื่อน เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ให้นักเรียนส่งกระดาษของตนเองไปให้ เพื่อนทาง ด้านขวามือ แล้วให้เพื่อน เขียนข้อดี และข้อเสียของตัวเองให้นักเรียน โดยผลัดกันเขียนของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในกระดาษจะต้องมีชื่อเพื่อน มากกว่า 6 คนขึ้นไป เมื่อกระดาษเวียน มาอยู่กับเจ้าของชื่อให้ยุติ 2.4 ผู้วิจัย และนักเรียนช่วยกันสรุป ข้อ ดีของการเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ 3. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่น เป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัย ชี้แจงชี้แจงให้นักเรียนทราบ จุดมุ่งหมายของ การใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้า แสดงออก	กระดาษ ดินสอ ยางลบ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2.	พฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยา บ้า เมื่อถูกชัก ชวนให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับ ยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย	4. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนา ชักถาม และผู้วิจัยชี้แจงตาราง กำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง การใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกครั้งที่ 2 - 11 ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้ ผู้วิจัยแจกเอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้า แสดงออกตามโปรแกรม โดยมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นตอนอธิบาย (Describe) คือ การที่ นักเรียนอธิบายพฤติกรรมผู้ชักชวนโดยตรง ไปตรงมา <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การที่นักเรียนแสดงความรู้สึกนั้นอย่างตรง ไปตรงมา <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของนัก เรียนที่ต้องการให้บุคคลที่มาชักชวนนั้น เปลี่ยนพฤติกรรมและนักเรียนจะเปลี่ยน พฤติกรรมตนเอง <u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จาก การเปลี่ยนพฤติกรรม	ครั้งที่ 2-11 เอกสารการ ฝึกพฤติกรรม กล้า แสดงออก
3.	พฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยา บ้าเมื่อถูกชัก ชวนให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับ ยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		
4.	พฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรื เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับ บุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขาย		
5.	พฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรื เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับ บุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		
6.	พฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับ สุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย		
7.	พฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกร หลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับ สุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
8	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสาร ระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	พฤติกรรมกรรหลีกเลียงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้ ขาย		
9	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสาร ระเหย คือ กาว เมื่อถูก ชักชวนให้เสพ	พฤติกรรมกรรหลีกเลียงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้ เสพ		
10	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสาร ระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูก ชักชวนให้ขาย	พฤติกรรมกรรหลีกเลียงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย		
11.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสาร ระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูก ชักชวนให้เสพ	พฤติกรรมกรรหลีกเลียงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ		
12.	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนมีการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลีก เลียงยาเสพติดที่เหมาะสม	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการ ทดลอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
		2. เพื่อสรุปผลที่ได้จากการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกและสามารถนำไปใช้ได้จริง	2. ผู้วิจัยกล่าวขอให้นักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และกล่าวปิดการทดลอง	

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

เรื่อง ปฐมนิเทศ

ครั้งที่ 1

ชื่อกิจกรรม เกม “ สัมพันธภาพ ”

เวลาที่ใช้ 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนรู้จักกันภายในกลุ่มมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคย และความเป็นกันเองของนักเรียนและผู้วิจัย
2. เพื่อให้เข้าใจความหมาย ความสำคัญของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก หน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนเข้าใจตารางกำหนดวันเวลา และสถานที่ใช้ในการฝึก

อุปกรณ์ที่ใช้ กระดาษ ดินสอ ยางลบ จำนวน 12 ชิ้น

วิธีการดำเนินการ

- ผู้วิจัยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้น ระหว่างนักเรียนทุกคน และผู้วิจัย ดังนี้
1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแนะนำตนเอง
 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน โดยให้นักเรียนเล่นเกม “ สัมพันธภาพ ” มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนคนละแผ่น เพื่อเขียนชื่อ - นามสกุล ของตนเอง บนหัวกระดาษแล้วให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน เขียนข้อดี และข้อเสียของเพื่อน เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นักเรียนส่งกระดาษ ของตนเองไปให้เพื่อนทางด้านขวามือ แล้วให้เพื่อนเขียนข้อดี และข้อเสียของตัวเองบนกระดาษ โดยผลัดกันเขียนของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในกระดาษจะต้องมีชื่อเพื่อนมากกว่า 6 คนขึ้นไปเมื่อกระดาษเวียนมาอยู่กับเจ้าของชื่อให้ยุติ
 - 2.3 ผู้วิจัย และนักเรียนช่วยกันสรุป ข้อดีของการเล่นเกมสัมพันธภาพ
 3. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่น เป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนา ชักถาม ผู้วิจัยชี้แจงตารางกำหนดวันเวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง คือวันจันทร์และพุธ เวลา 14.30 - 15.20 น. หรือ 15.20 - 16.30 น. สลับกับกลุ่มทดลองที่ 3 คือสัปดาห์ที่ 2,4 และ 6
- การประเมินผล
1. สังเกตจากความสนใจ ความตั้งใจของของนักเรียนที่มีต่อการร่วมเล่นเกม “ สัมพันธภาพ ”
 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ชักถาม และการสรุปของนักเรียนจากการเข้าร่วมการทดลอง

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 2

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้า เมื่อถูกชักชวนให้ขาย

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ทีละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้ขายยาบ้า หลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้ขายยาบ้า

4.2 ขั้นตอนการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ดังตัวอย่าง

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 2

ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

- ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)
 การที่เธอชวนขายยาบ้าฉัน ฉันไม่ชอบ มันเป็นยาเสพติดที่มีโทษหลายอย่าง
- ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)
 ฉันรู้สึกไม่ชอบที่เธอมาชวนขายยาบ้า ฉันมีความรู้สึกว่าการขายยาบ้าเป็นสิ่งไม่ดี
- ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)
 ฉันอยากให้เธอเลิกขายยาบ้า ฉันก็คงจะไม่ขาย เลิกเถิดนะฉันหาเงินวิธีอื่นก็ได้
 ฉันจะเป็นกำลังใจให้เธอ
- ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)
 ถ้าเธอเลิกขายยาบ้า เธอก็จะไม่เสี่ยงกับการถูกตำรวจจับ แต่ถ้าเธอยังขายต่อไป
 ก็จะถูกตำรวจจับ และเป็นทาสยาเสพติด ซึ่งเป็นที่รังเกียจของสังคมด้วย

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 3

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ทีละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้เสพยาบ้า หลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้เสพยาบ้า

4.2 ขั้นตอนการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 3

ตัวอย่างขั้นตอนการแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

ฉันไม่อยากเสพยาบ้า เพราะการเสพยาบ้าเป็นสิ่งไม่ดี มีโทษหลายอย่าง

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันรู้สึกไม่ชอบที่เธอชวนเสพยาบ้า ฉันรู้ว่าเธอหวังดีอยากให้ฉันสนุก

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันไม่อยากให้เธอเสพยาบ้าเลย ฉันเองก็จะไม่เสพ เลิกเสียเถิดนะ

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกเสพยาบ้า เธอจะไม่ใช่ที่รังเกียจของสังคม สุขภาพจะไม่ทรุดโทรม
ไม่เสียเงิน แต่ถ้าเธอยังเสพต่อไป เธอจะเสียทั้งเงิน , เสียทั้งสุขภาพ และเป็นที่รัง
เกียจของสังคม

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 4

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขาย

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับบุหรื เมื่อถูกชักชวนให้ขาย

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ที่ละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้ขายบุหรืหลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้ขายบุหรื

4.2 ขั้นดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 4

ตัวอย่างขั้นตอนการแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

การที่เธอมาชวนฉันให้ขายบุหรี่เพราะเธอเห็นว่ารายได้ดีและโก้ไซ้ไหม

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันไม่ชอบที่เธอมาชวนให้ขายบุหรี่เลย เพราะมันเป็นสิ่งไม่ดี และฉันไม่คิดว่ามัน
โก้เก๋หรอก

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันอยากให้เธอเลิกขายบุหรี่ เรามาช่วยกันหางานอื่นที่ทำรายได้ดีเหมือนกับการ
ขายบุหรี่ก็ได้

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกขายบุหรี่ แล้วฉันหางานอื่นทำได้น่าจะดีกว่านี้ เธอขายต่อไปเพราะเธอ
อาจจะเสบบุหรี่จนติด เธอก็จะเสียเงิน และสุขภาพก็ทรุดโทรม ทำให้เกิดโรค
ต่าง ๆ ที่เป็นอันตรายแก่ชีวิตและเป็นที่รังเกียจของสังคม

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 5

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับบุหรื เมื่อถูกชักชวนให้เสพ

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ทีละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้เสพบุหรืหลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้เสพบุหรื

4.2 ขั้นตอนการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 5

ตัวอย่างขั้นตอนการแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

ฉันไม่อยากสูบบุหรี่ เพราะการสูบบุหรี่เป็นสิ่งไม่ดี มีโทษหลายอย่าง

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันรู้สึกไม่ชอบที่เธอชวนให้ฉันสูบบุหรี่ ฉันรู้ว่าเธอหวังดีอยากให้ฉันโก้โก้

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันไม่อยากให้เธอสูบบุหรี่ ฉันเองก็คงจะไม่สูบบุหรี่เหมือนกัน เลิกเสียเถิดนะ

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกสูบบุหรี่ เธอจะไม่ได้เป็นที่รังเกียจของสังคม สุขภาพจะไม่ทรุดโทรม

ไม่เสียเงิน แต่ถ้าเธอยังสูบบุหรี่ต่อไป เธอจะเสียทั้งเงิน เสียทั้งสุขภาพ และเป็น
ที่รังเกียจของสังคม

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 6

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวนให้ขาย

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ทีละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้ขายสุราลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้ขายสุรา

4.2 ขั้นตอนการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 6

ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

เธอชวนฉันให้ขายสุรา เพราะรายได้ดี

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันรู้สึกไม่ชอบที่เธอมาชวนฉันขายสุรา เพราะมันเป็นสิ่งไม่ดี และอาจผิดกฎหมาย เพราะเขาไม่ให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีขายหรือดื่มสุรา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันอยากให้เธอเลิกขายสุรา จะเป็นกำลังใจให้เธอ และฉันมาช่วยกันคิดทำอย่างอื่นดีไหม

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกขายสุรา แล้วฉันช่วยกันหางานอย่างอื่นทำน่าจะดีกว่าเพราะถ้าเธอขายต่อไป เธอก็อาจจะดื่มสุราจนติดแล้วเธอจะเสียเงิน สุขภาพก็ทรุดโทรม ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่นโรคพิษสุราเรื้อรัง โรคความจำเสื่อม และไม่มีใครคบ

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 7

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวนให้เสพ

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ทีละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้เสพยาหลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้เสพยา

4.2 ขั้นตอนดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 7

ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

ฉันไม่อยากดื่มสุรา เพราะการดื่มสุรา เป็นสิ่งไม่ดี มีโทษหลายอย่าง

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันรู้สึกไม่ชอบที่เธอชวนให้ฉันดื่มสุรา ฉันรู้ว่าเธอหวังดีอยากให้ฉันสนุกสนาน

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันไม่อยากให้เธอดื่มสุรา ฉันเองก็คงจะไม่ดื่มสุราด้วยเหมือนกัน เลิกเสียเถิดนะ

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกเธอดื่มสุรา จะมีคนอยากคบเธออีกมาก สุขภาพก็就不用โทรม ไม่เสียเงิน แต่ถ้าเธอยังดื่มสุราต่อไป เธอจะเสียทั้งเงินเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง และไม่มีใครอยากคบด้วยอีกต่อไป

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 8

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือการเมื่อถูกชักชวนให้ขาย

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสารระเหยคือการเมื่อถูกชักชวนให้ขาย

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ที่ละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้ขายกาวหลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้ขายกาว

4.2 ขั้นดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 8

ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

เธอชวนฉันให้ขายกาว เพราะซื้อง่ายขายคล่องใช่ไหม

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันไม่ชอบที่เธอมาชวนฉันให้ขายกาว เพราะมันเป็นสิ่งไม่ดี และอาจมีอันตรายต่อสุขภาพ

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันอยากให้เธอเลิกขายกาว ฉันจะเป็นกำลังใจให้เธอ

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกขายกาว ฉันเชื่อว่าเธอเก่งน่าจะสามารถหาหางานอย่างอื่นทำได้ดีกว่านี้ แต่ถ้าเธอขายต่อไป เธอก็อาจเสพกาวจนติด แล้วเธอก็จะเสียเงิน สุขภาพก็จะทรุดโทรม ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ และเป็นที่รังเกียจของสังคม และต้องถูกทำโทษตามกฎหมาย

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 9

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือการเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือการเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ที่ละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้เสพยาหลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้เสพยา

4.2 ขั้นดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.2 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับการจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 9

ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

ฉันไม่อยากคมกาว เพราะการคมกาวเป็นสิ่งไม่ดี มีผลเสียต่อสุขภาพ

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันรู้สึกไม่ชอบที่เธอชวนให้ฉันคมกาว ฉันรู้ว่าเธอหวังดีอยากให้ฉันเพลิดเพลิน
สบายใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันไม่อยากให้เธอคมกาว ฉันเองก็จะไม่คมเหมือนกัน เลิกเสียเถิดนะ

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกคมกาว เธอจะไม่ได้เป็นที่รังเกียจของสังคม สุขภาพจะไม่ทรุดโทรม
ไม่เสียเงิน แต่ถ้าเธอคมกาว ต่อไป เธอจะเสียทั้งเงินเสียสุขภาพมีกลิ่นตัวเป็นที่
รังเกียจของสังคม

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 10

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้ขาย

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้ขาย

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ทีละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นตอนเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้ขายทินเนอร์หลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้ขายทินเนอร์

4.2 ขั้นตอนดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟัง ของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 10

ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)

เธอชวนฉันให้ขายทินเนอร์ เพราะเธอเห็นว่ารายได้ดีใช่ไหม

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)

ฉันไม่ชอบที่เธอมาชวนขายทินเนอร์ เพราะมันเป็นสิ่งไม่ดี และไม่คิดว่ามันโก้เก๋

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)

ฉันอยากให้เธอเลิกขายทินเนอร์ ฉันจะเป็นกำลังใจให้เธอ

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)

ถ้าเธอเลิกขายทินเนอร์ เธอก็ขายอย่างอื่นที่รายได้ดีเหมือนกัน แต่ถ้าเธอขายทินเนอร์ ต่อไป เธอก็อาจจะจมจนติดทำให้เธอเสียเงิน และสุขภาพก็ทรุดโทรม ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่นโพรงจมูกอักเสบ เป็นที่รังเกียจของสังคมและอาจถูกจับเพราะผิดกฎหมายได้

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ครั้งที่ 11

เรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้เสพ

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสารระเหย คือทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้เสพ

2. เวลา 50 นาที

3. อุปกรณ์

เอกสารการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

4. วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามเอกสารที่แจกให้ทีละคนจนครบทุกคน

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมนักเรียน 1 คน ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคนชักชวนให้เสพทินเนอร์หลังจากนั้น ผู้วิจัยบอกให้ผู้รับการทดลองแต่ละคนเตรียมตัวแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนเมื่อถูกชักชวนให้เสพทินเนอร์

4.2 ขั้นตอนดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe) คือ การบอกความรู้สึกต่อพฤติกรรมนั้นอย่างตรงไป ตรงมา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express) คือ การบอกความรู้สึกนั้นอย่างตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify) คือ การบอกความต้องการของตนเอง ที่ต้องการให้บุคคลนั้นเปลี่ยนพฤติกรรม และตนเองเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence) คือ การบอกผลที่ได้จากการเปลี่ยนพฤติกรรม ของผู้ชวนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

4.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

5. การประเมินผล

สังเกตความสนใจของนักเรียน

สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน

สังเกตการถามและความสนใจในการตอบคำถามของนักเรียน

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การทดลองครั้งที่ 11

ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

- ขั้นที่ 1 ขั้นอธิบาย (Describe)
ฉันไม่ยอมคบกับทินเนอร์ เพราะเป็นสิ่งไม่ดี มีผลเสียต่อสุขภาพ
- ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงความรู้สึก (Express)
ฉันไม่ชอบที่เธอชวนฉันให้คบกับทินเนอร์ฉันรู้ว่าเธอหวังคืออยากให้ฉันโก่งและรู้สึกสบาย
- ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดพฤติกรรมที่จะเปลี่ยน (Specify)
ฉันไม่ยอมให้เธอคบกับทินเนอร์ ฉันเองก็จะไม่คบเหมือนกัน เลิกเสียเถิดนะ
- ขั้นที่ 4 ขั้นบอกผลที่จะตามมา (Consequence)
ถ้าเธอเลิกคบกับทินเนอร์ เธอจะไม่เป็นที่รังเกียจของสังคม สุขภาพจะไม่ทรุดโทรม ไม่เสียเงิน แต่ถ้าเธอยังคบกับทินเนอร์ ต่อไป เธอจะเสียทั้งเงิน สุขภาพ เป็นที่รังเกียจของสังคม และอาจถูกจับได้

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
การทดลองครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง	ปัจฉิมนิเทศ
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติดที่เหมาะสม 2. เพื่อสรุปผลที่ได้จากการใช้พฤติกรรมกล้าแสดงออกและสามารถนำไปใช้ได้จริง
วิธีดำเนินการ	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการทดลอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และกล่าวปิดการทดลอง
การประเมินผล	จากการสรุปและการซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการใช้ตัวแบบการคูณ ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนรู้จักกันภายในกลุ่มมากขึ้น เป็นการสร้าง บรรยากาศ ความคุ้นเคย และความ เป็นกันเองของนักเรียน และผู้วิจัย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการใช้ตัวแบบการคูณของนักเรียน ตลอดจนเข้าใจตารางกำหนดวันเวลา และสถานที่ใช้ในการเข้าร่วม การทดลอง 3. เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะใช้ตัวแบบการคูณ	การใช้ตัวแบบการคูณครั้งที่ 1 ผู้วิจัยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนทุกคน และผู้วิจัยดังนี้ 1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน โดยให้นักเรียนเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนคนละแผ่น เพื่อเขียนชื่อ นามสกุล ของตนเองบนหัวกระดาษ แล้วให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน เขียนข้อดี และข้อเสียของเพื่อน เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ให้นักเรียนส่งกระดาษของตนเองไปให้เพื่อนทางด้านขวามือ แล้วให้เพื่อนเขียนข้อดี และข้อเสียของตัวเองนักเรียน โดยผลัดกันเขียนของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในกระดาษจะต้องมีชื่อเพื่อน มากกว่า 6 คนขึ้นไป เมื่อกระดาษเวียนมาอยู่กับเจ้าของชื่อให้ยุติ 2.3 ผู้วิจัย และนักเรียนช่วยกันสรุป ข้อดีของการเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ 3. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบ จุดมุ่งหมายของโปรแกรมการใช้ตัวแบบการคูณ 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนา ซักถาม และผู้วิจัยชี้แจงตารางกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง	กระดาษ ดินสอ ยางลบ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับยา บ้า เมื่อถูกชัก ชวนให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ ยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย	โปรแกรมกรรใช้ตัวแบบกรรต้นครังที่ 2 - 11 ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขันตอนดั่งนี้ ผู้วิจัยแจกเอกสารกรรใช้ตัวแบบกรรต้นตาม โปรแกรม โดยมีขันตอนดั่งนี้ ขันที่ 1 ขันนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่เรืงที่จะให้ นักเรียนได้เรืยนรู้ โดยการสนทนา ชักถาม เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการจะให้นักเรืยนเลืยนแบบ ขันที่ 2 ขันเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยให้นัก เรืยนอ่านหนังสือกรรต้น ซึ่งในเนื้อเรืงจะมี ทั้งตัวแบบที่ดีและตัวแบบที่ไม่ดี ตัวแบบที่ดี จะปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ตัวแบบที่ไม่ดีจะ คล้อยตามเมื่อถูกชักชวนให้เสพและจำหนาย ยาเสพติด หลังจากอ่านกรรต้นจบแล้ว ผู้ วิจัยให้นักเรืยนอภิปรายว่าตัวแบบใดดีและ ตัวแบบใดไม่ดี แล้วให้นักเรืยนเลืยนแบบตัว แบบที่ดีถ้านักเรืยนเลืยนแบบใดดี ผู้วิจัยให้ การเสริมแรงทางสังคม ถ้ายังทำไม่ได้ผู้วิจัย ให้กำลังใจและให้เพื่อนที่ทำได้ ขันที่ 3 ขันสรุป ผู้วิจัยให้นักเรืยนสรุป สิ่งที่ได้รับจากการเลืยนแบบ แล้วผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติมและให้นักเรืยนนำไปปฏิบัติต่อทั้งที่ บ้านและที่โรงเรียน	เอกสาร โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง ชีวิตของสม ชาย โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง หลงผิด โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง การตัดสินใจ พลาด โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง คำสารภาพ ของมงคล
3.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับยา บ้าเมื่อถูกชัก ชวนให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ ยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง หลงผิด
4.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับบุหรื เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ บุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขาย		โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง การตัดสินใจ พลาด
5.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับบุหรื เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ บุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง คำสารภาพ ของมงคล
6.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ สุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย		โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง ความโลกของ สุดา
7.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ สุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		โปรแกรมกรร ใช้ตัวแบบ กรรต้นเรืง ชีวิตใหม่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
8	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้ ขาย		โปรแกรมการณ์ ใช้ตัวแบบ การ์ตูนเรื่อง ครั้งสุดท้าย จริง ๆ
9	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ กาว เมื่อถูก ชักชวนให้เสพ	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้ เสพ		โปรแกรมการณ์ ใช้ตัวแบบ การ์ตูนเรื่อง ของมานพ
10	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ ทิน เนอร์ เมื่อถูกชัก ชวนให้ขาย	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย		โปรแกรมการณ์ ใช้ตัวแบบ การ์ตูนเรื่อง เพราะตัวเรา เอง
11.	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ ทิน เนอร์ เมื่อถูกชัก ชวนให้เสพ	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ		โปรแกรมการณ์ ใช้ตัวแบบ การ์ตูนเรื่อง ชีวิตของ ไพฑูรย์
12.	ปัจจัยนิเทศ	1.เพื่อให้นักเรียนมีการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดที่เหมาะสม	1.ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการ ทดลอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
		2.เพื่อสรุปผลที่ได้จากการใช้ ตัวแบบการ์ตูนและสามารถ นำไปใช้ได้จริง	2.ผู้วิจัยกล่าวขบใจนักเรียนที่ให้ความร่วม มือในการทดลอง และผู้วิจัยกล่าวปิดการ ทดลอง	

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้ตัวแบบการคูณ
เรื่อง ปฐมนิเทศ
ครั้งที่ 1

ชื่อกิจกรรม เกม “ สัมพันธภาพ ”

เวลาที่ใช้ 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนรู้จักกันภายในกลุ่มมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคย และความ เป็นกันเองของนักเรียนและผู้วิจัย
2. เพื่อให้เข้าใจความหมาย ความสำคัญของการใช้ตัวแบบการคูณ
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการใช้ตัวแบบการคูณ หน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนเข้าใจตารางกำหนด วันเวลา และสถานที่ใช้ในการฝึก

อุปกรณ์ที่ใช้ กระดาษ ดินสอ ยางลบ จำนวน 12 ชิ้น

วิธีการดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้น ระหว่างนักเรียนทุกคน และผู้วิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน โดยให้นักเรียนเล่นเกม “ สัมพันธภาพ ” มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนคนละแผ่น เพื่อเขียนชื่อ - นามสกุล ของตนเอง บนหัวกระดาษแล้วให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน เขียนข้อดี และข้อเสียของเพื่อน เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นักเรียน ส่งกระดาษ ของตนเองไปให้เพื่อนทางด้านขวามือ แล้วให้เพื่อนเขียนข้อดี และข้อเสียของตัวเองบนกระดาษ โดยผลัดกันเขียนของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในกระดาษจะต้องมีชื่อเพื่อนมากกว่า 6 คนขึ้นไปเมื่อกระดาษเวียนมาอยู่กับเจ้าของชื่อให้ยุติ
 - 2.3 ผู้วิจัย และนักเรียนช่วยกันสรุป ข้อดีของการเล่นเกมสัมพันธภาพ
3. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่น เป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการใช้ตัวแบบการคูณ
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนา ชักถาม ผู้วิจัยชี้แจงตารางกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง คือวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 14.30 - 15.20 น. เริ่มวันที่ 10 กุมภาพันธ์ - วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ ความตั้งใจของของนักเรียนที่มีต่อการร่วมเล่นเกม “ สัมพันธภาพ ”
2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ชักถาม และการสรุปของนักเรียนจากการเข้าร่วม การทดลอง

โปรแกรมการใช้ตัวแบบการรู้ตน
การทดลองครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	คอน “ชีวิตของสมชาย”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการรู้ตน คอน “ชีวิตของสมชาย”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ขาย ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการรู้ตน “ชีวิตของสมชาย” ตามขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการรู้ตนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการรู้ตนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเขียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขายให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการรู้ตนตัวแบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน ที่มีต่อสมุดภาพการรู้ตน 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

๘๘ ชีวิตของสมชาย

ภายในห้องนอนของกิมหยงพี่ชายในหอพักโรงเรียน

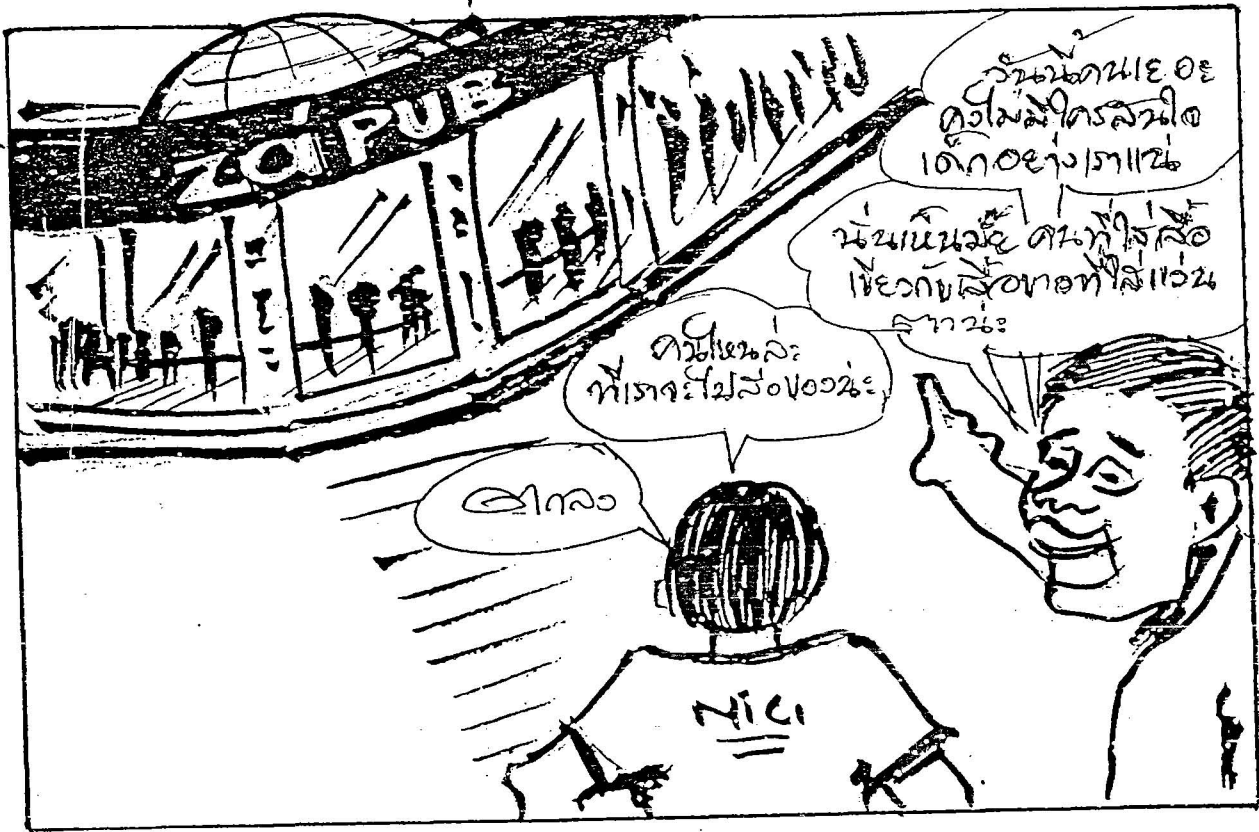








หน้าลานหรือถนนหน้าโรงเรียนมากจนเกือบรอเพื่อนที่จะเข้าไปเล่นกีฬาจนหมดกัน





สมศักดิ์ก็เลยเล่นฟุตบอลกับเพื่อนในสนาม

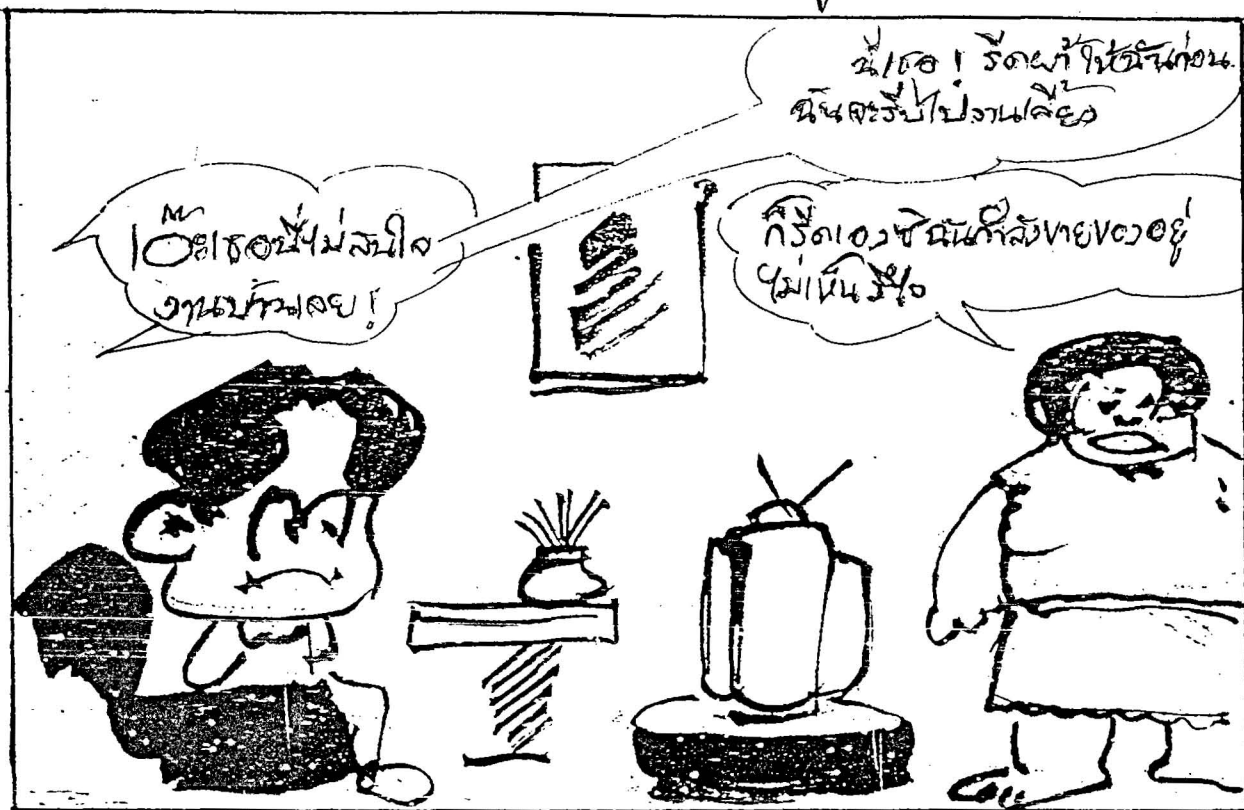


โปรแกรมการใช้ตัวแบบการ์ตูน
การทดลองครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม	ตอน “หลงผิด”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการ์ตูน ตอน “หลงผิด”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ขาย ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน “หลงผิด” ตามขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการ์ตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเขียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการ์ตูนตัวแบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	- สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน - สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

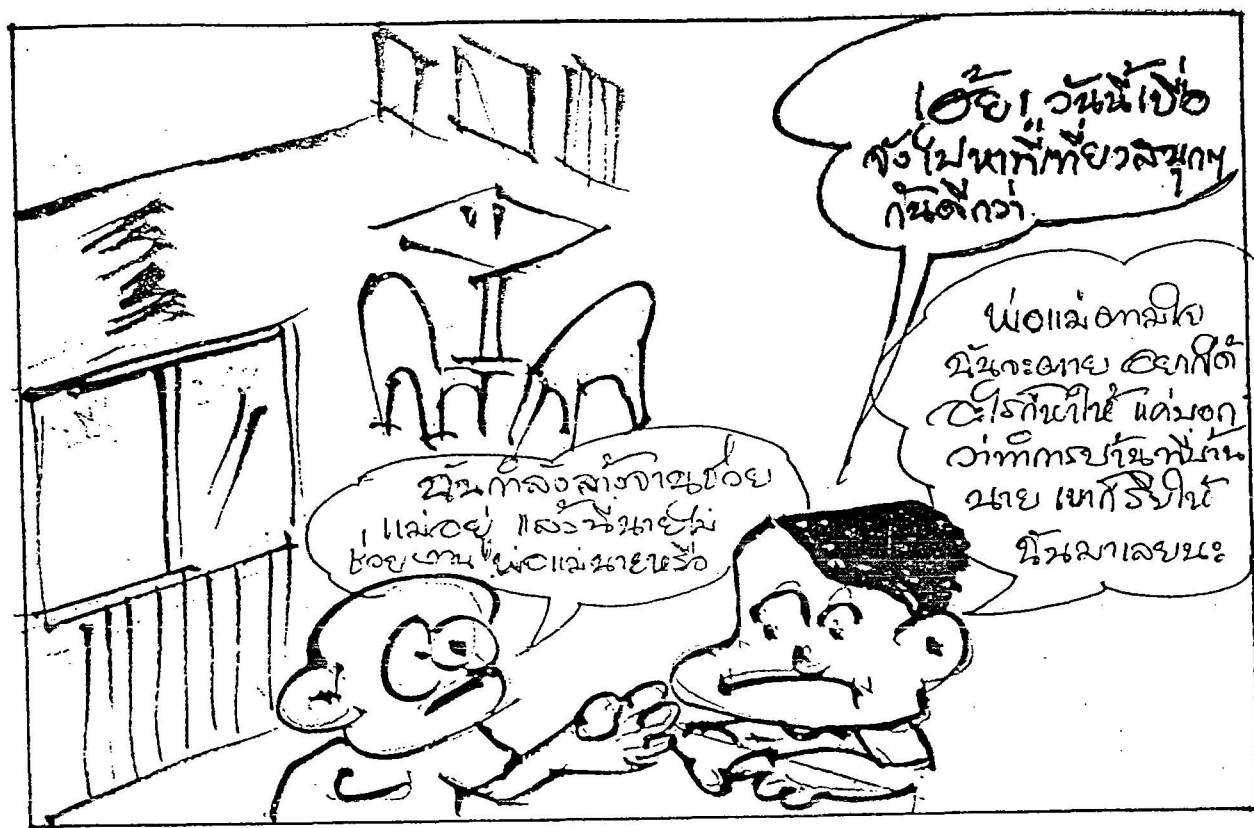
หลังผัด

น้องรับเข้าในมางของวิชา ทนทักทายกำลังดูโทรทัศน์



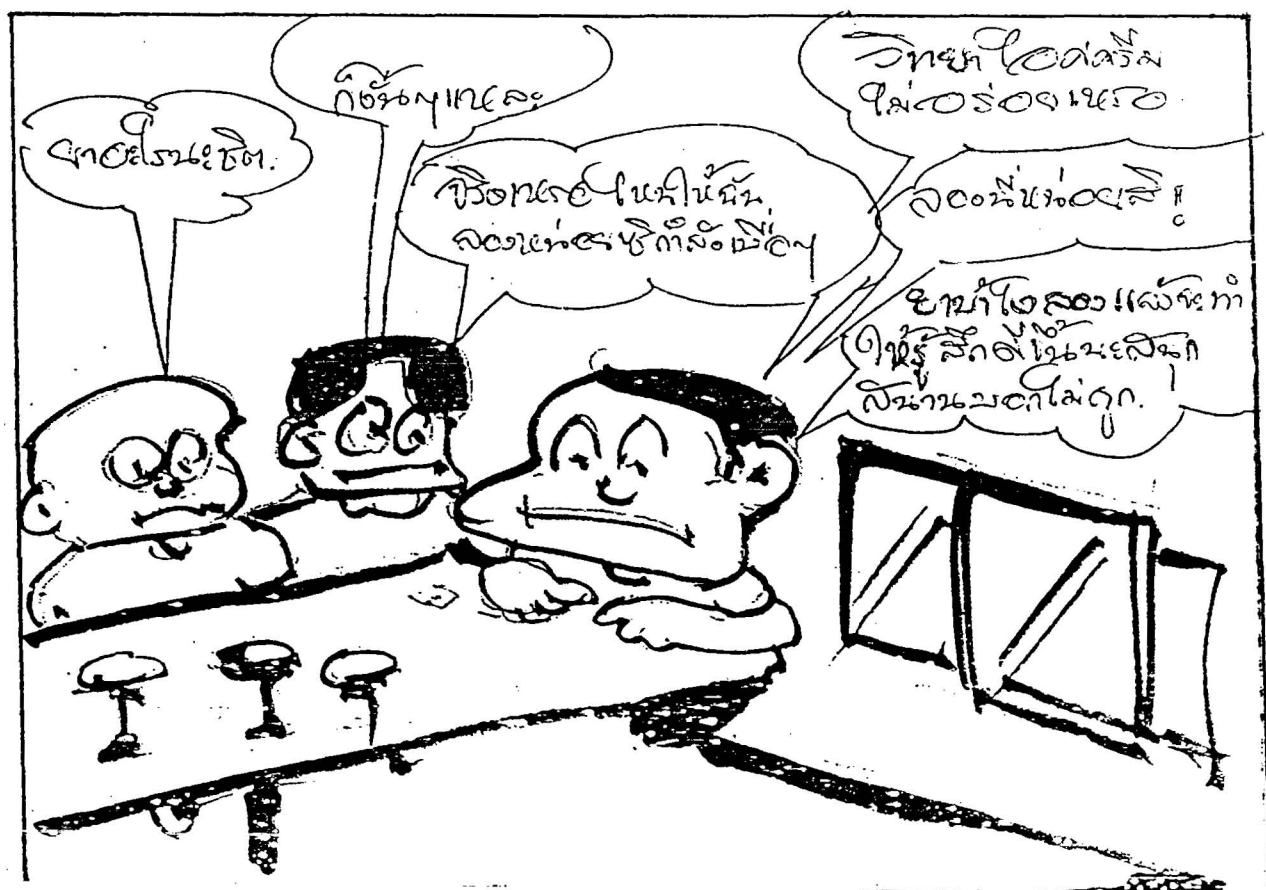


ที่ร้านกาแฟ | ร้านที่คนชอบมาดม.





๒๖/๐๘ ครึ่งที่ ๑ ตามระบอบสังคมสังคมนิยม





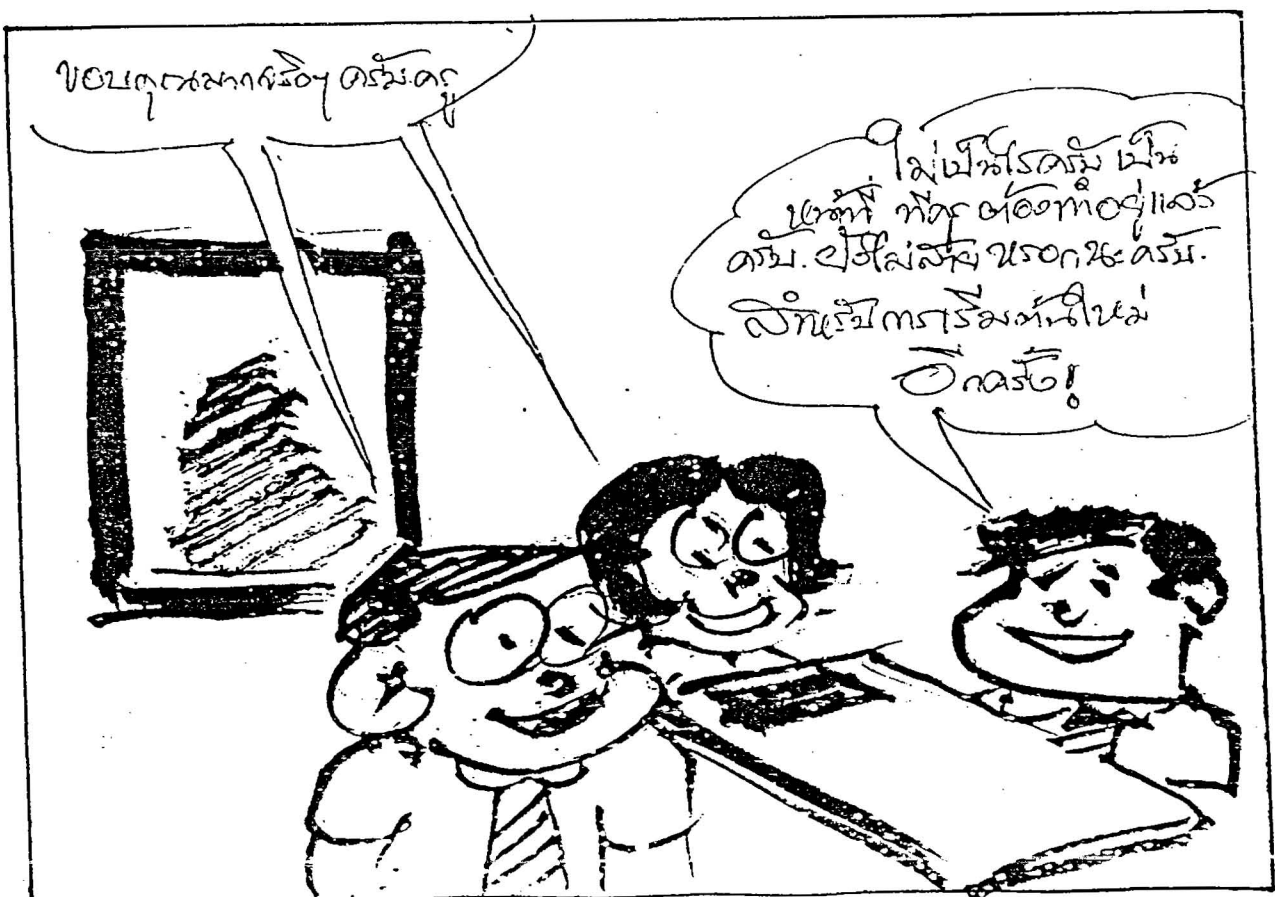
ในวันอันสุขสันต์วัน.....





ในข้อนี้เป็นการออกความเห็นส่วนตัวของผู้เขียน.





โปรแกรมการใช้ตัวแบบการตูน
การทดลองครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ การตัดสินใจพลาด ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการ์ตูน ตอน “ การตัดสินใจพลาด ”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้
	ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขาย ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน “ การตัดสินใจพลาด ” ตาม ขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราว และพฤติกรรมของการตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นัก เรียนเขียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขายให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัว แบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการตูนตัว แบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	- สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน - สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

การตัดสินใจพลาด

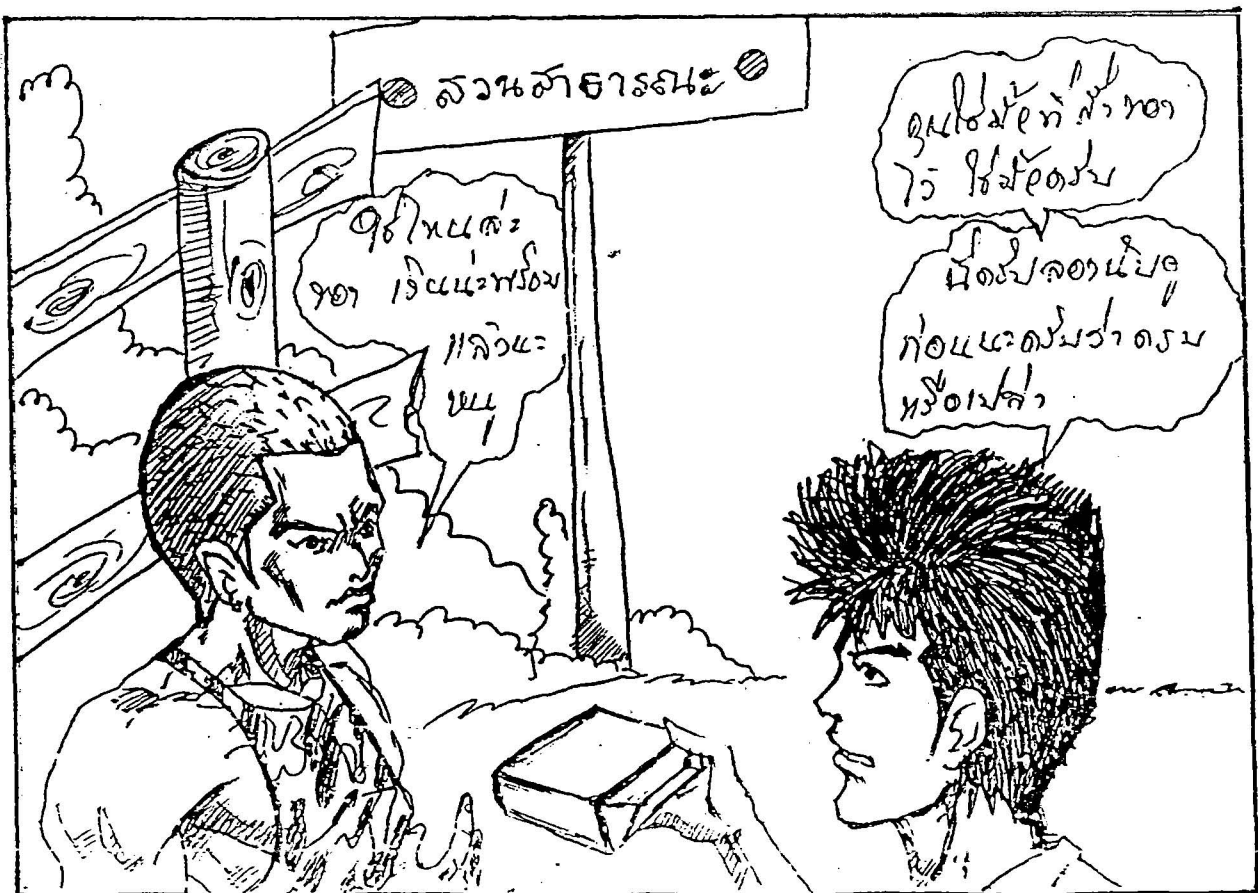


ห้องคณบดี/สมาคม ๑๓๓๔ ไร่ในทุ่งนาในมือ ๑๐/๑๑
๑๓๓๔ ไร่ในทุ่งนาในมือ ๑๐/๑๑





เมื่อเด็กหนุ่มไปค้าขายแล้วเขาก็ได้เงินไว้ ณ. สวนสาธารณะหน้าโรงเรียน





ในข้อจำกัดที่กล่าวถึง ทศวรรษไปเรื่อยมา



โปรแกรมการใช้ตัวแบบการตูน
การทดลองครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม	คอน “คำสารภาพของมงคล”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการตูน คอน “คำสารภาพของมงคล”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้
	ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการตูน “คำสารภาพของมงคล” ตามขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการการตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเลียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการการตูนตัวแบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	- สังเกตจากความสนใจของนักเรียน ที่มีต่อสมุดภาพการตูน - สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

คำสารภาพของมงคล

ตอนที่ผมเห็นพวกที่ขายของในตลาดนัดในโรงเรียน





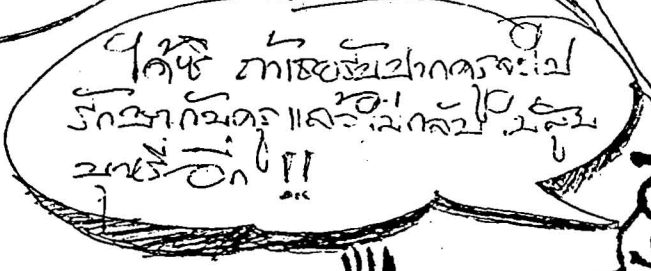
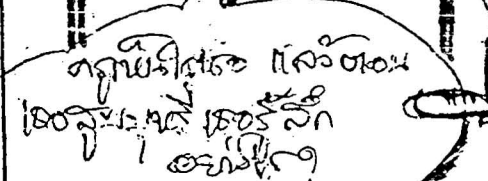
เวลาพัก กลางวันในน้องเค้าๆ ในโรงเรือน

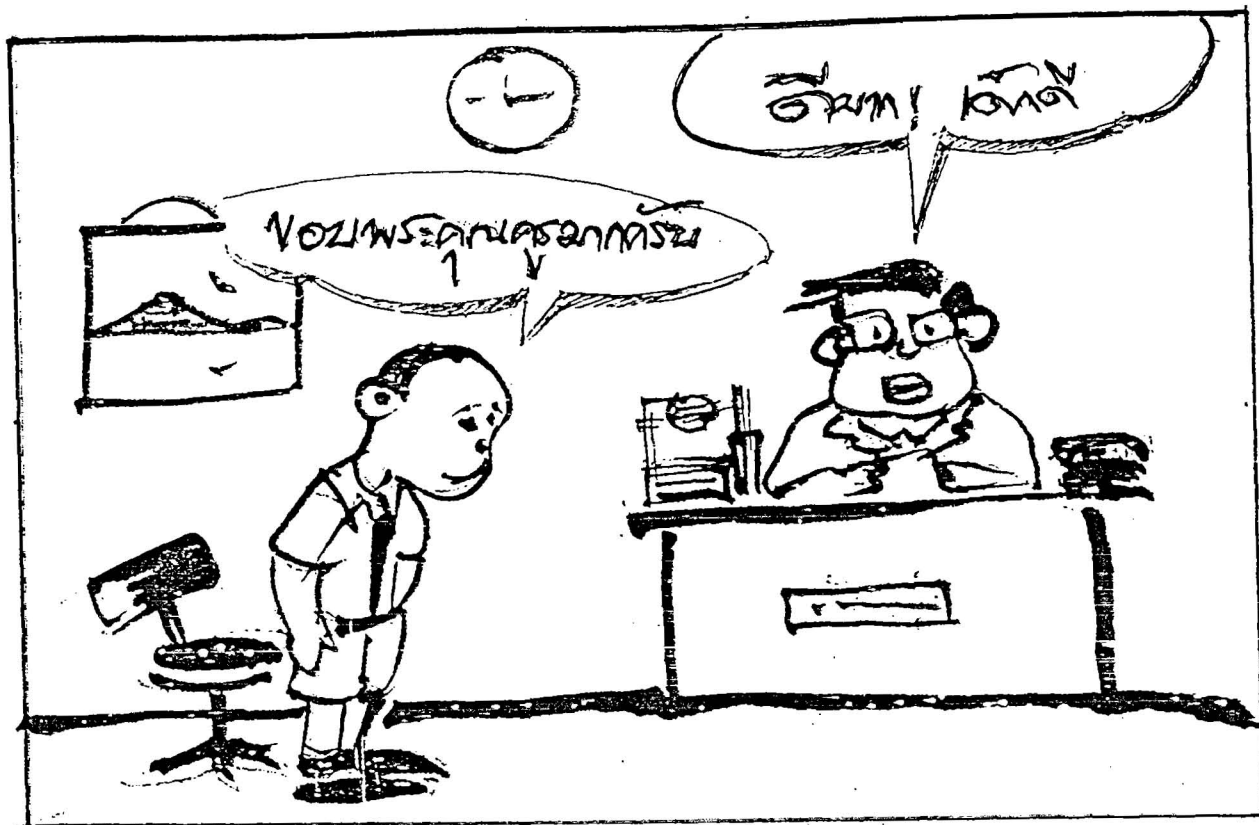




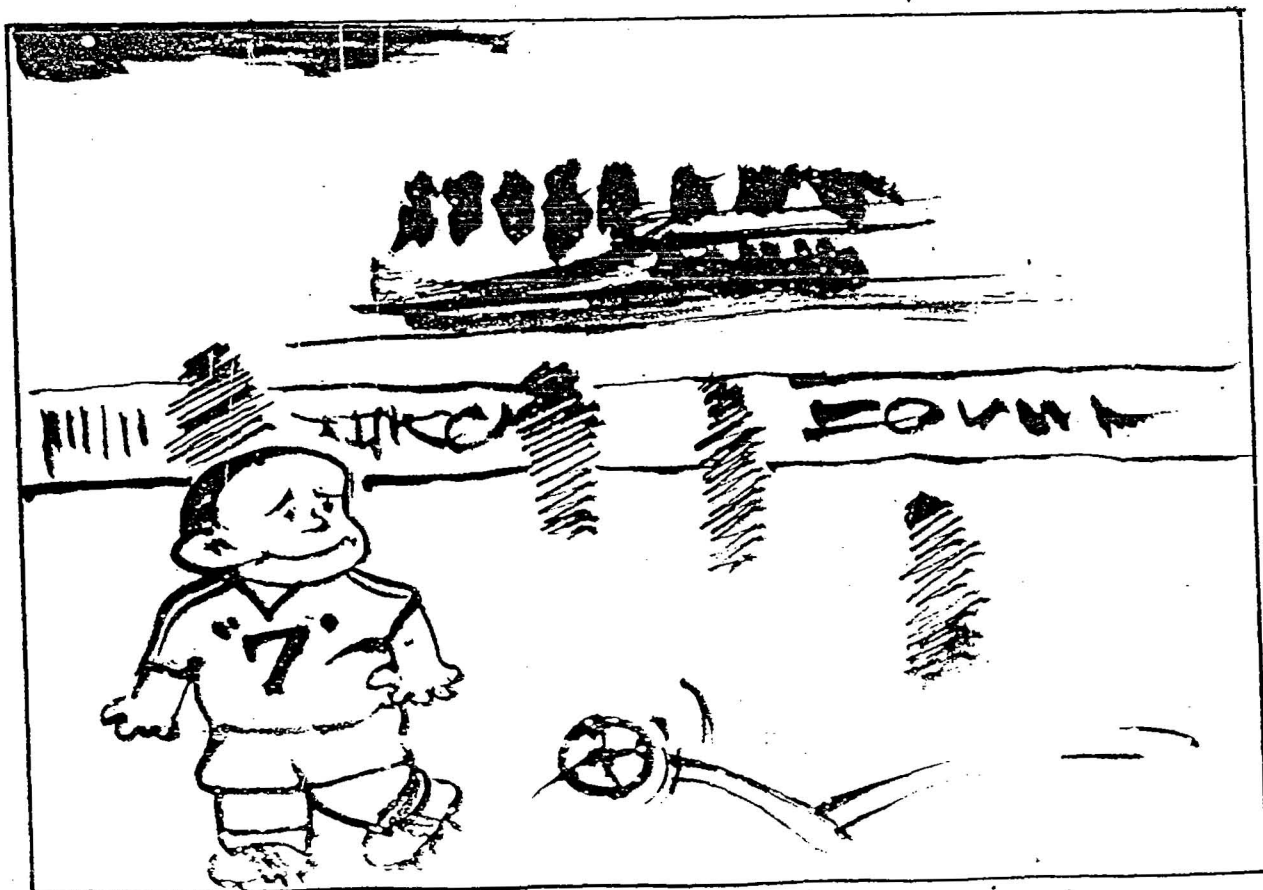
၂၇၆၃၈၀၁၇၄၅၆၅၆၅၆၅၆







แล้วจากนั้น มนต์ได้ไปรักษาจนเลิกมีอาการ
 แล้วก็ไปเล่นกีฬา กับเพื่อนอย่างมีความสุข !!



โปรแกรมการใช้ตัวแบบการ์ตูน
การทดลองครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ ความโลภของสุดา ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการ์ตูน ตอน “ ความโลภของสุดา ”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน “ ความโลภของสุดา ” ตามขั้น ตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราว และพฤติกรรมของการ์ตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นัก เรียนเขียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขายให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัว แบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการ์ตูนตัวแบบ แล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

ความโลภของสุดา

מתאריך 10/12/2017



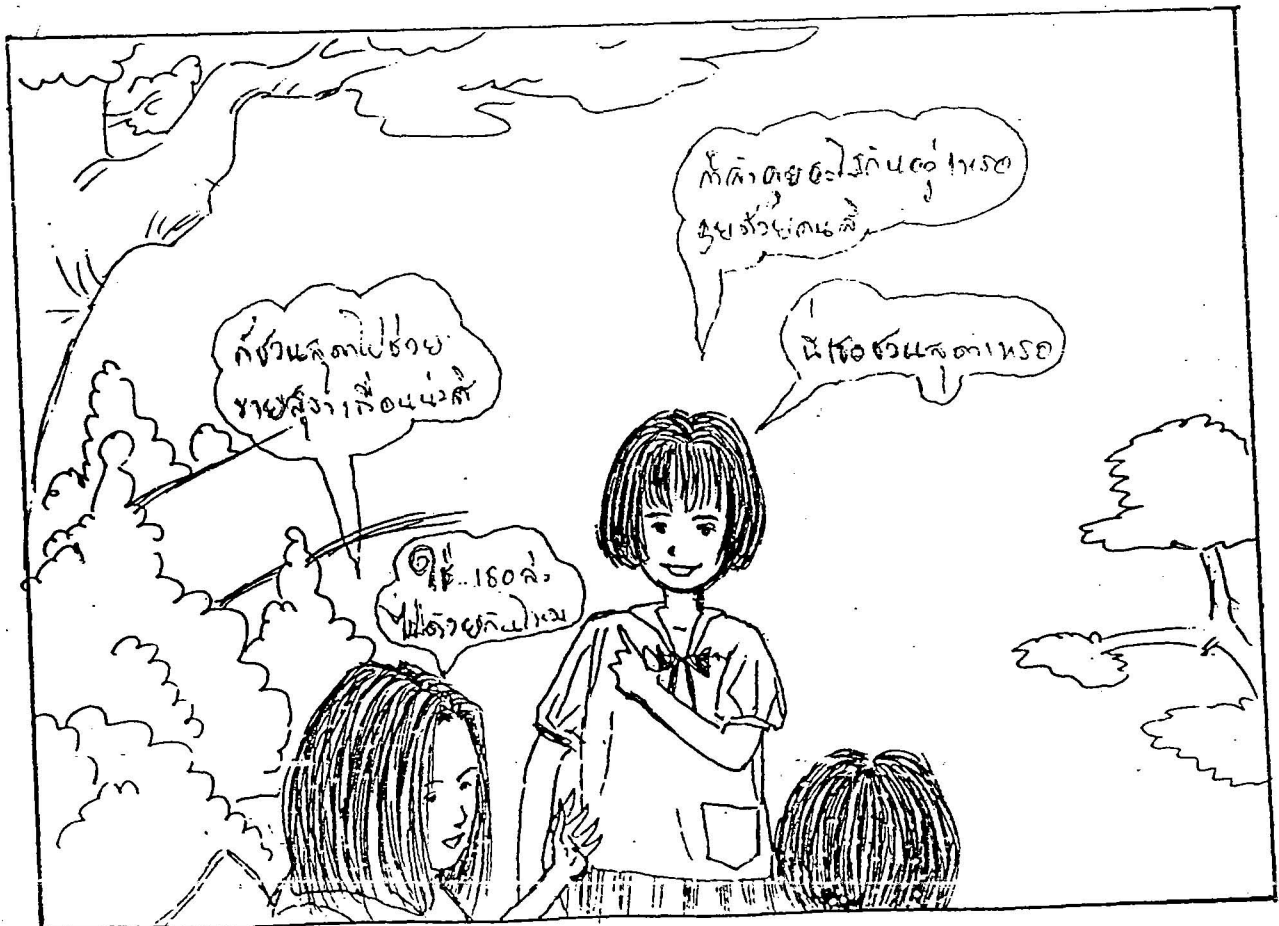


เวลาพักกลางวันก็มาเล่นกับพี่ที่โน้น





ฉันก็เลยไปดู





หลังจากเร่และสัตาและ สมศรี ก็เดินทางไปส่งลูกเกอ
ให้ลูกค้ำในหมู่บ้าน



และสมควรที่จะดูตามที่ควร / ดินไปส่งลูกเกอให้ดูสัก¹⁴⁰
 ๑๔ หมู่บ้านหรือจาก / ดินผ่านมา จึงเรียกให้คนให้หยุด



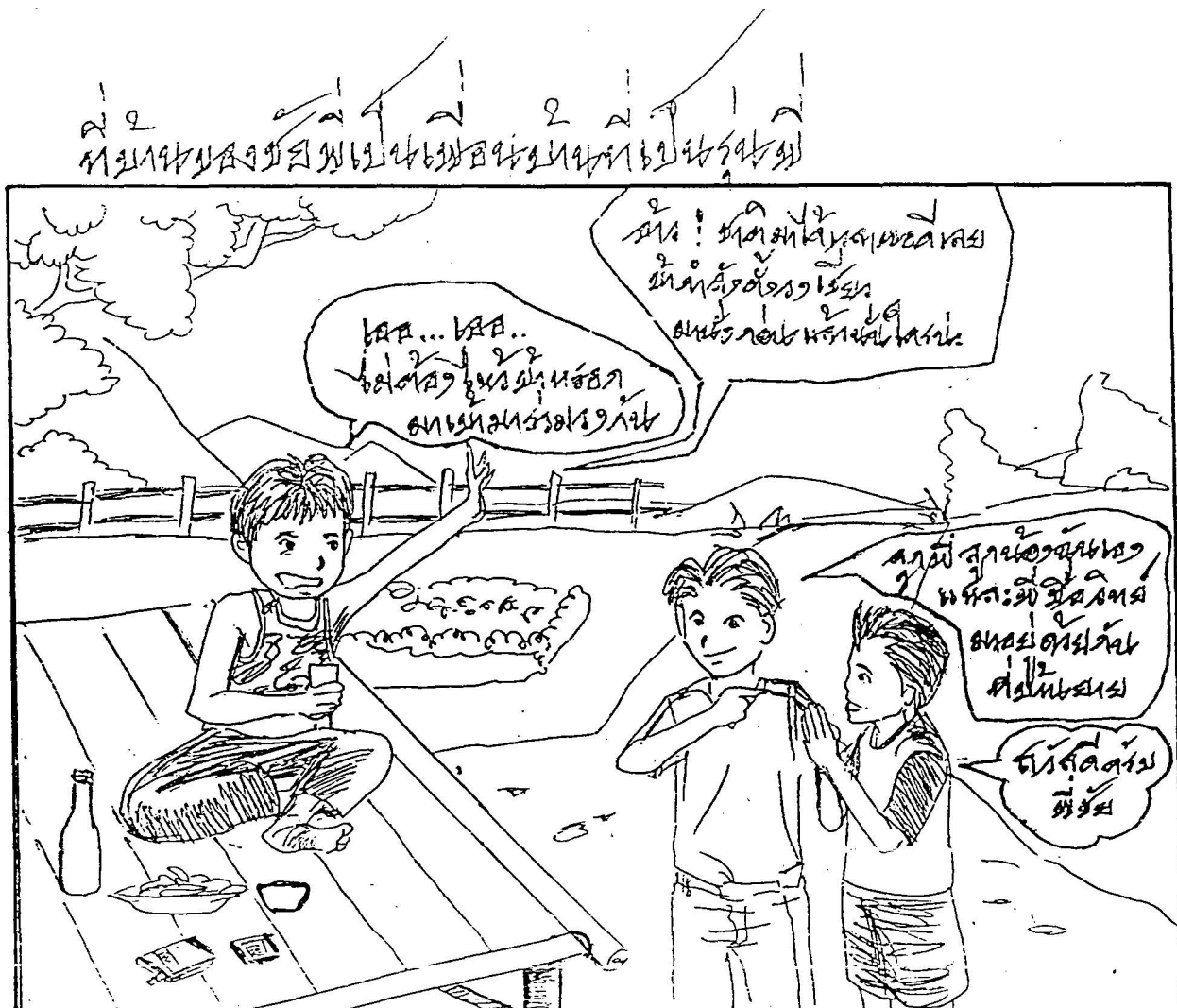
โศกไปเยี่ยมเพื่อนที่โรงพัก/อาชญา/๑๕



โปรแกรมการใช้ตัวแบบการตูน
การทดลองครั้งที่ 7

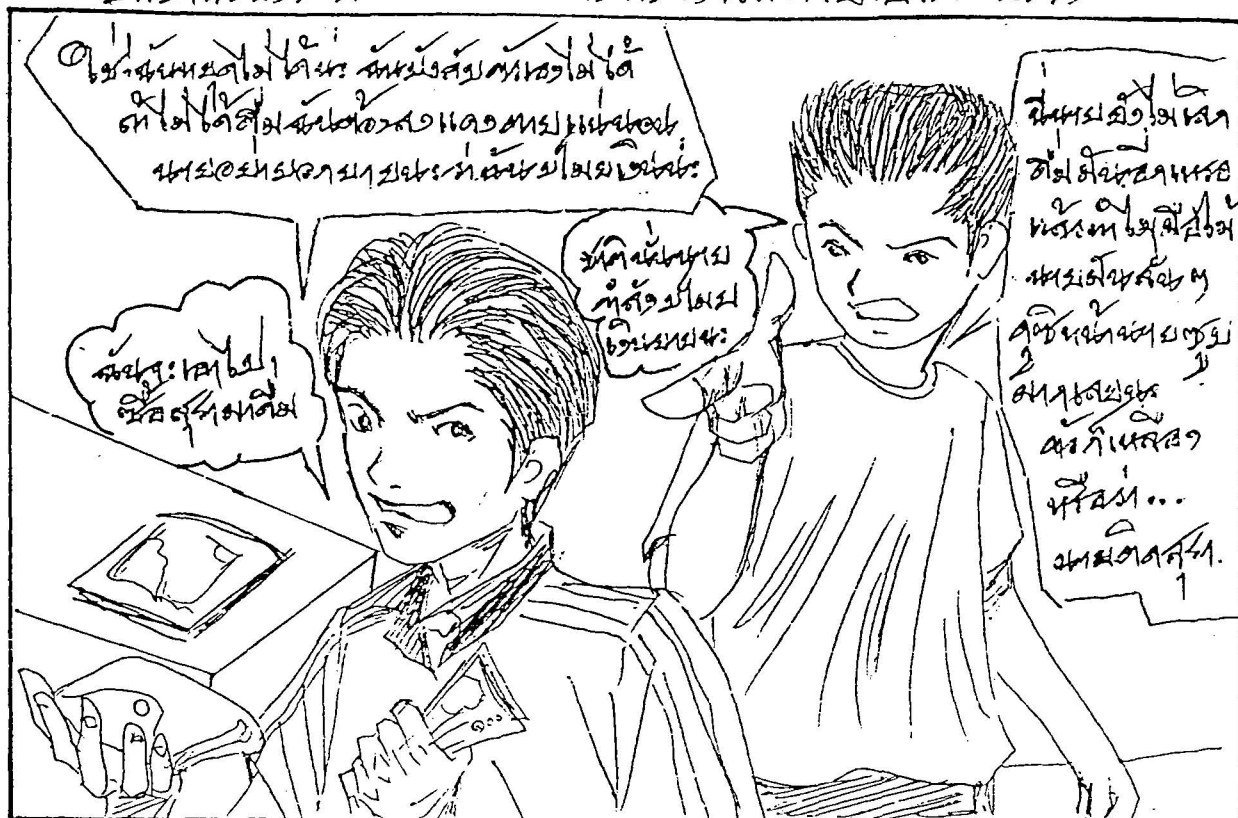
ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ชีวิตใหม่”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการ์ตูน ตอน “ชีวิตใหม่”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ - ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ - ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน “ชีวิตใหม่” ตามขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการ์ตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเขียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป - ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการ์ตูนตัวแบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

ชีวิตใหม่





$\frac{2}{\sin \theta} = \frac{1}{\cos \theta}$



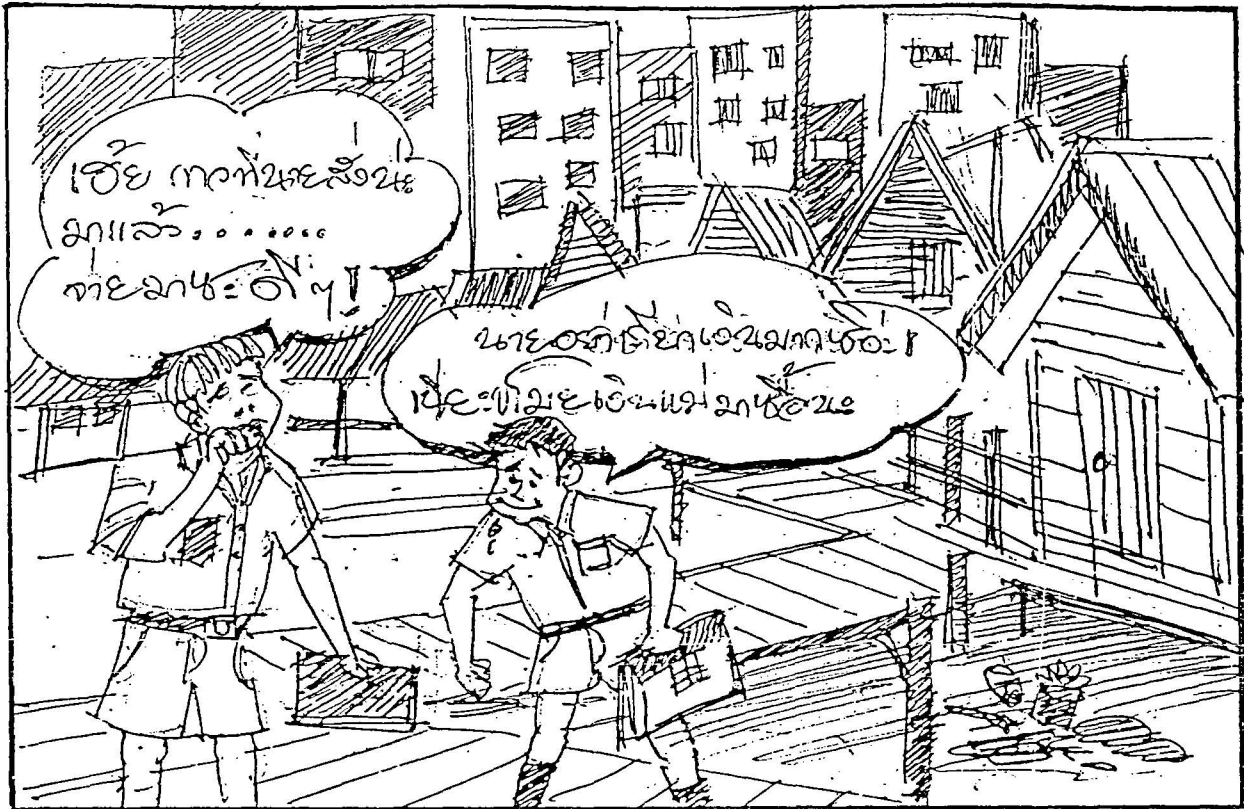


โปรแกรมการใช้ตัวแบบการ์ตูน
การทดลองครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ครั้งสุดท้ายจริง ๆ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการ์ตูน ตอน “ครั้งสุดท้ายจริง ๆ”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้
	ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารเมื่อถูกชักชวนให้ขาย ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน ตอน “ครั้งสุดท้ายจริง ๆ” ตามขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการ์ตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเขียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวเมื่อถูกชักชวนให้ขายให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการ์ตูนตัวแบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

ครั้งสุดท้ายจริง ๆ

အထူးအားပေးမှုများကို ခံရသူများ၏ အသံများကို







ตอนเช้าในชุมชนแออัดที่มีคนยากจนที่ถนนพลเคของทวีป ปี 1988.





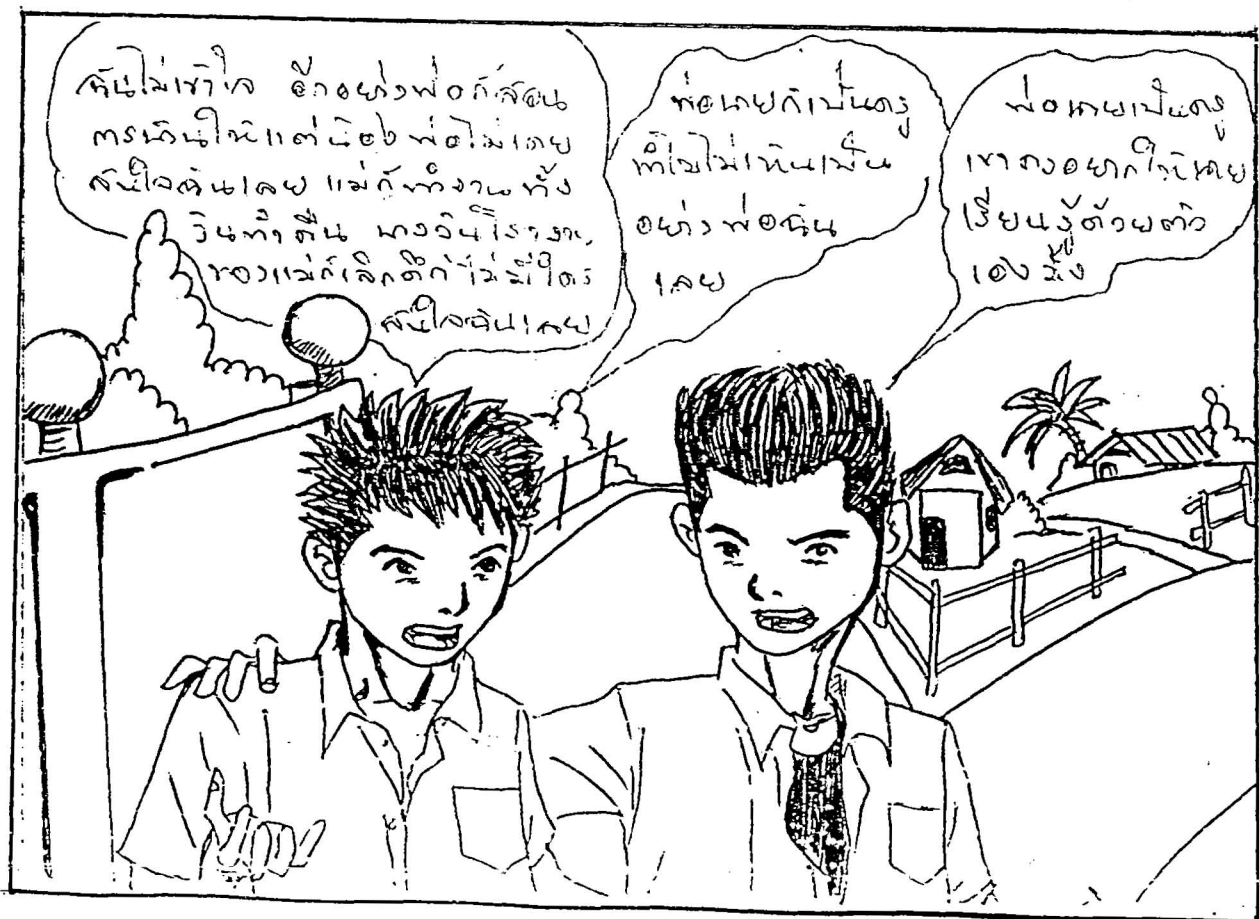


โปรแกรมการใช้ตัวแบบการ์ตูน
การทดลองครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวยเมือถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ เรื่องของมานพ ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวย เมือถูกชักชวนให้เสพ
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการ์ตูน ตอน “ เรื่องของมานพ ”
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้
	ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวยเมือถูกชักชวนให้เสพ ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน “ เรื่องของมานพ ” ตามขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการ์ตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเลียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวยเมือถูกชักชวนให้เสพให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการ์ตูนตัวแบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เรื่องของมานพ

ตอน ๑๓ ก่อนเข้าห้องเรียนที่นักเรียนได้ร่วมทำในโรงเรียน









หลังจากทำงานจนเลิกไปแล้ว พ่อพูดกับพี่ชายว่า



โปรแกรมการใช้ตัวแบบการ์ตูน
การทดลองครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	ตอน " เพราะตัวเราเอง "
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้ขาย
สื่อที่ใช้	สมุดภาพการ์ตูน ตอน " เพราะตัวเราเอง "
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้
	ขั้นที่ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้ขาย ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน ตอน " เพราะตัวเราเอง " ตาม ขั้นตอนดังนี้ 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการ์ตูนตัวแบบ 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเขียนแบบตัวแบบด้านบวก 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้ขายให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการ์ตูนตัวแบบ แล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

๒
เพราะตัวเราเอง

หลังจากทำวามไปได้ระยะหนึ่ง ก็ได้อะไรบางอย่างที่เจอได้เจอ
ไป//โดยนั้นสามารถอยู่ในโกดังเก็บของ





หลังจากนั้น เจ้าอ้วนก็ได้แบ่งอั่งเปาให้ผม



โปรแกรมการใช้ตัวแบบการตูน
การทดลองครั้งที่ 11

- ชื่อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้เสพ
- ชื่อกิจกรรม ตอน “ชีวิตของไพฑูรย์”
- เวลา 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้เสพ
- สื่อที่ใช้ สมุดภาพการ์ตูน ตอน “ชีวิตของไพฑูรย์”
- วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้
- ขั้นที่ 1. ขั้นนำ
- ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอตัวแบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้เสพ
- ขั้นที่ 2. ขั้นเสนอตัวแบบ
- ผู้วิจัยเสนอตัวแบบเป็นสมุดภาพการ์ตูน “ชีวิตของไพฑูรย์” ตามขั้นตอนดังนี้
- 2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม
- 2.2 เสนอสมุดภาพการ์ตูนกลุ่มละ 1 เล่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของการ์ตูนตัวแบบ
- 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนเขียนแบบตัวแบบจำนวนหก
- 2.4 ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้เสพให้นักเรียนวิเคราะห์และอภิปราย
- 2.5 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับแล้วให้นักเรียนกลับไปฝึกปฏิบัติตามตัวแบบที่บ้าน และที่โรงเรียนต่อไป
- ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป
- ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากการ์ตูนตัวแบบแล้วผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม
- การประเมินผล
1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนที่มีต่อสมุดภาพการ์ตูน
 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

ชีวิตของไพฑูรย์
บุ

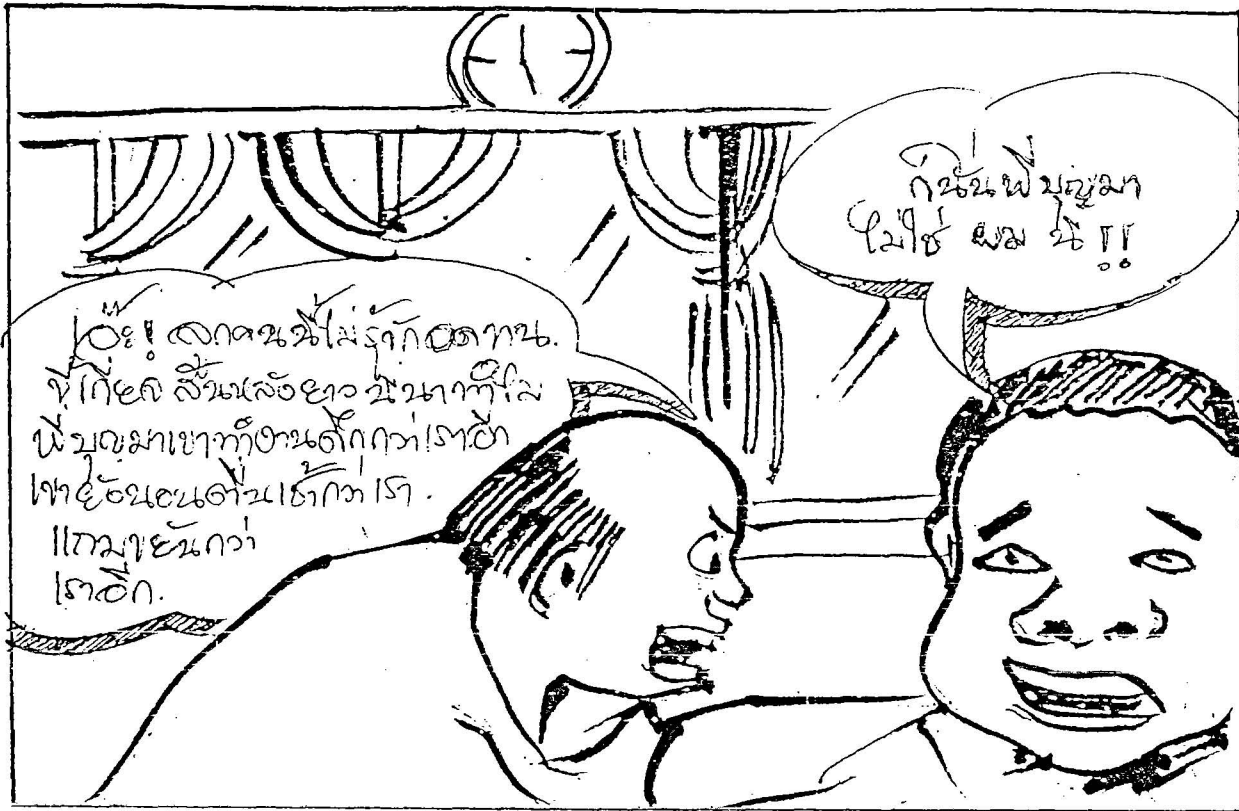
ที่ห้องรถพ่อลุงและไฟฟ้





ใช้ตัวอักษรในช่องของในทูล:





หลังจากนั้นแล้วมาหาที่ใน
บ้านมาหาที่งานที่เก่าแก่!







โปรแกรมการใช้ตัวแบบการคูณ
ครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยมณฑล
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติดที่เหมาะสม 2. เพื่อสรุปผลที่ได้จากการใช้ตัวแบบการคูณ และสามารถนำไปใช้ได้จริง
วิธีดำเนินการ	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการทดลอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และกล่าวปิดการทดลอง
การประเมินผล	จากการสรุปและซักถามของนักเรียน

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ให้กับกลุ่มทดลองที่ 3

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนรู้จักกันภายในกลุ่มมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศ ความคุ้นเคย และความ เป็นกันเองของนักเรียน และผู้วิจัย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการ ใช้สถานการณ์จำลองของ นักเรียน ตลอดจนเข้าใจ ตารางกำหนดวันเวลา และสถานที่ใช้ในการเข้า ร่วมการทดลอง 3. เพื่อเป็นการเตรียมนัก เรียนให้พร้อมที่จะใช้ สถานการณ์จำลอง	การใช้สถานการณ์จำลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัย ใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้ เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนทุกคน และผู้วิจัยดังนี้ 1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักเรียน แนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม เพื่อ สร้าง ความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน โดยให้ นักเรียนเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียน คนละแผ่น เพื่อเขียนชื่อ นามสกุล ของ ตนเองบนหัวกระดาษ แล้วให้นักเรียน หัก หมดหนึ่งเป็นวงกลม 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน เขียนข้อดี และ ข้อเสียของเพื่อน เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ให้นักเรียนส่งกระดาษของตนเองไปให้ เพื่อนทางด้านขวามือ แล้วให้เพื่อน เขียนข้อดี และข้อเสียของตัวเองนักเรียน โดยผลัดกันเขียนของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในกระดาษจะต้องมีชื่อเพื่อน มากกว่า 6 คนขึ้นไป เมื่อกระดาษเวียน มาอยู่กับเจ้าของชื่อให้ยุติ 2.3 ผู้วิจัย และนักเรียนช่วยกันสรุป ข้อดี ของการเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ 3. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่น เป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัย ชี้แจงให้นักเรียนทราบ จุดมุ่งหมายของ โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนา ซักถาม และผู้วิจัยชี้แจงตาราง กำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง	กระดาษ ดินสอ ยางลบ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับยา บ้า เมื่อถูกชัก ชวนให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ ยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย	โปรแกรมการใช้สถานการณ้จำลองครั้งที่ 2 - 11 ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม 1.1 ผู้วิจัยนำเชสรททดลอง โดยบอกวัตถุประสงค์และนำเข้าสู่เรื่องยาเสพติด 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ้จำลองเรื่องตาม โปรแกรมที่ 2 - 11 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนจำนวนหนึ่ง ซึ่งเท่า กับตัวละครที่ต้องแสดงในเรื่องตามโปรแกรม อาสามัครแสดง ส่วนที่เหลือให้เป็นผู้สังเกต การณ้ ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม	เอกสาร โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ้จำลอง เรื่องชีวิตของ สมชาย
3.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับยา บ้าเมื่อถูกชัก ชวนให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ ยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ	2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ้จำลอง เรื่องตามโปรแกรมและบทบาทให้ผู้แสดงเพื่อ ทำการศึกษาศึกษาและซักซ้อมก่อนการแสดง 2.2 ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบท บาทที่แสดง 2.3 ผู้วิจัยจัดฉากให้เหมือนสถานการณ้จริง และให้นักเรียนแสดงตามบทบาทตามสถาน การณ้จำลอง เรื่องตามโปรแกรม 2 - 11 ตามลำดับเหตุการณ์ ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่ม ละ 5 คน แล้วให้นักเรียนช่วยกันทบทวนและ วิเคราะห์ประสพการณ้ต่าง ๆ หลังแสดง สถานการณ้จำลองจบลง โดยให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องตามโปรแกรม 2- 11 และบทบาทที่แสดงจนสามารถเข้าใจและ นำไปปฏิบัติได้จริง ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้งหมดสรุปข้อคิดเห็นที่ ได้จากสถานการณ้จำลองเรื่องตามโปรแกรม 2- 11 ทั้งในด้านดีและด้อย และสามารถนำ ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง แล้วผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม	โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ้จำลอง เรื่องหลงผิด
4.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับบุหรี เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ บุหรีเมื่อถูกชักชวนให้ขาย		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ้จำลอง เรื่องการตัด สินใจพลาด
5.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับบุหรี เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ บุหรีเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ้จำลอง เรื่องคำ สารภาพของ มงคล
6.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ สุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ้จำลอง เรื่องความ โลภของสุดา
7.	พฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพ ติดเกี่ยวกับสุรา เมื่อถูกชักชวน	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรร หลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับ สุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ้จำลอง เรื่องชีวิตใหม่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
	ให้เสพ			
8	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้ ขาย		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ์จำลอง เรื่องครั้งสุดท้าย ท้ายจริง ๆ
9	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้ เสพ		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ์จำลอง เรื่องของ มานพ
10	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูก ชักชวนให้ขาย	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวน ให้ขาย		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ์จำลอง เรื่องเพราะตัว เราเอง
11.	พฤติกรรมการณ์ หลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับสาร ระเหย คือ ทิน เนอร์ เมื่อถูกชัก ชวนให้เสพ	พฤติกรรมการณ์หลีกเลี่ยงยา เสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวน ให้เสพ		โปรแกรมการ ใช้สถาน การณ์จำลอง เรื่องชีวิตของ ไพฑูรย์
12.	ปัจจัยนิเทศ	1.เพื่อให้นักเรียนมีการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยา เสพติดที่เหมาะสม	1.ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการ ทดลอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
		2.เพื่อสรุปผลที่ได้จากการใช้ สถานการณ์จำลองและ สามารถนำไปใช้ได้จริง	2. ผู้วิจัยกล่าวขอให้นักเรียนที่ให้ความร่วม มือในการทดลอง และผู้วิจัยกล่าวปิดการ ทดลอง	

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
เรื่อง ปฐมนิเทศ
ครั้งที่ 1

ชื่อกิจกรรม เกม “ สัมพันธภาพ ”

เวลาที่ใช้ 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนรู้จักกันภายในกลุ่มมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคย และความ เป็นกันเองของนักเรียนและผู้วิจัย
2. เพื่อให้เข้าใจความหมาย ความสำคัญของการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการใช้สถานการณ์จำลอง หน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนเข้าใจตารางกำหนด เวลา และสถานที่ใช้ในการฝึก

อุปกรณ์ที่ใช้ กระดาษ ดินสอ ยางลบ จำนวน 12 ชิ้น

วิธีการดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้น ระหว่างนักเรียนทุกคน และผู้วิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแนะนำตนเอง
 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน โดยให้นักเรียนเล่นเกม “ สัมพันธภาพ ” มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนคนละแผ่น เพื่อเขียนชื่อ - นามสกุล ของตนเอง บนหัวกระดาษแล้วให้นักเรียนทั้งหมดนั่งเป็นวงกลม
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน เขียนข้อดี และข้อเสียของเพื่อน เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นักเรียน ส่งกระดาษ ของตนเองไปให้เพื่อนทางด้านขวามือ แล้วให้เพื่อนเขียนข้อดี และข้อเสียของตัวเองบนกระดาษ โดยผลัดกันเขียนของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งในกระดาษจะต้องมีชื่อเพื่อนมากกว่า 6 คนขึ้นไปเมื่อกระดาษเวียนมาอยู่กับเจ้าของชื่อให้ยุติ
 - 2.3 ผู้วิจัย และนักเรียนช่วยกันสรุป ข้อดีของการเล่นเกมสัมพันธภาพ
 3. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่น เป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการใช้สถานการณ์จำลอง
 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนา ชักถาม ผู้วิจัยชี้แจงตารางกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง คือวันจันทร์และพุธ เวลา 14.30 - 15.20 น. หรือ 15.20 - 16.30 น. สลับกับกลุ่มทดลองที่ 3 คือสัปดาห์ที่ 1,3, และ 5 เริ่มวันที่ 10 กุมภาพันธ์ – วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2543
- การประเมินผล
1. สังเกตจากความสนใจ ความตั้งใจของของนักเรียนที่มีต่อการร่วมเล่นเกม “ สัมพันธภาพ ”
 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ชักถาม และการสรุปของนักเรียนจากการเข้าร่วม การทดลอง

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ชีวิตของสมชาย”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
อุปกรณ์ที่ใช้	1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ชีวิตของสมชาย” 2. โต๊ะ เก้าอี้ น้ำ ภาชนะใส่น้ำ
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ขายยาบ้า แล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ชีวิตของสมชาย” ให้นักเรียนฟัง แล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ขายยาบ้า ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 2 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูก
ชักชวนให้ขาย

ชีวิตของสมชาย

- ฉากที่ 1 :
- ปรีชา : ภายในห้องนอนของสมชายและเพื่อนในหอพักของโรงเรียน
- สมชาย : ว่าไง นอนหนังสือ ทำการบ้านเสร็จแล้วซี
- ปรีชา : ฮือ ! เสร็จแล้ว นายล่ะ
- สมศักดิ์ : เดี่ยวขอลอกตอนเช้าก็เรียบร้อยแล้ว (หันไปพูดกับสมศักดิ์) นี่สมศักดิ์
วันนี้ออกไปเที่ยวที่ไหนกันดี
- สมชาย : แล้วแต่นายก็แล้วกัน แต่เงินฉันจะหมดแล้วนะ
- ปรีชา : ไม่มีปัญหา ฉันเพิ่งได้เงินก้อนใหญ่มาเนี่ย
- สมศักดิ์ : ตกลง. เดี่ยวลอกการบ้านปรีชาก่อนนะจะเสร็จแล้ว
- ปรีชา : ว่าไงครับ. คุณสมชาย สนใจจะไปเที่ยวบ้างมั๊ยครับผม (ทำท่าล้อเลียน)
- สมชาย : เราไม่มีเงินมากพอหรอกนะ แล้วอีกอย่างพ่อแม่ เราก็คงเสียใจ ถ้ารู้ว่าเรา
ไปเที่ยว
- สมศักดิ์ : พ่อแม่นายจะรู้ได้อย่างไร ถ้านายไม่บอก
- สมชาย : รู้ซิ ถ้าเราเที่ยว.. เราก็มไม่มี เวลาอ่านหนังสือทบทวนการบ้าน การเรียน
เราก็ตกลง แค่นี้ท่านก็รู้แล้วหละ
- ปรีชา : แหม ! ลูกแห่งจริง ๆ นะ
- สมศักดิ์ : ก็ลองไปเที่ยวดูสักครั้งหนึ่ง จะเป็นไรไป
- สมชาย : ไม่ใช่หรอก.. ความจริงแล้วเราไม่มีเงินเลย และยังไม่ได้กินข้าวตั้งแต่เมื่อ
กลางวันแล้วหละ
- ปรีชา : ถ้านายอยากได้เงินเยอะๆ เรามีงานให้นายทำสนใจมั๊ย... นายค้ายนะ
สมศักดิ์ สนใจรีเปล่า
- สมชาย : งานอะไรละ !
- ปรีชา : ขายยาบ้า
- สมชาย,สมศักดิ์ : ยาบ้า ! (ทั้งคู่อุทานพร้อมกัน)
- ปรีชา : ใช่ .. ไม่เห็นแปลก เราก็คายถึงมีเงินมากมายอยู่เนี่ง
- สมศักดิ์ : เราคงไม่ขายหรอก มันผิดกฎหมายถ้าถูกจับติดคุก นอกจากเสียอนาคต
แล้ว พ่อแม่คงเสียใจมากเลยหละ
- สมชาย : สำหรับเราขอคิดดูก่อนนะ
- ฉากที่ 2 :
- สมชาย : ตอนเย็นของอีกวันหนึ่ง หลังเลิกเรียน ที่ห้องนอนในหอพักของสมชาย
และเพื่อน
- ปรีชา : ปรีชาเรามีเรื่องอยากคุยด้วย
- สมชาย : เรื่องที่นายถูกคุณครูทำโทษข้อหาที่ให้ฉันลอกการบ้านหรือ

- สมชาย : ไม่ใช่หรอก. เรื่องที่คุยกันเมื่อคืนนั้นะ
- ปรีชา : นั่นแน่ ! สนใจล่ะซี.
- สมชาย : คิดว่าจะลองดูสักครั้ง
- ปรีชา : ไม่เป็นไร ฉันทำมาหลายครั้งแล้ว ยังไม่เห็นเป็นอะไรเลย
- สมชาย : ตกลง เราจะขายยาบ้ากับนาย
- ปรีชา : จั้น เริ่มคืนนี้เลยแล้วกัน.
-
- ฉากที่ 3 :
- ในห้องนอนในหอพักของสมชาย ขณะที่สมศักดิ์กำลังทำการบ้านอยู่
- สมชาย : ห้าทุ่มแล้วยังนั่งทำการบ้านอยู่หรือ
- สมศักดิ์ : อ้อ.. แล้วนายล่ะ หอบอะไรมาเยอะแยะ และปรีชาไม่กลับมาด้วยล่ะ
- สมชาย : อ้อ.. ฉันซื้อขนม ผลไม้ หนังสือการ์ตูน มาฝากนายนะ ส่วนปรีชาเขาอยากเที่ยวต่อ เดี๋ยวก็คงกลับ
- สมศักดิ์ : สมชายฉันรู้จะว่านายไปขายยาบ้ากับปรีชามา ความจริงนายเป็นคนดีนะ ขยัน แถมยังเรียนเก่งกว่าใครในห้องอีก พ่อแม่นาย หวังในตัวนายมากนะ
- สมชาย : ฉันรู้...แต่จะให้ฉันทำอย่างไรล่ะ ในเมื่อฉันไม่มีเงิน
- สมศักดิ์ : ฉันขอรั้งนะ.. เลิกขายเถอะ มันผิดกฎหมาย แล้วนายยังดันเหตุที่ทำลายชีวิตและอนาคตของคนอื่นที่เสพด้วย และถ้านายถูกตำรวจจับ นายก็จะเสียอนาคต พ่อแม่ก็จะเสียใจ ฉันว่าเราไปเล่นฟุตบอลกันดีกว่านะ
- สมชาย : เราอาจจะลองทำอีกสักครั้งหนึ่ง คงไม่เป็นไร
- สมศักดิ์ : เลิกมันเลยเถอะ. มีวิธีอื่นอีกมากมายที่จะหาเงินนะ. ฉันจะเอาใจช่วยนาย
- สมชาย : ขอบใจมากเพื่อน ทำการบ้านต่อเถอะ. เดี๋ยวฉันอาบน้ำแล้วจะมาทำด้วย
-
- ฉากที่ 4 :
- หน้าสถานเริงรมย์แห่งหนึ่ง วัยรุ่นมากมายกำลังรอเพื่อน เพื่อเข้าไปสนุกสถานพร้อมกัน
- ปรีชา : วันนี้คนเยอะ คงไม่มีใครสนใจเด็กอย่างเราแน่
- สมชาย : คนไหนล่ะ. ที่เราจะไปส่งของ
- ปรีชา : นั่นไง เห็นมีย.. คนที่ใส่เสื้อเขียว กับเสื้อขาวใส่แว่นตานะ
- สมชาย : เห็นซี
- ปรีชา : เดี๋ยวนายให้คนเสื้อเขียวละ ส่วนฉันคนเสื้อขาวเอง..อย่าให้มีพิธีนะ
- สมชาย : ตกลง
- ปรีชา : ของที่ส่งได้แล้วนะ. ถ้าเงินพร้อมก็แลกได้เลยนะ... นี่ไงของ
- บุรุษเสื้อขาว : หยุดนะ.. หนูถูกจับแล้วแหละ ขอให้จำหน่ายยาบ้า และมีสิ่งเสพติดไว้ในครอบครอง
- ปรีชา : ผมเปล่านะ.. นี่เป็นครั้งแรก.. โน่นสมชายเขาพาผมมา
- บุรุษเสื้อขาว : หนูก็มาด้วยกัน จะไม่รู้เรื่องได้อย่างไร (พูดพร้อมกับคันตัวสมชาย)
- นี่ไง ของกลาง
- สมชาย : ไม่จริงนะครับ ปรีชาต่างหากที่เขาชวนผมมา เขาโกหก

บุรุษเสื้อขาว : จริงหรือไม่จริง ค่อยไปพูดกันที่โรงพัก... ไป
 ฉากที่ 5 : สมศักดิ์กำลังเล่นฟุตบอลกับเพื่อนในสนาม
 ศักดา : สมศักดิ์ ปรีชา กับสมชาย ถูกตำรวจจับอยู่ที่โรงพักนะ เร็ว ๆ เถอะไปบอก
 คุณครูกัน
 สมศักดิ์ : โห้ สมชาย ปรีชา ฉันทเคยเตือนพวกนายแล้วนะ แต่นายไม่เคยเชื่อฉันเลย
 ศักดา : รีบไปเถอะ. เร็วเข้า

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ หลงผิด ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
อุปกรณ์ที่ใช้	1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ หลงผิด ” 2. โต้ะ แก้วน้ำ ภาชนะใส่น้ำ
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถามพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ แล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ หลงผิด ” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 3 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับยาบ้าเมื่อถูกชักชวน
ให้เสพ

หลงผิด

ฉากที่ 1 ห้องรับแขกในบ้านของวิทยา ขณะที่วิทยากำลังดูโทรทัศน์

- พ่อของวิทยา : นี่เธอมารีดผ้าให้ฉันก่อน ฉันจะรีบไปงานเลี้ยง (พูดเสียงโกรธ)
แม่ของวิทยา : ก็รีดเองซิ ฉันกำลังขายของอยู่ไม่เห็นหรือไง (ขึ้นเสียงโกรธ)
พ่อของวิทยา : เอ๊ะ! เธอไม่สนใจงานบ้านเลย
แม่ของวิทยา : จะเอาเวลาที่ไหนมาสนใจล่ะ ก็ทำมาหากินอยู่เนี่ย ถ้าฉันไม่ขายของพวกเธอ
ก็อดตายนั่นแหละ (พูดเสียงดังขึ้นกว่าเดิม)
พ่อของวิทยา : เออ! พูดมาก เดี่ยวโดน (วิทยาพูดแทรก)
วิทยา : พ่อที่เถอะครับ เถียงอะไรกันนักหนา ร้าคาอยู่จ้งผมดูโทรทัศน์ไม่รู้เรื่องเลย
พ่อของวิทยา : ก็แม่ของลูกนะซิ ชอบทำให้พ่อโมโห
วิทยา : พ่อครับพຽງนี้ทางโรงเรียนจะพาไปทัศนศึกษาณสถานที่ ฃมอยากขอ
อนุญาตไปด้วย
พ่อของวิทยา : เอ้าเงิน 200 บาทพอไหมลูก ถ้าไม่พอก็ขอยืมครุก่อนก็แล้วกัน พ่อจะไป
งานเลี้ยงก่อนนะเดี๋ยวมะไม่ทัน
วิทยา : เบื่อ.... เบื่อ...เบื่อ..... ไม่มีใครเข้าใจเราเลยสักคน (วิทยาตะโกน)

- ฉากที่ 2 : ที่ร้านก๋วยเตี๋ยบ้านของอาคม
วิจิต : เอ๊ยอาคม.. วันนี้เบือจ้งไปหาที่เตี๋ยสนุกๆ กันดีกว่า
อาคม : ฉันกำลังล้างจานช่วยแม่อยู่ แล้วนี่นายไม่ช่วยงานพ่อแม่นายหรือ
วิจิต : พ่อแม่ตามใจฉันจะตาย อยากรได้อะไรก็หาให้ นี่แค่บอกว่ามาทำการบ้าน
ที่บ้านนายเขาก็รีบให้ฉันมาเลยละ
อาคม : จั้nnายไปนั่งทำก่อนเลย ฉันล้างจานเสร็จแล้วจะมานั่งทำด้วย
วิจิต : จะทำไปทำไม ก็ฉันไม่ได้เอาการบ้านมาด้วย
อาคม : จั้nnายก็โกหกพ่อแม่แม่นะซิ
วิจิต : ช่วยไม่ได้ ก็มันเบือนี้ (พูดเสร็จหันไปพบวิทยา) อ้าว..วิทยาไปไหนมาละ
แล้วทำไมทำหน้าตาอย่างนั้นละ
วิทยา : เบือๆ ก็เลยเดินมาเรื่อยๆ พ่อแม่ไปงานกันหมด อยู่ด้วยกันก็ทะเลาะกัน
ประจำ..น่าเบือ
อาคม : ฉันล้างจานเสร็จแล้วละ ฉันว่าถ้าพวกเราเบือก็ไปเล่นฟุตบอลดีกว่ามัย
จะได้หายเบือ
วิจิต : ไปกับฉันดีกว่า ฉันมีอะไรดีๆ อยากให้นายลองรู้จักสักครั้ง รับรองสนุก
หายเบือแน่

- อาคม : ไปก็ไป
 ฉากที่ 3 : ในร้านไอศกรีมที่มีอาหารตามสั่งพร้อมสรรพ
 วิชิต : ใจวิทยา..อาหารไม่อร่อยเทรอ
 วิทยา : ก็นั่นๆ แหะ
 วิชิต : ลองนี่หน่อยซิ (หยิบยาบ้าออกมา)
 อาคม : ยาอะไรนะวิชิต
 วิชิต : ยาบ้าไง... ลองแล้วจะทำให้รู้สึกดีขึ้นนะ สนุกสนานบอกไม่ถูก
 วิทยา : จริงหรือ..ไหนให้ฉันลองหน่อยซิ กำลังเบื่อก
 อาคม : เราคงไม่ลองกับนายหรอกนะ (หันไปทางวิทยา) วิทยาอย่าลองเลยนะ ไม่ดีหรอก
 วิชิต : เกะนะ...ครั้งสองครั้งนะไม่เป็นไรหรอก
 อาคม : แต่มันเป็นยาเสพติดนะ ถ้าติดแล้วสุขภาพก็จะทรุดโทรม แล้วยังผิดกฎหมายด้วย นายไปเอามาจากไหนล่ะวิชิต
 วิชิต : ช่างเถอะนะ... ถ้านายไม่สนก็ให้วิทยาลองก็แล้วกัน
- ฉากที่ 4 : ในโรงอาหารเวลาพักกลางวัน
 อาคม : วิทยาทำไมเมื่อเช้านายถึงโดดเรียนล่ะ อาจารย์ประสิทธิ์ตามมาหา บอกว่าอยากพบนะ
 วิทยา : ฉันอยากยานะ เลยไปแอบเสพในห้องน้ำ
 อาคม : นี่นายติดยาบ้าแล้วล่ะซิ (พูดย้วยน้ำเสียงตกใจ) มีน้ำหนักไหมหมูนี้นายถึงผอมซีด ขอบตาคำค้ำ ริมฝีปากแห้ง แล้วก็ขาดเรียนบ่อย
 วิทยา : ฉันแข็งนะ.. เวลาเสพแล้วทำให้ฉันมีความสุขนะ...
 อาคม : เลิกเถอะนะวิทยา มันไม่ดีกับสุขภาพนายเลยเห็นไหมเนี่ย สภาพนายดูไม่ได้เลยนะ
 วิทยา : ฉันคงทำไม่ได้หรอก
 อาคม : ได้ซิ.... ถ้านายเบื่อก็ไปเล่นฟุตบอลกับฉันก็ได้ แล้วเลิกคบกับวิชิตซะนะ แล้วอีกอย่าง อาจารย์ประสิทธิ์กำลังสงสัยนายอยู่นะ
 วิทยา : ฉันจะพยายาม ขอบใจนายมากนะที่ให้คำแนะนำกับฉัน
- ฉากที่ 5 : ภายในห้องฝ่ายปกครองอาจารย์ประสิทธิ์เชิญพ่อแม่วิทยามาพบ
 อ.ประสิทธิ์ : สวัสดีครับ ที่ผมเชิญคุณทั้งสองมาพบในวันนี้ เพื่อปรึกษาเรื่องลูกชายคุณนะครับ
 พ่อของวิทยา : ลูกผมเป็นอะไรครับ
 อ.ประสิทธิ์ : คือว่า... เท่าที่ผมสังเกตพฤติกรรมลูกคุณ และสอบถามอาจารย์ประจำชั้น ตลอดจนเพื่อนสนิทของเขา ผมเกรงว่าลูกคุณจะติดยาบ้าครับ
 แม่ของวิทยา : โธ่ลูกแม่.... นานหรือยังคะ คุณครู
 อ.ประสิทธิ์ : เท่าที่รู้ประมาณ 2 เดือนครับ

- พ่อของวิทยา : นี่ถ้า คุณครูไม่บอกผม ผมคงต้องเสียใจไปตลอดชีวิต
- แม่ของวิทยา : เป็นความผิดของพวกเราเองแหละค่ะ คือดิ้นกับพ่อเขาไม่ค่อยมีเวลา
ให้ลูกเท่าไรนัก ต่อไปเราจะดูแลให้ดีกว่านี้ค่ะ
- อ.ประสิทธิ์ : ครับ.. แต่ตอนนี้คงต้องรีบพาแกไปรักษาตัวก่อนดีกว่านะครับ ส่วนอาการ
ทางใจนั้นเราจะร่วมมือช่วยกันดูแลเขาอย่างเต็มที่ครับ
- พ่อของวิทยา : ขอบคุณมากจริงเลยครับครู
- อ.ประสิทธิ์ : ไม่เป็นไรครับ เป็นหน้าที่ ที่ครูต้องทำอยู่แล้วครับ... ยังไม่สายหรอก
นะครับสำหรับการเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรี เมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม ตอน “ การตัดสินใจพลาด ”
เวลา 50 นาที
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรี เมื่อถูกชักชวนให้ขาย
อุปกรณ์ที่ใช้

1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ การตัดสินใจพลาด ”
2. โต๊ะ เก้าอี้ น้ำ ภาชนะใส่น้ำ

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถาม
ปัญหา เกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรี เมื่อถูกชักชวนให้ขาย แล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ การตัดสินใจพลาด ” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท
- ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับ
เหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง
- ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายเมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียน
ช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยก
ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรี เมื่อถูกชักชวนให้ขาย ให้นัก
เรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น
- ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับ
จากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 4 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวน
ให้ขาย

การตัดสินใจพลาด

ฉากที่ 1 ปิยะและสมพงษ์กำลังทำธุระส่วนตัวในห้องน้ำโรงเรียนก่อนกลับบ้าน โดยชาญชัยกำลัง
แอบสูบบุหรืในห้องน้ำ

ปิยะ : สมพงษ์นายได้กลิ่นอะไรไหม
สมพงษ์ : นั่นนะซิกลิ่นบุหรืไม่ใช่หรือ
ปิยะ : แล้วกลิ่นมาจากไหนเล่า
ชาญชัย : จากฉันนี่ไง (ชาญชัยออกจากที่ซ่อน)
สมพงษ์ : ทำไมนายทำอย่างนี้ล่ะ เรายังเด็กอยู่นะไม่ควรทำ
ชาญชัย : ไรไม่รู้อะไรดี ๆ เสียแล้ว นี่จะพอสูดแล้วคุุเทห์นะแถมได้เงินอีกต่างหาก
ปิยะ : หา.....ได้เงินด้วยเหรอ ทำไงล่ะฉันอยากได้บ้างจัง
ชาญชัย : นอกจากได้เงินแล้ว...เวลาสูดยังเหมือนได้ขึ้นสวรรค์เลยล่ะ คนถึงชอบ
ซื้อมันไงล่ะ
สมพงษ์ : ปิยะอย่าทำเลยนะ ในบุหรืนั่นอาจจะมียาเสพติดสอดไส้แน่เลย ไม่งั้น
ชาญชัยคงไม่ตากลีผสมโซ ปากคำอย่างนี้หรอก
ปิยะ : เราไม่สูบบุหรืหรอกนะแค่อยากได้เงินเท่านั้นเอง

ฉากที่ 2 ข้างสนามฟุตบอลในโรงเรียนใต้ต้นไม้ใหญ่ ชาญชัยและปิยะนั่งสูบบุหรืหลังต้นไม้

สมพงษ์ : นี่นายสองคนยังไม่เลิกสูบบุหรือีกหรือนี่ (หันไปมองปิยะ) ปิยะไหนนาย
บอกว่า ขายเป็นเดียวจะไม่สูบนี่นะ
ปิยะ : ก็มันอดไม่ได้นี่ อยากรู้เหมือนกันก็เลยลอง เย็นนี้เราพานายไปเลี้ยง
นะได้เงินมา เยอะเลย
ชาญชัย : สมพงษ์นายสนใจขายบ้างไหมล่ะเงินดีนะ ไม่สูบก็นี่ไม่เป็นไร
สมพงษ์ : เราไม่สนใจหรอก คุุสภาพพวกนายซิ ปากคำ ผอมโซเขียว มันเป็น
ยาเสพติดนะ นำไปขายนี่ก็ผิดกฎหมายด้วย เลิกทำเถิดนะทำงาน
สุจริตทำดีกว่า เดี๋ยวนี้หลังจากเลิกเรียนทำการบ้านและงานบ้านเสร็จ
แล้วฉันก็ไปรับจ้างเสริฟอาหาร ได้เงินพอสมควร
ปิยะ : นี่ถ้าจะให้ฉันเลี้ยงเย็นนี้อะพุดมากได้ไหม ไปเถอะฉันจะสูบท่อ

ฉากที่ 3 ปิยะนำบุหรืไปส่งตามแผนที่ ที่ชาญชัยให้ไว้

ปิยะ : คุณใช้ไหมที่สั่งของไว้
บุหรืสีขาว : ใช่ ไหนล่ะของ
ปิยะ : นี่ครับลองนับดูก่อนนะครับว่าครบหรือเปล่า

บุรุษเสื้อขาว : ไม่ต้องหรอก เดี๋ยวไปนับที่โรงพักดีกว่า หนูถูกจับแล้วนะ
 ปิยะ : อะไครับนี้ คุณเป็นตำรวจหรือ ผมแค่ขายบุหรืผัดด้วยหรือครับ
 บุรุษเสื้อขาว : แต่ในบุหรืมียาเสพติดสอดใส่อยู่นี่ ไป ไปคุยกันที่โรงพักดีกว่าหนู

ฉากที่ 4 ในห้องขังที่สถานีตำรวจ สมพงษ์ไปเยี่ยมปิยะ

สมพงษ์ : เราเสียใจด้วยนะปิยะ
 ปิยะ : รู้แบบนี้ฉันเชื่อนายก็ตีหรือก ฉัน ไม่น่าเชื่อชาญชัยเลย
 สมพงษ์ : เรื่องมันแล้วไปแล้ว นายตั้งต้นใหม่ได้มีงานหลายอย่างที่นายสามารถทำได้
 ปิยะ : ขอบใจเพื่อน ถ้าฉันพ้นคดีแล้วฉันอาจไปทำงานกับนาย

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ คำสารภาพของมงคล ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
อุปกรณ์ที่ใช้	1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ คำสารภาพของมงคล ” 2. โต้ะ แก้ว
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถามปัญหา เกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพแล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ คำสารภาพของมงคล ” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 5 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับบุหรืเมื่อถูกชักชวน
ให้เสพ

คำสารภาพของมงคล

- ฉากที่ 1 : ตอนเย็นที่ม้าหินอ่อนใต้ต้นไม้ในโรงเรียน
- ประกิต : มงคลนายทำเลขข้อ 3 เสร็จแล้วยัง เร็วเถอะ เราต้องไปช่วยพ่อแม่ขายของ
- มงคล : นายนี้ขยันนะ.. เชื้อไหม ฉันไม่เคยทำอะไรเลยที่บ้านนะ คนรับใช้ทำให้
หมดอยากได้อะไร คุณพ่อคุณแม่ก็หามาให้
- ประกิต : ก็บ้านนายรวยนี่นา...แต่นายก็น้ำใจกับเพื่อนทุกคนนะ โดยเฉพาะฉัน
นายเอาขนมอร่อยๆมาให้ฉันเสมอเลย
- มงคล : ไม่เป็นไรหรอก... นายก็ช่วยสอนการบ้านฉันเสมอ
- ประกิต : แล้วนายเป็นลูกคนเดียว ไม่เหงาบ้างเหรอ
- มงคล : ถ้านายเป็นฉัน นายก็จะรู้ว่าฉันทั้งเหวทั้งเบื่อเลยแหละ นายคงไม่เหงา
หรอกนะ
- ประกิต : อือ ไม่เหงาหรอก.. รีบๆ ทำเถอะจะได้กลับบ้านกัน
- ฉากที่ 2 : ตอนเย็นอีกวันหนึ่งที่ม้าหินอ่อนใต้ต้นไม้ในโรงเรียน
- มงคล : ประกิต นายต้องอยู่นานหน่อยละ วันนี้ฉันไม่เข้าใจวิชาคณิตศาสตร์เลย
- ประกิต : ไม่เป็นไร... ไหนคูชิ ตรงไหนไม่เข้าใจ
- เอกชัย : ว่าไง... พ่อสองเพื่อนซี้อย่างนี้ยังไม่กลับบ้านอีกเหรอ..
- มงคล : อ้าวเอกชัย.. มานั่งทำการบ้านด้วยกันซิ.
- เอกชัย : น่าเบื่อตายเลย.. เราจะทำอะไรที่สนุกกว่าทำการบ้านดีกว่าไหม
- มงคล : อะไรละ.เอกชัย
- เอกชัย : นี่ไง... บุหรื (ว่าพลางจุดบุหรืสูบด้วย) เทห์มียี่ละ... แลมาเป็นเพื่อนแก้เซ็ง
ด้วยนะ
- ประกิต : ทำไมทำแบบนี้ละเอกชัย เรายังเด็กอยู่นะ สูบบุหรืไม่ดีหรอก กลิ่นก็เหม็น
เราไม่สูบบุหรืหรอก
- เอกชัย : ว่าไงมงคล. ลองมียี่ละ ทำตามนายดูเหวๆเบื่อกัน
- มงคล : ลองดูหน่อยก็คงจะดีนะประกิต ไหนลองหน่อยซิ
- เอกชัย : ได้เลย.. เอานี่บุหรืทำอย่างนี้นะ. (เอกชัยสาธิตการสูบบุหรืให้มงคลดู)
- ประกิต : มงคลอย่าทำเลยนะ เชื้อฉันเถอะ
- มงคล : ไม่เป็นไรหรอก แต่ครั้งเดียวเอง
- ฉากที่ 3 : เวลาพักกลางวันในห้องน้ำชายในโรงเรียน
- มงคล : เอกชัย เรารู้สึกหงุดหงิดนะ เรียนไม่รู้เรื่องเลย
- เอกชัย : ไม่เป็นไร... เอานี่บุหรืสูบซะ อากาศจะได้ดีขึ้น

- มงคล : อ้อ..ดีจริงๆด้วยต่อไปต้องพกติดตัวแล้วหละ
(ประกิตเดินเข้ามาในห้องน้ำพอดี)
- ประกิต : นี่นายสองคนยังไม่เลิกสูบบุหรี่อีกหรือ (หันไปทางมงคล) มงคลไหน
นายบอกว่าแค่ครั้งเดียวไง.
- มงคล : เวลาฉันไม่ได้สูบ ฉันหงุดหงิดนะ.. ลองคุบ่างใหม่ประกิต ดีนะ หายเหงา
ดีจัง
- ประกิต : ไม่หรอก เลิกสูบเถอะนะมงคล.. รูปร่างนายซี ปากดำคล้ำ เล็บเหลืองเขียว
ถ้าครูรู้เธอต้องถูกทำโทษนะ และยิ่งพ่อแม่เธออีก ท่านมีนายเป็นความหวัง
คนเดียววนะ
- มงคล : เราจะพยายามนะ
- ประกิต : เราไปเล่นบิงปองกันเถอะ มงคล เอกชัย ไปด้วยกัน
- เอกชัย : พวกนายไปเถอะ ฉันไม่ไปหรอก
- มงคล : นายไปก่อนเถอะ ประกิตเดี่ยวเราสูบเสร็จจะตามไป
- ฉากที่ 4 : ภายในห้องพักรูในโรงเรียน
- ครู : มงคลช่วงนี้เธอโอป๋อยนะ แล้วก็ซุบผอมเขียว ดูซิเล็บก็เหลือง ปากดำดูเธอ
อ่อนเพลียนะ โดดเรียนก็บ่อย
- มงคล : ไม่มีอะไรหรอกครับครู
- ครู : ครูดูเธอก็รู้ว่าเธอต้องมีอะไรปกปิดครูแน่ ครูไม่ลงโทษหรอกนะถ้าเธอทำผิด
อะไรมา แต่ครูเห็นสภาพเธอแล้ว ครูเป็นห่วงเธอนะ.. เป็นอะไรไปรีเปล่า
- มงคล : ครูครับ...ผมขอโทษ.. คือว่า..ผมติดบุหรี่นะครับ ประกิตพยายามเตือนผม
หลายครั้งแล้ว แต่ผมก็ไม่เชื่อครับ
- ครู : ครูเห็นใจเธอ.. แล้วตอนเธอสูบบุหรี่ เธอรู้สึกอย่างไร
- มงคล : ผมเบื่อนะครับ เลยลองสูบตามเพื่อน แรกๆก็ดีหรรอครับ แต่ต่อมาชัก
หงุดหงิดเวลาไม่ได้สูบ ต่อมานานเข้าผมก็โหมมาก แล้วก็รู้สึกสภาพอย่างที่คุณ
เห็นนี่แหละครับ
- ครู : แล้วเธอคิดว่าจะทำอะไรต่อไปดีล่ะ
- มงคล : ผมอยากเลิกสูบบุหรี่ ครับ
- ครู : ดีมาก เป็นความคิดที่ยอดเยี่ยมเลยหละ เธอคิดถูกแล้ว
- มงคล : แต่ครูครับ ผมขอร้องอย่าให้ครูบอกเรื่องนี้กับ พ่อแม่ผมนะครับ ผมไม่อยาก
ให้ท่านเสียใจ
- ครู : ได้ซิ ถ้าเธอรับปาก จะไปรักษากับครู แล้วไม่กลับไปสูบบุหรี่อีก
- มงคล : ได้ครับ ผมสัญญาครับครู ผมจะไม่ทำอีกแล้วครับ
- ครู : ดีมากเด็กดี
- มงคล : ขอบพระคุณครูมากครับ
- หลังจากนั้น มงคลได้ไปรักษาจนเลิกติดบุหรี่ แล้วก็ไปเล่นกีฬากับเพื่อนอย่างมีความสุข

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ ความโลภของสุดา ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
อุปกรณ์ที่ใช้	1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ ความโลภของสุดา ” 2. โต้ะ แก้วน้ำ ภาชนะใส่น้ำ
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถามปัญหา เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย แล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ ความโลภของสุดา ” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 6 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้ขาย
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวน
ให้ขาย

ความโลภของสุคา

- ฉากที่ 1 :
- โสภา : หลังเลิกเรียนระหว่างเดินกลับบ้าน ในหมู่บ้านของสมศรีกับโสภา
- สมศรี : สมศรีทำไมเธอรีบเดินจังเลย
- สมศรี : ไม่ได้หรอก พรุ่งนี้วันหยุดแถมหยุดตั้งสามวัน เราต้องไปช่วยพ่อกับแม่เรา
หมักเหล้าเตรียมขาย
- โสภา : นี่..บ้านเธอทำสุราเดือนขายเธอสมศรี
- สมศรี : เธอไม่รู้อะไร.. รายได้ดีมากเลยละนะ แต่ก่อนพ่อกับแม่ฉันทำนารายได้ไม่
พอเลี้ยงครอบครัวหรอก พ่อเลยเลิก หันมาทำสุราเดือนนี้แหละ รายได้ดี
มาก ทำให้ฉันมีรายได้พิเศษด้วยนะ
- โสภา : รายได้อะไรล่ะ
- สมศรี : ก็เอาเหล้าไป ส่งลูกค้าสิ พ่อให้เงินฉันต่อคนละ 20 บาท ถ้าวันๆหนึ่งฉันส่ง
ได้ 10 คน ฉันก็ได้เงินตั้ง 200 บาทนะ
- โสภา : ทำไมพ่อเธอไม่ส่งเองล่ะ
- สมศรี : พ่อบอกว่าถ้าเป็นเด็กๆ ตำรวจเขาไม่สงสัย. เธอจะสนใจไหม
- โสภา : คงไม่ล่ะ ฉันเขินกลืนเหล้าล่ะ
- ฉากที่ 2 :
- สมศรี : สุคา.. นี่ฉันมีเสื้อใหม่กับกระโปรงตัวใหม่มาอวดเธอด้วยนะ หลายตัวด้วย
- สุคา : โอ้โฮ... สวยจังเลย คงแพงน่าดูเลยนะ เธอไปเอาเงินจากไหนมาซื้อมาก
มายขนาดนี้
- สมศรี : ฉัน ช่วยพ่อขายสุราเดือนนะ รายได้ดีนะ ตอนที่กำลังขาดคนช่วยขาย
ฉัน คนเดียวไม่ไหวหรอก... สนใจไหมล่ะ ได้เงินดีนะแค่เดินส่งในหมู่บ้าน
เรานี่แหละ
- สุคา : ได้สิ ฉัน ก็อยากมีเสื้อผ้าสวยๆแพงๆใส่เหมือนคนอื่นเขาบ้าง
- สมศรี : งั้นเริ่มเย็นนี้เลยนะ
- (โสภาเดินผ่านมา)
- โสภา : กำลังคุยอะไรกันอยู่เธอ คุยด้วยคนสิ
- สมศรี : ก็ชวนสุคาไปช่วยขายสุราเดือนอยู่นะสิ
- โสภา : นี่เธอชวนสุคาเธอ
- สมศรี : ใช่... เธอจะ ไปด้วยกันไหม
- โสภา : ไม่หรอก.. เลิกทำเถอะนะ ขายสุราเดือนนะผิดกฎหมายถ้าถูกตำรวจจับได้
จะอย่างไรล่ะ... แล้วการดื่มสุราเป็นโทษต่อร่างกายนะ ดีไม่ดีตับแข็ง
ตายได้นะเธอ

- สุธา : ฉันทายนะไม่ได้ดีม จะเป็นตบแข็งได้อย่างไรละ
 โสกา : แต่เธอก็เป็นต้นเหตุที่นั่นแหละ เราไปรับจ้างหักข้าวโพด หรือเก็บถั่วก็ได้เงิน
 ใช้เหมือนกันแหละ
 สุธา : แต่มันได้น้อยนี่... ขายสุราเดือนยังสบายกว่า แล้วยังได้เงินมากด้วย
 แล้วตำรวจไม่ค่อยสงสัยเด็กหรือกนะ.. ไช้โหมสมศรี (หันไปถามสมศรี)
 สมศรี : ไช้.. พ่อเราบอก
- ฉากที่ 3 :
 สุธา : หลังเลิกเรียน สุธาและสมศรีกำลังเดินไปส่งสุราเดือนให้ลูกค้าในหมู่บ้าน
 สมศรี : สุธาหัวมาเสียเยอะเลยไม่หนักหรือ
 สุธา : ไม่หรือก เพื่อผ่านบ้านคนที่ไม่ได้สั่งแล้วเขายากได้จะได้ขายเลยไง
 ได้เงินเยอะดี
 สมศรี : จะ..แม่คนโลก.. ถ้าหล่นแตกโดนปรับนะ
 สุธา : รับรอง...ไม่มีทางหรือกจะ
 สมศรี : สุธาเดี่ยวเธอเอาไปให้บ้านยายแคว่ คาซุม กับคาเปี้ยกนะ.. ส่วนฉันจะไป
 บ้านคามิ คาเย็นกับคาซ่ม หลังถัดจากบ้านยายแคว่ นั่นแหละ
 สุธา : ได้เลย.. ไปเร็วเถอะเดี๋ยวมีค
 ตำรวจ : เดี่ยวก่อน หนูสองคนรีบไปไหนกัน แล้วถูอะไรนะ
 สมศรี : น้ำสับประตจ้า..แม่หนูเขาทำเยอะเลยให้เอาไปแจกพวกเพื่อนบ้านจ้า..
 พวกหนูไปก่อนนะจ๊ะ
 ตำรวจ : เดี่ยว..น้ำสับประตจ้าทำไมกลิ่นแปลกๆ มานี้ซิ ไหนลองชิมหน่อย
 (ตำรวจดมกลิ่นและลองชิมรสชาติ) นี่มันเหล้าเดือนนี่นา
 สุธา : ลุงตำรวจ หนูไม่รู้เรื่องนะ.. สมศรีเขาให้หนูช่วยถือ หนูไม่รู้เรื่องว่าเป็นอะไร
 อือ..อือ..อือ..
 ตำรวจ : ไม่เป็นไร ไปคุยกันที่โรงพักก่อน เดี่ยวจะให้นายตำรวจอีกคนไปเชิญพ่อแม่
 หนูมาด้วย
- ฉากที่ 4 :
 โสกา : สุธา สมศรีเป็นอย่างไรกันบ้าง...เราซื้อขนม ข้าว และผลไม้มาเยี่ยมเธอนะ
 สมศรี : เธอณี ดีกับพวกเราจริงๆนะ แล้วเธอเอาเงินมาจากไหนมากมายละนี่
 โสกา : ก็เงินที่ฉันไปรับจ้างหักข้าวโพดนี่แหละ บางทีก็ไปรับจ้างเก็บถั่วบ้าง
 สุธา : ไร้.. นี่ถ้าฉันเชื่อเธอตั้งแต่แรก ฉันคงไม่ต้องเป็นอย่างนี้

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม ตอน “ชีวิตใหม่”
เวลา 50 นาที
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

อุปกรณ์ที่ใช้

1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ชีวิตใหม่”
2. โต้ะ แก้วน้ำ น้ำ ภาชนะใส่น้ำ

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถามปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพแล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ชีวิตใหม่” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ ผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 7 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสุราเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

ชีวิตใหม่

- ฉากที่ 1 : ที่บ้านยายของสุชาติกับ ประวิทย์ ที่เป็นลูกพี่ลูกน้องกัน
ยาย : วิทย์เอ๊ย.. ไหนๆ พ่อแม่ก็ตายแล้วมาอยู่กับยายนี้แหละ เป็นเพื่อนกับ
ชาติด้วยยายจะส่งเสีย พวกเธอสองคนเอง.
ประวิทย์ : ขอคุณครับยาย ผมจะช่วยแบ่งเบาภาระของยายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำ
ได้ครับ
ยาย : ดีมากลูก
- ฉากที่ 2 : ที่บนบ้านของยาย ในวันหยุดสุดสัปดาห์
สุชาติ : เอ๊ย ! ว่าไงวะ คนขยันของยาย ถูยู่กันแหละบ้าน จะขัดให้เห็นเลขไป
ให้ยายซื้อหวยหรือไง
ประวิทย์ : นายนี้พูดไม่เพราะเลยนะชาติ ฉันแค่อยากแบ่งเบาภาระให้ยายเท่านั้นเอง
เห็นยายเหนื่อยแล้วฉันสงสาร
สุชาติ : ไร... ยายเธอต่อให้เหนื่อยยิ่งกว่าที่เห็น กลับมาบ้านที่ไรก็บ่น คำฉัน
ทุกทีนั่นแหละ
ประวิทย์ : นายก็ช่วยยายหน่อยซิ ยายจะได้ไม่บ่น
สุชาติ : โอ๊ย ! ยายบ่นฉันมาตั้งแต่ไหนแต่ไรแล้ว... ช่างเถอะ...เออนี่ตอนบ่ายๆ
ไปบ้านพี่ชัยกันไหม ตั้งแต่นายมาอยู่ยังไม่ค่อยรู้จักใครในหมู่บ้านเลย
ประวิทย์ : ก็ดีเหมือนกัน แต่รอให้ฉันดูบ้านและทำงานบ้านให้เสร็จก่อนนะ
สุชาติ : ได้ฉันจะรอที่ได้ดูบ้านนะ
- ฉากที่ 3 : ที่บ้านของชัยซึ่งเป็นเพื่อนบ้านที่เป็นรุ่นพี่
ชัย : อ้าว..ชาติ มาได้เวลาพอดีเลย กำลังตั้งวงเชียว มานั่งก่อน แล้วนั้นใครล่ะ
สุชาติ : ลูกพี่ลูกน้องฉันเองแหละพี่ ชื่อประวิทย์ มาอยู่ด้วยกันที่บ้านยาย
ประวิทย์ : สวัสดีครับพี่ชัย
ชัย : เออ..เออ..ไม่ต้องไหว้พี่หรอก มา..มา.. เข้ามาร่วมวงกัน
สุชาติ : ดีจัง เมื่อวันก่อนลงไปหน่อยรู้สึกคิดใจ .. วันนี้ลาปากจริง ๆ
ประวิทย์ : ชาติ..นี่นายดื่มสุราด้วยเหรอ
สุชาติ : เพิ่งครั้งที่สองเอง ลองหน่อยซิ.. มันซาบซ่าดินะ แล้วพี่ชัยก็ทำกับแก้ม
อร่อยเหาะไปเลย
ประวิทย์ : ไม่ละ .. มันไม่ดีต่อสุขภาพ เดี่ยวฉันไปนอนอ่านหนังสือที่บ้านดีกว่า
ชัย : ไม่แน่ว่าจริงนี่ไอ้น้อง... ลูกผู้ชายต้องดื่มสุราเป็นรู้ไหม ถึงจะเป็นชายแท้ๆ
ประวิทย์ : คงไม่หรอกครับพี่.. ขอคุณครับ.. ผลยังไม่อยากเป็นโรคตับแข็งครับ
ผมไปละนะพี่ สวัสดีครับ

- ฉากที่ 4 : บนบ้านของยายซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยายไปขายของ
- ประวิทย์ : ซาติ นั่นนายกำลังขโมยเงินยายนะ
- สุชาติ : ฉันจะเอาไปซื้อสุรามาคืม
- ประวิทย์ : นี่นายยังไม่เลิกค้มมันอีกหรือ แล้วทำไมมือไม้ของนายถึงสั่นๆ ดูซิหน้า
นายชুবมากเลยนะ ตัวก็เหลือง..หรือว่านายติดสุรา (พุดเสียงตกใจ)
- สุชาติ : ไข่ฉันหยุดมันไม่ได้ ฉันบังคับตัวเองไม่ได้ ถ้าไม่ได้ค้มฉันต้องลงแดงตาย
แน่เลย นายอย่าบอกยายนะ ว่าฉันขโมยเงิน
- ประวิทย์ : ถึงไม่บอก ยายก็ต้องรู้ยู่ดีนั่นแหละ..เลิกเถอะนะซาติ..ยายต้องเสียใจมาก
เลยนะถ้ารู้ว่านายติดสุรา.. ยายเลี้ยงนายมาตั้งแต่เกิดเลยนะ
- สุชาติ : แต่ฉันบังคับตัวเองไม่ได้ นายก็รู้
- ประวิทย์ : ถ้านายยังเป็นอย่างนี้ สักวันนายต้องเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือดับแฉิ่งตาย
อย่างที่คุณสมชายสอนไง.. ไข่ ฉันนี่ก็ออกแล้ว.. เราต้องไปปรึกษาครู
สมชายกันก่อนดีกว่าไหม.. ครูจะได้ช่วยแก้ไขปัญหาค่ะ
- สุชาติ : ตกลงฉันจะไปกับนาย (รู้สึกกลัว และละอายใจ)
- ฉากที่ 5 : ตอนบ่ายวันจันทร์ ที่บ้านของยาย
- ยาย : อ้าว... ครูสมชาย สวัสดิ์จ้า..มาเร็ว ..มามานั่งบนแคร่ คืมน้ำคืมท่าเสียก่อน
แล้วนั่นเจ้าซาติ กับเจ้าวิทย์ ทำทำไมไม่ไปเรียนล่ะวันนี้ รีว่พวกเธอหนีเรียน
กันแล้วถูกครูสมชายจับได้... เอาเลยครู เขียนให้ลายไปทั้งตัวเลย ยาย
อนุญาต.. เดี่ยวจะเขียนซ้ำด้วย เอะ...เด็กพวกนี้เกเรตั้งแต่เล็กเขียนนะ
- ครูสมชาย : เตี่ยครับยาย... ใจเย็นๆครับ.. ไม่ใช่อย่างที่ยายเข้าใจหรอกครับ
- ยาย : อ้าวหรือ... แล้วมันเรื่องอะไรกันล่ะเนี่ย
- ครูสมชาย : คือว่าเมื่อวานตอนเย็นวันอาทิตย์ ประวิทย์เขาพาสุชาติไปปรึกษาผมเรื่อง
การรักษาโรคครับ
- ยาย : โรคอะไร ! ใครเป็นโรค.. วิทย์. ซาติ บอกยายซิ ใครเป็นโรคอะไร ทำทำไม
บอกยาย
- ประวิทย์ : ซาติ.. บอกยายไปซิ
- ยาย : เราอีกแล้วหรือเจ้าซาติ... เราไม่เคยทำให้ยายสบายใจเลย
- สุชาติ : ถ้าฉันบอกยาย... ยายต้องไม่โกรธฉันนะ ฉันผิดไปแล้ว อ้อ ๆ ๆ
ฉันทำให้ยายต้องเสียใจ ต่อไปฉันจะไม่ทำอีกแล้วจะยาย ยกโทษให้ฉัน
ด้วยนะ
- ยาย : เอาเถอะ...บอกยายมาเถอะ ยายพร้อมที่จะฟังแล้ว
- สุชาติ : ฉันติดสุราจะยาย
- ยาย : หา..... (อุทานด้วยความตกใจ)
- สุชาติ : แต่ฉันไม่อยากเลิกจริงๆนะยาย ตามวิทย์ดูซิ
- ประวิทย์ : ครับยาย ผมพาซาติไปปรึกษาครูสมชายเองครับ

- ครูสมชาย : เป็นความจริงครับยายสุชาติเขาบอกว่าไม่อยากให้ยายเสียใจ และไม่อยาก
เสียอนาคต
- ยาย : ชาติเอ๊ย... ยัยดีนะที่เองยังคิดได้ออย่างนั้น.. (หันไปพูดกับครูสมชาย)
ยังงิยายต้องรบกวนครูเรื่องติดต่อกับรักษาให้ชาติมันหน่อยนะครู ยายแก่
แล้วไม่ค่อยรู้เรื่องกับเขาหรอก ส่วนเรื่องเงินก็พอมีอยู่บ้างหรอกครู
- ครูสมชาย : ครับ.. ไม่มีปัญหาครับ.. รับรองว่าสุชาติต้องมีชีวิตใหม่ที่ดีกว่านี้ ครับ..

ครั้งที่ 8 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวเมื่อถูกชักชวนให้ขาย

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวเมื่อถูกชักชวนให้ขาย

ครั้งสุดท้ายจริง ๆ

ฉากที่ 1 ตอนเช้าในชุมชนแออัดกลางใจเมือง

นพดล : เอ๊ย นพดลกาวที่นายสั่งมาแล้ว จ่ายมาซะดี ๆ
 ปรีเวช : นายอย่าเรียกเงินมากสิ เนี่ยขโมยเงินแม่มาซื้อนะ
 นพดล : ถ้านายไม่เอา ก็ไม่ได้ว่าอะไรนี่
 รณชัย : อ่าง นายสองคนทำอะไรอยู่เดี๋ยวไปโรงเรียนสายนะ
 นพดล : ไปปรีเวช เดี๋ยวสายโดนยายหน้ายักขี้เอา มือหนักจังเลย

ฉากที่ 2 เวลาพักกลางวันในโรงอาหารในโรงเรียน

นพดล : เอ๊ย รณชัย สุรพล ข้าซื้อขนมมาฝากนายสองคน เยอะแยะเลยกินเลย
 รณชัย : นี่นายพูดดี ๆ หน่อยเดี๋ยวครูได้ยินว่าพูดไม่เพราะจะโดนทำโทษนะ ไม่ใช่ที่บ้าน
 นพดล : ข้างมันเหอะ ครูไม่ได้ยินหรอก
 สุรพล : ทำไมนายมีเงินซื้อของมากนักล่ะนพดล ฉันก็ไม่เห็นนายทำอะไรนี่นา
 รณชัย : ฉันกับสุรพล ไปรับจ้างล้างจานแต่ก็ไม่มีเงินเยอะเหมือนนายเลย
 นพดล : ก็ขายกาวไง
 รณชัย : อ้อ เมื่อเช้าที่นายกำลังคุยกับปรีเวชใช่ไหม ฉันนึกแล้วเห็นเจ้าเขียวมันมีพิรุณและรู้ว่ามันคิดกาวจนงอมแงมเลย
 ปรีเวช : ฟังแล้วน่าสนใจไหมล่ะ งานเบาแต่เงินหนักนะโว้ย
 สุรพล : น่าสนใจเหมือนกันนะฉันล้างจานจนมือเปื้อนไฉวันละ 10 บาท รณชัยนายสนใจไหม
 รณชัย : อย่าเลยสุรพล แล้วฉันก็ไม่สนใจหรอก ฉันไม่อย่างทำสายอนาคตตัวเอง เงิน 10 บาทก็เป็นเงินเหมือนกัน และเราหาмаาโดยสุจริต อย่าทำเลยถ้าเราถูกตำรวจจับจะแย่ละ นี่เ็นนายเห็นไหมฉันเก็บเงินจากการล้างจานได้เป็นเงินตั้ง 900 บาทแล้วนะ
 สุรพล : ไม่เป็นไรหรอกมั้ง แต่ครั้งสองครั้งตำรวจไม่รู้หรอก มากินขนมกันดีกว่า นพดลเขาอุตสาห์ซื้อมาฝาก

ฉากที่ 3 ตอนเช้าในชุมชนแออัดในเมือง สถานที่ที่นพดลส่งกาวให้ปรีเวช

สุรพล : เอ๊ย ปรีเวช นพดลเขาให้เรามาส่งของให้นายวะ
 ปรีเวช : นายไม่รับจ้างล้างจานแล้วเหรอ
 สุรพล : ไม่แล้วเงินมันน้อยกว่า ทำไฉนสบายกว่ากันเยอะเลย

- ปรีเวช : เอ้าเงิน วันนี้ข้าโคตเรียนนะโว้ย ฝากบอกครูด้วยว่าข้าไม่สบายหนักลูก
ไม่ไหว ข้าไปหละ
- รณชัย : สุรพลนายยังไม่เลิกขายอีกหรือนี่
- สุรพล : ก็รายได้มันดีนี่นา
- รณชัย : สุรพลนายดูสภาพของนายปรีเวชซิผอมโซ เนื้อตัวสกปรก เดินผ่านที่
เหม็นแทบสลบ นายกำลังทำลายอนาคตตัวเองและคนอื่น ฐานะดีไม่ดีถูก
ตำรวจจับเพราะมันเป็นสารเสพติด
- สุรพล : เอาเถอะเราจะทำเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว
- รณชัย : ถ้านายไม่ทำเลยจะดีกว่านะ ฉันเป็นห่วงนาย
- สุรพล : เกอะน่า ครึ่งสุดท้ายก็ครึ่งสุดท้ายซิ

ฉากที่ 4 เวลาเย็นในชุมชนแออัด ที่ที่ใช้เป็นจุดนัดสังกาว

- ปรีเวช : วันนี้ 5 กระป๋องนะสุรพล
- สุรพล : อ้าวไม่บอกก่อนนี่ ก็ครั้งแรกบอก 4 กระป๋องนี่ เตี่ยฉันกลับไป
เอามาให้ รออยู่นี้แหละนะ
- ตำรวจ : ไม่ต้องแล้วหนู พวกหนูถูกจับแล้ว ไปเอาอีกกระป๋องที่โรงพักดีกว่านะ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม ตอน “ เรื่องของมานพ ”
เวลา 50 นาที
จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว
เมื่อถูกชักชวนให้เสพ

อุปกรณ์ที่ใช้

1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ เรื่องของมานพ ”
2. โต้ะ แก้วน้ำ น้ำ ภาชนะใส่น้ำ

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถามปัญหาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้เสพแล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ เรื่องของมานพ ” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ กาว เมื่อถูกชักชวนให้เสพ ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 9 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือกาวเมื่อถูกชักชวนให้เสพ

เรื่องของมานพ

- ฉากที่ 1 :
- มานพ : ตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียนที่มานั่งได้ร่มไม้ในโรงเรียน
- มานพ : วิชัย นายช่วยสอนการบ้านวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้เราหน่อยได้ไหม
- วิชัย : ได้ซิ... นี่นายยังไม่ได้ทำอีกหรอ เช้านี้ต้องเรียนแล้วนะ
- มานพ : ฉัน ไม่เข้าใจ... อีกอย่างพ่อก็สอนการให้แต่น้องฉัน ไม่เคยสนใจฉันเลย แม้ทำงานทั้งวันทั้งคืน บางวันที่โรงงานของแม่อีกเล็กคึก ไม่มีใครสนใจฉันเลย
- วิชัย : พ่อนายเป็นครู เขาคงอยากให้นายเรียนรู้ด้วยตัวเองมั้ง
- มานพ : พ่อนายก็เป็นครู ทำไมไม่เห็นเป็นอย่างพ่อฉันเลย.. เมื่อจริงๆเลย
- ฉากที่ 2 :
- ไพรวลัย : พักกลางวัน ช้างสนามฟุตบอลในโรงเรียน
- ไพรวลัย : ว่าไงมานพ วิชัย ทำอะไรอยู่
- วิชัย : อ้าว..ไพรวลัยมาเชียร์ฟุตบอลด้วยกันซิ
- มานพ : เมื่อก่อนพักเที่ยง วิชาอาจารย์สมชาย ทำไมไม่เข้าเรียนล่ะ
- ไพรวลัย : เบื่อๆแข็งๆเลยไปทำให้สมองปลอดโปร่ง
- มานพ : ทำอะไรหรอ.. เราก็เบื่อเหมือนกัน
- ไพรวลัย : คมกาว
- มานพ - วิชัย : คมกาว (น้ำเสียงตกใจ)
- ไพรวลัย : คมแล้วเหมือนขึ้นสวรรค์เลยหละ ลืมทุกข์ โศก ทุกสิ่งที่น่าเบื่อไปหมด ลองดูบ้างมัย มานพ วิชัย
- มานพ : น่าสนนะ
- วิชัย : ฉันไม่สนใจหรอก ถ้าฉันเบื่อก็เล่นฟุตบอล หรืออะไรก็ได้ของฉันมีความสุขดี มานพนายอย่าไปลองมันเลย ไม่ดีหรอก เสี่ยงสุขภาพ เรามาเล่นกีฬาแทนเถอะ
- มานพ : ลองสักครั้งคงไม่เป็นไรหรอกมั้ง
- ไพรวลัย : ดีมาก.. ฉันเย็นนี้หลังโรงเรียนเจอกันนะ
- ฉากที่ 3 :
- วิชัย : หลายวันต่อมาขณะที่มานพกับวิชัยกำลังเดินกลับบ้านด้วยกัน
- วิชัย : ฉัน ไม่อยากให้นายคมกาวหรอกนะ เลิกเถอะคุณนายชิ หน้าตาซูบซีด ตัวเหลืองเขียวและกลืนตัวก็แรง.. หยุคเถอะนะ
- มานพ : อย่างงี้กับ ฉันเลย.. ช่างฉันเถอะ คมกาวแล้วรู้ดี ไม่เบื่อ ไม่เซ็ง

- วิชัย : แต่มันไม่ดีกับสุขภาพนายเลยนะ ถ้าพ่อแม่นายรู้คงเสียใจมากนะ
 มานพ : พวกเขาไม่สนใจฉันหรอก ฉันไปก่อนนะ นัดกับไพรวลัยและ เพื่อนๆ
 ของเขาเอาไว้... ไปละ
- ฉากที่ 4 : เวลาพลบค่ำที่บ้านของวิชัย
 มานพ : วิชัย..วิชัย เร็วเข้าเปิดประตูให้หน่อย เร็วๆซิ...วิชัย...วิชัย (มานพทุบ
 ประตูบ้านอย่างแรง)
 พ่อของวิชัย : อะไรกันลูก เสียงมานพไม่ใช่หรือ ไปดูกันหน่อยเถอะลูกเร็ว
 วิชัย : (เปิดประตู) อ้าว..มานพ ทำไมหน้าตาตื่นอย่างนี้ละ
 พ่อของวิชัย : นั่นซิ มีอะไรหรือเปล่า
 มานพ : ให้เราเข้าไปหลบก่อนเถอะนะ... ไม่ทันแล้ว
 ตำรวจ : หุยนะ.. ทนไม่พ้นหรอก มอบตัวเสียดีๆ
 พ่อของวิชัย : มีอะไรหรือครับคุณตำรวจ
 ตำรวจ : ผมมาตามจับเด็กๆกับพวกวัยรุ่นที่มีว่สมกันคมกาว ทนมาทางนี้ครับ
 สองคนนั้นแหละครับ อย่างไรเสียคงต้องเชิญคุณไปให้ปากคำด้วยนะครับ
 พ่อของวิชัย : ได้ครับ.. แต่ผมต้องติดต่อผู้ปกครองของเด็กสองคน ก่อนนะครับ
 แล้วจะตามไป

หลังจากตำรวจกลับไปแล้ว พ่อจึงพูดกับวิชัยว่า... พ่อภูมิใจในตัวลูกจริงๆ ดีใจที่ลูกไม่ทำ
 อย่างเพื่อนของลูก

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้ขาย
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ เพราะตัวเราเอง ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้ขาย
อุปกรณ์ที่ใช้	1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ เพราะตัวเราเอง ” 2. โต้ะ แก้วน้ำ ภาชนะใส่น้ำ
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาซักถามปัญหา เกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้ขายแล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ เพราะตัวเราเอง ” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้ขาย ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 10 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้ขาย

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้ขาย

เพราะตัวเราเอง

- ฉากที่ 1 : ห้องทำงานของเจ้าของร้านผลิตเฟอร์นิเจอร์ส่งขาย
- เจ้าของร้าน : ตกลงฉันรับหนูเข้ามาทำงานพิเศษช่วงวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ ให้ค่าจ้างเป็นรายชั่วโมงก็แล้วกันนะ
- อำนาจและสมภพ : ขอบคุณมากครับ พวกเราจะตั้งใจทำงานให้ดีที่สุดครับ
- เจ้าของร้าน : ดีมาก ฉันชอบเด็กขยัน รู้จักหารายได้ช่วยพ่อแม่ เริ่มอาทิตย์นี้เลยนะ
- อำนาจและสมภพ : ครับผม
- ฉากที่ 2 : ที่โกดังเก็บของ
- อำนาจ : สมภพ นายกำลังทำอะไร
- สมภพ : แล้วนายล่ะ มาทำอะไร
- อำนาจ : พี่มานะ ให้ฉันมาหยิบสี แปรงกับทินเนอร์ .. นั่นนายทำไมชนทินเนอร์ไปมากมายอย่างนั้นล่ะ ... เจ้าของให้มาหยิบเหรอ
- สมภพ : เปล่า.. ฉันจะเอาไปขายให้พวกเด็กที่ดมทินเนอร์ในซอย.. พวกนี้ให้ราคาคืนะสนใจมัย
- อำนาจ : ไม่หรอก... สมภพนายกำลังทำผิดนะ นายกำลังเป็นขโมย แล้วการที่นายนำไปขายให้แก่คนเหล่านั้นไม่ดีเลย.. ถ้าขายไปแล้วนายเกิดติดทินเนอร์ขึ้นมาว่าไงล่ะ
- สมภพ : ไม่หรอกน่า.. แค่นายเฉยๆ
- อำนาจ : แต่ก็ไม่ได้อยู่นั้นแหละ ถ้าตำรวจรู้นายจะถูกจับนะ แล้วถ้าเจ้าของร้านรู้ต้องไล่นายออกแน่นอน
- สมภพ : เจ้าของร้านไม่รู้หรอก ถ้านายไม่บอก
- อำนาจ : ถึงฉันไม่บอก แต่คนงานที่นี่มีหลายคนนะ... ใครคนหนึ่งอาจจะเห็นพฤติกรรมของนาย แล้วไปบอกเจ้าของร้านก็ได้
- สมภพ : อย่าพูดมากเลย... ราคามัน ไม่อยากได้เงินก็ตามใจ.. ฉันไปล่ะ
- ..
- ฉากที่ 3 : ห้องทำงานของเจ้าของร้าน
- เจ้าของร้าน : สมภพเธอรู้ตัวไหมว่ากำลังทำอะไร
- สมภพ : ผมทำอะไรเธอครับ

- เจ้าของร้าน : (พูดย้วยน้ำเสียงโกรธ) เธอคิดว่าฉันไม่รู้หรือว่าเธอขโมยทินเนอร์ในบ้านไปขายให้เด็กในซอย (หันไปมองทางประตู) อ้าว..คุณตำรวจ เชิญเลยครับ.. เชิญ นี่แหละครับเด็กที่ขโมยทินเนอร์ไปขาย
- สมภาพ : ผมเปล่าครับ.. ผม..ผมเพิ่งทำครั้งแรกเองครับ อย่าส่งผมให้ตำรวจเลย อือ...อือ...
- ตำรวจ : ไม่ใช่แค่ครั้งเดียวหรอกนะ เราตามพฤติกรรมของหนูมานานแล้ว คงต้องเชิญไปโรงพักแล้วแหละ
- เจ้าของร้าน : เชิญครับ.. เดี่ยวผมให้เพื่อนเขาไปตามพ่อแม่มา และจะพาไปที่โรงพักด้วยครับ
- ตำรวจ : ขอบคุณครับที่ให้ความร่วมมือ.. สวัสดีครับ
- เจ้าของร้าน : อำนางเธอเป็นเด็กดีมากถึงแม้เพื่อนเธอจะทำไม่ดี แต่เธอก็ไม่ขโมยทินเนอร์ฉันไปขาย ถ้าเธอทำงานดีต่อไปเรื่อยๆ ฉันจะเพิ่มเงินให้เธออีกเรื่อยๆ
- อำนาง : ขอบคุณมากครับ... ผมจะตั้งใจทำงานให้ดีที่สุดครับ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้เสพ
ชื่อกิจกรรม	ตอน “ชีวิตของไพฑูรย์”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้เสพ
อุปกรณ์ที่ใช้	1. เอกสารที่ใช้ประกอบสถานการณ์จำลองตอน “ชีวิตของไพฑูรย์” 2. โต๊ะ เก้าอี้ น้ำ ภาชนะใส่น้ำ
วิธีดำเนินการ	ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์และสนทนาชักถามปัญหา เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้เสพ แล้วเล่าสถานการณ์จำลองตอน “ชีวิตของไพฑูรย์” ให้นักเรียนฟังแล้วช่วยกันคัดเลือกผู้แสดงบทบาท ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ และสำหรับคนที่ไม่ได้แสดงบทบาทให้สังเกตบทบาทของผู้แสดง ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อการแสดงจบตอน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราว และบทบาทที่แสดงต่อสถานการณ์ แล้วผู้วิจัยยกประเด็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรณการหลีกเลียงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหย คือ ทินเนอร์ เมื่อถูกชักชวนให้เสพ ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
การประเมินผล	สังเกตการแสดงบทบาท การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

ครั้งที่ 11 หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้เสพ

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดเกี่ยวกับสารระเหยคือทินเนอร์เมื่อถูกชักชวนให้เสพ

ชีวิตของไพฑูรย์

- ฉากที่ 1 :
- ที่จอดรถของพ่อบุญมาและไพฑูรย์
- พ่อ : บุญมาพาน้องไปช่วยกันเสิร์ฟน้ำให้แขกที่มาชมรถ ล้างรถ หน่อยซิลูก
- บุญมา : ครับพ่อ... เร็วไพฑูรย์ ไปช่วยรับแขกก่อน เตี้ยวค่อยมาช่วยพ่อหยิบจับเครื่องมือให้
- ไพฑูรย์ : พี่ทำคนเดียวไม่ได้หรอก...ผมกำลังส่งเครื่องมือให้พี่อ้อมอยู่นี่
- บุญมา : พี่ทำคนเดียวไม่ไหวหรอก... เร็วๆซิ
- ไพฑูรย์ : ก็ได้... ก็ได้... ไปเดี๋ยวนี้แหละ ... น่าเบื่อจังเลย
- พ่อ : ไพฑูรย์ พูดยไม่น่ารักเลย.. เสียมารยาท แยกเยอะแยะไปช่วยพี่เขาก่อน แล้วค่อยมาทำงานต่อ
- ไพฑูรย์ : นี่ถ้าแม่ยังอยู่... เราก็ไม่ต้องทำอย่างนี้หรอก
- ฉากที่ 2 :
- เช้าวันจันทร์ในห้องนอนของไพฑูรย์
- พ่อ : ไพฑูรย์ตื่นเดี๋ยวนี้.. พี่บุญมาเขาอาบน้ำแต่งตัวเตรียมไปโรงเรียนแล้วนะ ตื่นๆ เดี๋ยวนี้
- ไพฑูรย์ : โอโฮพ่อ... เมื่อคืนก็ช่วยงานจนดึก จะให้ตื่นเช้ายังไงล่ะพ่อ
- พ่อ : เอ๊ะ.. ลูกคนนี่ไม่รู้จักอดทน.. ซี้เกียจสันหลังยาวนี่นา.. ทำไมพี่บุญมา เขาก็ทำงานดึกกว่าเรามาก เขายังตื่นเช้ากว่าเรา แถมขยันกว่าเรามาก
- ไพฑูรย์ : ก็นั่นพี่บุญมา ไม่ใช่ไพฑูรย์นี่
- ฉากที่ 3 :
- หลังเลิกเรียนที่หลังบ้านบุญมาและไพฑูรย์
- บุญมา : ไพฑูรย์ นายกำลังดมทินเนอร์นี่.. ทำไมทำอย่างนี้ล่ะ
- ไพฑูรย์ : ก็เห็นลูกน้องพ่อก็ดมกัน เขาบอกดมแล้วรู้สึกดี ไม่เบื่อ ไม่เซ็งลืมความทุกข์ก็เลยดม... ลองมั้งซิพี่ตื่นเนี่ย..
- บุญมา : นี่นายดมมานานแล้วละซิ... ถ้าเป็นฉันนะ ฉันจะไม่แก้มึง ด้วยวิธีนี้หรอก
- ไพฑูรย์ : แล้วพี่คิดว่าผมควรทำอะไรล่ะ.. ทำอะไรที่พ่อก็บ่นก็ว่า พี่บุญมาดีทุกอย่างเลย
- บุญมา : ทินเนอร์เป็นยาเสพติดนะ มีโทษกับร่างกาย ถ้าเมื่อเราไปเล่นกีฬา หรืออ่านหนังสือ เล่นเกมก็ได้นี่.
- ไพฑูรย์ : แล้วคิดหรือว่าพ่อจะให้ทำ... วันๆก็เอาแต่ใช้งานทำโน่น หยิบนี่
- บุญมา : แต่พ่อก็ไม่ให้เราทำตลอดเวลา.. เฉพาะเวลาที่ลูกจ้างมากเท่านั้นเอง เลิกมันเถอะนะ... ไม่ดีหรอก

- ไพฑูรย์ : แต่ผมพยายามแล้วนะ แต่ก็ไม่สำเร็จ
- บุญมา : เอาอย่างนี้แล้วกัน เราไปหาพ่อกันเถอะ พี่รับรองว่าพ่อไม่ว่าอะไรหรอก ถ้าเรายอมรับผิดชอบอย่างลูกผู้ชาย
- ฉากที่ 4 : ที่ห้องรับแขกในบ้านของบุญมาและไพฑูรย์
- พ่อ : ว่าไงลูก.. เดินมาพร้อมหน้าพร้อมตาเลย
- บุญมา : เรามีเรื่องมาปรึกษาพ่อครับ
- พ่อ : เอ้าว่ามา.. เอ๊ะทำไมไพฑูรย์ดูซบเซียวล่ะลูก ไม่สบายหรือเปล่าไหนมานั่งใกล้ๆ พ่อซิมา..
- ไพฑูรย์ : (เดินมานั่งกับพ่อ) เปล่าครับ
- พ่อ : จะเปล่าไต่ยังเงเล่า... ร่างกายมันฟ้องอย่างนี้ เป็นอะไรก็บอกพ่อซิลูก
- ไพฑูรย์ : พ่อครับ..ผมขอโทษครับ... คือว่า..ผม.. ผมติดทินเนอร์ครับ
- พ่อ : อ้า.. จริงหรือไพฑูรย์ ทำไมถึงทำอย่างนี้ล่ะลูก.. ไม่รู้หรือว่ามันมีโทษต่อร่างกาย
- บุญมา : ไพฑูรย์เขาน้อยใจครับ ที่พ่อชอบบ่น ว่าเขาเสมอ
- พ่อ : โธ่ลูก... พ่อก็อยากให้คุณได้ดี.. เอาละ.. เรื่องที่ผ่านมาแล้วก็ขอให้แล้วไป พ่อขอโทษลูก แต่ลูกต้องไปรักษาตัวก่อนนะ รักษาให้หายขาด แล้วอย่ากลับไปหามันอีกนะลูก แล้วเรามาเริ่มต้นกันใหม่ นะลูกละ..
- ไพฑูรย์ : ครับพ่อ.. พ่อครับผมขอโทษที่ทำตัวไม่ดี ต่อไปผมจะปรับปรุงตัวใหม่ นะครับ
- พ่อ : ดีมากลูกรักของพ่อ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยนิเทศ
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลักเลียงยาเสพติดที่เหมาะสม 2. เพื่อสรุปผลที่ได้จากการใช้สถานการณ์จำลอง และการนำไปใช้ได้จริง
วิธีดำเนินการ	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการทดลองและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยกล่าวขบใจนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและกล่าวปิดการทดลอง
การประเมินผล	พิจารณาจากการสรุปของนักเรียน รวมทั้ง จากการซักถามนักเรียน

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	2.28	11.	5.25
2.	2.28	12.	5.60
3.	3.46	13.	4.90
4.	2.92	14.	4.57
5.	4.25	15.	4.90
6.	5.26	16.	6.30
7.	4.57	17.	3.80
8.	4.60	18.	5.10
9.	6.60	19.	4.5
10.	5.42	20.	6.10

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .8350

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ของกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

คนที่	คะแนนพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด		ผลต่างของคะแนน	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²
1	33	35	2	4
2	30	42	12	144
3	33	42	9	81
4	18	28	10	100
5	18	30	12	144
6	30	45	15	225
7	24	31	7	49
8	24	30	6	36
9	18	32	14	196
รวม	228	315	87	979

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ของกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้ตัวแบบการรู้ตน

คนที่	คะแนนพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด		ผลต่างของคะแนน	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²
1	27	36	9	81
2	33	42	9	81
3	21	31	10	100
4	39	45	6	36
5	24	28	4	16
6	30	36	6	16
7	36	39	3	9
8	39	45	6	36
9	30	48	18	64
รวม	279	350	71	719

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ของกลุ่มทดลองที่ 3
ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

คนที่	คะแนนพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติด		ผลต่างของคะแนน	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²
1	30	42	12	144
2	12	24	12	144
3	33	39	6	36
4	21	45	24	579
5	24	36	12	144
6	18	30	12	144
7	24	45	21	441
8	21	39	18	324
9	24	48	24	576
10	30	48	18	324
รวม	237	396	159	2853

ตาราง 12 ตารางแสดงวันและเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1

ลำดับ	วัน เดือน ปี	เวลา 14.30 -15.20 น.	เวลา 15.20 -16.30 น.
	ปฐมนิเทศ 10 กุมภาพันธ์ 2543	/	
1	จันทร์ 14 กุมภาพันธ์ 2543		/
	พุธ 15 กุมภาพันธ์ 2543	/	
2.	จันทร์ 21 กุมภาพันธ์ 2543	/	
	พุธ 23 กุมภาพันธ์ 2543	/	
3	จันทร์ 28 กุมภาพันธ์ 2543		/
	พุธ 1 มีนาคม 2543	/	
4	จันทร์ 6 มีนาคม 2543	/	
	พุธ 8 มีนาคม 2543	/	
5	จันทร์ 13 มีนาคม 2543		/
	พุธ 15 มีนาคม 2543	/	
	ปัจฉิมนิเทศ จันทร์ 20 มีนาคม 2543	/	

รายชื่อนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1

1. ด.ช.สิทธิศักดิ์ ขอสินกลาง
2. ด.ญ.วิภารัตน์ จงยอกกลาง
3. ด.ญ.อัมพร ยังกกลาง
4. ด.ช.วินัย น้อยกลาง
5. ด.ญ.วิไล ขอเหนี่ยวกลาง
6. ด.ช.วีระศักดิ์ จั่นกลาง
7. ด.ช.วิโรจน์ ปั่นกลาง
8. ด.ช.วุฒิชัย ไชยสิทธิ์
9. ด.ช.จักรพันธ์ บุญพิจิตร

ตาราง 13 ตารางแสดงวันและเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2

ลำดับ	วัน เดือน ปี	
	เวลา 14.20 - 15.30 น.	
	ปฐมนิเทศ 10 กุมภาพันธ์ 2543	
1	อังคาร 16 กุมภาพันธ์ 2543	
	พฤหัสบดี 17 กุมภาพันธ์ 2543	
2.	อังคาร 22 กุมภาพันธ์ 2543	
	พฤหัสบดี 24 กุมภาพันธ์ 2543	
3	อังคาร 29 กุมภาพันธ์ 2543	
	พฤหัสบดี 1 มีนาคม 2543	
4	อังคาร 7 มีนาคม 2543	
	พฤหัสบดี 9 มีนาคม 2543	
5	อังคาร 14 มีนาคม 2543	
	พฤหัสบดี 16 มีนาคม 2543	
	ปัจฉิมนิเทศ 17 มีนาคม 2543	

รายชื่อนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2

1. ด.ญ.สมบูรณ์ ภมรนาถ
2. ด.ญ.จิตนา พักเสลา
3. ด.ช.วิทยา ขอเหนี่ยวกลาง
4. ด.ญ.ปยุตน์ เทขุนทด
5. ด.ช.สุนทร จงสุขกลาง
6. ด.ช.ทศพล ขอจุลกลาง
7. ด.ญ.อรทัย โป่งขุนทด
8. ด.ญ.สายพิน ผ่องพูน
9. ด.ญ.มาลี ขอย้ายกลาง

ตาราง 14 ตารางแสดงวันและเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 3

ลำดับ	วัน เดือน ปี	เวลา	เวลา
		14.30 - 15.20 น.	15.20 - 16.30 น.
	ปฐมนิเทศ 10 กุมภาพันธ์ 2543		/
1	จันทร์ 14 กุมภาพันธ์ 2543	/	
	ศุกร์ 18 กุมภาพันธ์ 2543	/	
2	จันทร์ 28 กุมภาพันธ์ 2543		/
	ศุกร์ 25 กุมภาพันธ์ 2543	/	
3	จันทร์ 1 มีนาคม 2543	/	
	ศุกร์ 3 กุมภาพันธ์ 2543	/	
4	จันทร์ 6 มีนาคม 2543		/
	ศุกร์ 10 มีนาคม 2543	/	
5	จันทร์ 13 มีนาคม 2543	/	
	ศุกร์ 17 มีนาคม 2543	/	
	ปัจฉิมนิเทศ 20 มีนาคม 2543		/

รายชื่อนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 3

1. ด.ญ.วนิดา ขำหมื่นไวย
2. ด.ช.วุฒิชัย พันธุ์ชนนทร์
3. ด.ญ.สุพรรณวดี หมั่นพิทักษ์พงษ์
4. ด.ญ.ชาลิณี ประสมศรี
5. ด.ช.สมพงษ์ ขอสินกลาง
6. ด.ช.นพรัตน์ ขอนบกลาง
7. ด.ญ.รัตนพร ขอเหนี่ยวกลาง
8. ด.ญ.น้ำตาล จงทองกลาง
9. ด.ญ.หนึ่งฤทัย ขอเหนี่ยวกลาง
10. ด.ญ.พรทิพย์ เทขุนทด

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาว สุวลักษณ์ สิ้นทรัพย์
วันเดือนปีเกิด	20 ตุลาคม 2499
สถานที่เกิด	อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	66 / 11 ถนนมิตรภาพ ตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30310 โทรศัพท์. (044) 371219
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านมะค่า (คงฤทธิบัวสุวรรณอนุสรณ์) อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา 30160 โทรศัพท์. (044) 377053
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร